

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om gasforsyningⁱ, lov om Energinet, lov om anvendelse af Danmarks undergrund og lov om planlægning
(Tilslutningsregler for metan og brint, roller og ansvar i forhold til gasforsyningssikkerhed og kommuneplanretningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg mv)

§ 1

I lov om gasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1100 af 16. august 2023, som ændret ved § 2 i lov nr. 1787 af 28. december 2023, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/xxx af xx.xx.2024 om de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint, om ændring af forordning (EU) nr. 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 og (EU) 2022/869 og afgørelse (EU) 2017/684 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 715/2009, EU-Tidende xx, nr. L xx, side xx. Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94, som ændret ved direktiv 2019/692/EU af 17. april 2019 om ændring af direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas, EU-Tidende 2019, nr. L 117, side 1, (...) Loven gennemfører bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/2001/EU af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (omarbejdning), EU-Tidende 2018, nr. L 328, side 82.

2. I § 6 indsættes efter nr. 10, som nyt nummer:

»11) Gasforsyningssikkerhed: Sandsynligheden for, at der er den tilstrækkelige mængde gas til rådighed, tilstrækkelig kapacitet og den nødvendige operationelle funktionalitet i gassystemet til at sikre fuld forsyning af alle danske gasforbrugere under normale forhold, i situationer med usædvanlig høj efterspørgsel eller i krisesituationer.«

Nr. 11-14 bliver herefter nr. 12-15.

3. I § 6 indsættes efter nr. 14, der bliver nr. 15, som nyt nummer:

16) Ikke-beskyttet gaskunde: En gasforbruger, som har et gasforbrug over en årligt fastsat tærskelværdi, og som kan blive påbudt at reducere eller stoppe sit gasforbrug, hvis Danmark er i kriseniveauet nødsituation (emergency).«

Nr. 15 bliver herefter nr. 17.

4. I § 6 indsættes efter nr. 18, der bliver nr. 20, som nyt nummer:

»21) Lagersystemoperatør: Enhver fysisk eller juridisk person, der foretager oplagring af metanbaseret gas, og som er ansvarlig for driften af en metanbaseret gaslagerfacilitet.«

Nr. 19-34 bliver herefter nr. 22-337.

5. I § 9, stk. 1, nr. 2, ændres »gassikkerhed.« til: »gassikkerhed og gasforsyningsikkerhed.«

6. Efter § 10 c indsættes:

»certificering af lagersystemoperatører

§ 10 d. Forsyningstilsynet er den certificerende myndighed for lagersystemoperatører i Danmark.

Stk. 2. Forsyningstilsynet certificerer lagersystemoperatører i henhold til de procedurer og krav til certificering af lagersystemoperatører, som er fastsat i artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint.

Stk. 3. Forsyningstilsynet fremsender kopi af afgørelser om certificering til klima-, energi- og forsyningsministeren og orienterer løbende klima-, energi- og forsyningsministeren om forhold af betydning for certificeringen.«

7. I § 12, stk. 1, nr. 1, ændres »anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg)« til: »systembrugere«, »§ 35 a, stk. 1 og 2« ændres til: »§ 18, stk. 1-3«, og »distributionssystemer og forbrugere« ændres til: »og andre infrastrukturselskaber«.

8. I § 12 a, stk. 3, ændres »§ 20, stk. 1, § 35 a, stk. 2« til: »§ 18, stk. 1-3, § 20, stk. 1«.

9. I § 14, stk. 1, nr. 1, ændres »anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg)« til: »systembrugere«, »§ 35 a, stk. 1,« ændres til: »§ 18, stk. 1-3«, og »og forbrugere« udgår.

10. I § 18, stk. 1, ændres »Enhver« til: »Systembrugere«, og »jf. dog stk. 3« ændres til: »jf. dog stk. 3-5«.

11. I § 18, indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Der er ikke adgang til tilslutningsanlæg, medmindre der opstår ret til adgang.«

Stk. 4-5 bliver herefter stk. 5-6.

12. I § 18, indsættes efter stk. 5, der bliver stk. 6, som nyt stykke:

»*Stk. 7.* Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om forhold omfattet af stk. 1-6, herunder omkostningsfordelingen mellem systembrugere og infrastrukturselskaber, om nægtelse af adgang, om infrastrukturselskabernes behandling af anmodninger, og Forsyningstilsynets behandling af klager over afslag.

13. I § 20, stk. 1, 1. pkt., § 36 a, stk. 1, og § 38, stk. 1, indsættes efter »Priser«: », vilkår«.

14. I § 20 a, stk. 2, 2. pkt., ændres »lager- og transmissionsselskabernes eller transmissionssystemejernes og systemoperatørernes brugere« til: »de relevante systembrugere«.

15. § 23 affattes således:

»§ 23. Adgang til systemet er betinget af, at systembrugere lever op til og overholder:

- 1) tekniske krav og standarder, herunder leveringskvalitet,
- 2) vilkår og betingelser for benyttelse af systemet.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 nævnte forhold, herunder bestemme, at visse tekniske krav og standarder for tilslutning til samt krav for benyttelse af systemet skal fastsættes af gasselskaber, eller den der varetager systemansvarlig virksomhed.«

16. *Overskriften før § 23 a* udgår.

17. »§ 23 a ophæves«.

18. Efter § 23 a, som ophæves, indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 4

Gasforsyningsikkerhed

§ 24. Gasforsyningsikkerheden i Danmark påhviler klima-, energi- og forsyningsministeren, gasselskaber og relevante myndigheder. Disse aktører udfører opgaver og bidrager til gasforsyningsikkerheden inden for deres respektive kompetence- og aktivitetsområder.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren udpeger den kompetente myndighed for Danmark i medfør af artikel 3, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningsikkerheden (herefter gasforsyningsikkerhedsforordningen), som skal sikre gennemførelsen af de opgaver, som er fastsat i denne forordning.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren har det overordnede ansvar for at vurdere gasforsyningsikkerheden og fastsætte og koordinere foranstaltninger og samarbejde med danske myndigheder, gasselskaber og gaskunder for at sikre gasforsyningsikkerheden i Danmark jf. tillige stk. 2.

§ 25. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan påbyde gasselskaber, som forsyner danske gasforbrugere med gas, specifikke opgaver til sikring af gasforsyningsikkerheden i Danmark.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan påbyde forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber specifikke forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger til sikring af gasforsyningsikkerheden, herunder nødvendige foranstaltninger for i en nødsituation at sikre gasforsyningen til beskyttede gaskunder eller foretage fysisk afbrud af ikke-beskyttede gaskunder, som uberettiget forbruger gas.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan delegerede operationelle og koordinerende opgaver til sikring af gasforsynings sikkerheden, herunder opgaver fastsat i gasforsynings sikkerhedsforordningen, til forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber.

Stk. 4. Delegerede opgaver, jf. stk. 3, varetages under klima-, energi- og forsyningsministerens tilsyn.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om varetagelse af gasforsynings sikkerheden og forhold omfattet af stk. 1-4, herunder regler om

- 1) gasselskabers og gasforbrugende virksomheders opgaver og oplysningsforpligtelser,
- 2) planlægning af forebyggende foranstaltninger, gennemførelse af risikovurderinger og fastsættelse af beskyttelsesniveauer for gasforsynings sikkerhed,
- 3) håndtering af krisesituationer, herunder foranstaltninger for at sikre nødforsyning til beskyttede gaskunder, prioritering og tildeling af gasforbrug inden for gruppen af ikke-beskyttede gaskunder og afbrud af ikke-beskyttede gaskunders uberettigede gasforbrug i en nødsituation,
- 4) håndtering af anmodninger om solidaritet til og fra nabomedlemsstater og etablering af en kompensationsordning i forbindelse med solidaritetsanmodninger.«

19. *Overskriften* til kapitel 6 a affattes således:

»Kapitel 6 a
Pristillæg til anvendelse af biogas«.

20 *Overskriften* før § 35 a ophæves.

21. § 35 a ophæves.

22. *Overskriften* før § 35 b ophæves.

23. § 35 b ophæves.

24. *Overskriften* til kapitel 7 affattes således:

»Kapitel 7
Gasselskabernes tariffer, priser, vilkår og betingelser«.

25. I § 37, *stk. 2*, ændres »de enkelte brugere af systemet og forbrugere« til: »systembrugerne«.

26. I § 41, *stk. 1*, ændres to steder »priser og betingelser« til: »priser, vilkår og betingelser«.

27. I § 45 a, *stk. 2*, ændres »brugerne af systemet« til: »systembrugerne«.

28. I § 47 a, indsættes efter »stk. 1«: » og § 9 a, stk. 1«.

29. I § 51, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »jf. § 10 c,« til: »jf. § 10 c og d,«.

UDKAST

30. I § 55, stk. 4, ændres »opgraderingsanlæg« til: »systembrugere indtil sammenkoblingspunktet«, »jf. § 35 a, stk. 1« ændres til: »jf. § 18, stk. 1«, og », og når der efter § 35 a, stk. 1, er opnået ret til tilslutning,« udgår.

§ 2

I lov om Energinet, jf. lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 3, 1. pkt., ændres »stk. 9« til: »stk. 10«.

2. I § 4, indsættes efter stk. 8 som nyt nummer: »Stk. 9. Stk. 1, 1.-2. pkt., stk. 3, 1. pkt., stk. 4, og stk. 9, nr. 3, finder tilsvarende anvendelse på etablering af nye anlæg til lagring af brændbare gasser og væsentlige ændringer i sådanne anlæg.« Stk. 9 bliver herefter stk. 10.

§ 3

I lov om anvendelse af Danmarks undergrund jf. lovbekendtgørelse nr. 1461 af 29. november 2023, foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften* til kapitel 6 c affattes således:

»Kapitel 6 c

Særlige bestemmelser om statsdeltagelse i tilladelser med eneret til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂, brint, trykluft, saltvand m.v.«.

2. I § 23 y, stk. 1, indsættes efter »geologisk lagring af CO₂«: », brint, trykluft, saltvand m.v.«.

3. I § 23 y, stk. 2, indsættes efter »geologisk lagring af CO₂«: », brint, trykluft, saltvand m.v.«.

4. I § 23 y, stk. 3, ændres »statslig deltagelse« til: »statsdeltagelse«.

§ 4

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 223 af 1. marts 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 11 a, stk. 1, nr. 5, indsættes efter »til«: »pyrolyseanlæg og«.

§ 5

Loven træder i kraft den 1. januar 2025.

UDKAST

Stk. 2. Forhold og afgørelser i medfør af § 23, stk. 1-3, § 35 a, stk. 2, og § 35 b, forbliver i kraft, indtil de afløses eller ophæves af afgørelser truffet efter denne lov, eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af reglerne i denne lov.

Stk. 3. § 4 finder ikke anvendelse på planforslag, der offentliggøres før lovens ikrafttræden. For sådanne planforslag finder de hidtil gældende regler anvendelse.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Lovforslagets hovedpunkter
2.1.	Sikring af tredjepartsadgangen i lov om gasforsyning
2.1.1.	Gældende ret
2.1.2.	Gennemførelse af EU-retten
2.1.3.	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
2.1.4.	Den foreslåede ordning
2.2.	Omkostningsfordeling og proces for tredjeparters tilslutning
2.2.1.	Gældende ret
2.2.2.	Gennemførelse af EU-retten
2.2.3.	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
2.2.4.	Den foreslåede ordning
2.3.	Politisk kontrol med lagerudviklingen for brændbare gasser
2.3.1.	Gældende ret
2.3.2.	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
2.3.3.	Den foreslåede ordning
2.4.	Nyt kapitel om gasforsyningssikkerhed
2.4.1.	Gældende ret
2.4.2.	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
2.4.3.	Den foreslåede ordning
2.5.	Certificering af lagersystemoperatører
2.5.1.	Gældende ret
2.5.2.	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
2.5.3.	Den foreslåede ordning
2.6.	Statsdeltagelse ved lagring af brint, trykluft og saltvand m.v.
2.6.1.	Gældende ret
2.6.2.	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
2.6.3.	Den foreslåede ordning
2.7.	Krav om kommuneplanretningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg
2.7.1.	Gældende ret
2.7.2.	By-, Land- og Kirkeministeriets overvejelser
2.7.3.	Den foreslåede ordning
3.	Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter

4.	Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål
5.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7.	Administrative konsekvenser for borgerne
8.	Klimamæssige konsekvenser
9.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10.	Forholdet til EU-retten
11.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget handler først og fremmest om regelforenkling gennem sikring af adgang til den etablerede metanbaserede og evt. kommende brintbaserede monolininfrastruktur. Der er sket en teknologiudvikling med flere nye former for producenter af vedvarende energi siden 2012, hvor de indledende regler om tilslutning af anlæg til opgradering af biogas kom ind i loven. Lovens regler om tilslutning skal kunne rumme både kunder og producenter for metansystemet og for brintsystemet. Det er afgørende, at der er teknologineutralitet for adgangen i forhold til netop forskellige typer af producenter, men også mellem metan og brint. Samtidig er sektorerne i en rivende udvikling, hvilket medfører et behov for agil fremtidsrettet regulering. Derfor vil lovforslaget også give klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om adgangen for eksempel i forhold til proces for tilslutning og eller vedrørende fordelingen af omkostninger ved tilslutningen. Lovforslaget har også i relation til samspillet mellem metan- og brintsektoren til formål, at styrke den politiske kontrol med Energinets eventuelle engagement i lagring af brint.

Lovforslaget har endvidere til formål at fastsætte en samlet ramme (nyt kapitel) for regler om gasforsyningsikkerhed i lov om gasforsyning. Forsyningsikkerheden på gasområdet er kommet i fokus - nationalt og internationalt - efter Ruslands invasion af Ukraine og den efterfølgende gaskrise med høje gaspriser og et samlet europæisk mål om, at EU hurtigst muligt og senest i 2027 skal kunne frigøre sig helt fra behovet for at importere gas fra Rusland. Rusland har før krigen i Ukraine været den klart største eksportør af gas til EU. Gaskrisen har desuden gjort det tydeligt, at gasforsyningsikkerheden i Danmark ikke kun kan udfordres af nedbrud af infrastruktur, f.eks. rørbrud, men at en såkaldt volumenændelse, hvor der over en længere periode er mangel på gas, også udgør en stor risiko, som skal kunne håndteres effektivt.

Det foreslåede har til formål at fastsætte en sammenhængende lovramme for gasforsyningsikkerhed i lov om gasforsyning. Det foreslåede har dermed også til formål at fremhæve gasforsyningsikkerhed som et særskilt og vigtigt reguleringsområde, ligesom det foreslåede har til formål at

præcisere og styrke klima-, energi- og forsyningsministerens myndighedsrolle inden for gasforsyningssikkerhed i lov om gasforsyning, herunder at styrke ministerens muligheder for at pålægge opgaver inden for gasforsyningssikkerhed til en bredere kreds af aktører.

Myndighedernes ansvar og roller fremgår ikke af lov om gasforsyning i dag, men Energistyrelsen er dog over for Europa-Kommissionen udpeget til at være den ”kompetente myndighed” for Danmark i forhold til de opgaver, som er fastsat i den europæiske gasforsyningssikkerhedsforordning. Arbejdet med gasforsyningssikkerhed er således et tæt samspil mellem det nationale arbejde og det fælleseuropæiske arbejde inden for rammerne af gasforsyningssikkerhedsforordningen. Målet med lovforslaget er derfor også at kæde den nationale lovramme på forsyningssikkerhedsområdet sammen med den fælles europæiske ramme.

Lovforslaget har endvidere til formål at fastsætte rammen for certificering af lagersystemoperatører i Danmark. Som et blandt flere forskellige instrumenter til at modvirke Ukraine-krigens trussel mod EU's gasforsyningssikkerhed blev der i 2022 tilføjet en bestemmelse til den europæiske gasforordning, som fastsætter, at nationale lagersystemoperatører skal certificeres for at kunne fungere som lagersystemoperatør på de nationale gasmarkeder. De underjordiske naturgaslagre i EU spiller en stor rolle for forsyningssikkerheden i Europa, og certificering af gaslagre har som hovedformål at sikre, at ejerskab eller kontrol over naturgaslagre i EU ikke kan forhindre den fyldning af gaslagrene, som er nødvendig særligt i krisesituationer, hvor gasforsyningen er truet, og hvor gaslagrene kan spille en afgørende rolle.

Ifølge den europæiske gasforordning skal hver enkelt medlemsstat med underjordiske lagre udpege en ”certificerende myndighed”, som skal forestå certificeringen af de nationale lagersystemoperatører. Det foreslås, at den ansvarlige myndighed for certificering af lagersystemoperatører i Danmark skal være Forsyningstilsynet. Lovforslaget kobler i øvrigt certificeringen sammen med de materielle krav til certificering, som er indeholdt i gasforordningen. Kravet om certificering omfatter kun lagersystemoperatører, som lagrer metanbaserede gasser, og ikke lagerselskaber, som lagrer brint eller foretager anden form for underjordisk lagring.

Lovforslaget har herudover til formål at sikre, at staten selv, eller at staten gennem et statsejet selskab kan deltage i tilladelser til anvendelse af undergrunden til efterforskning og geologisk lagring af brint, trykluft, saltvand m.v. uden et forudgående offentligt udbud.

Statsdeltagelse kan blive relevant, hvis der er et politisk ønske om, at visse former for anvendelse af undergrunden sker i statsligt regi. Det kan for eksempel være relevant, hvis anvendelse af undergrunden sker på et område, hvor der enten ikke er et kommercielt marked, eller markedet ikke er tilstrækkelig modent eller egnet til konkurrenceudsættelse. I forhold til den grønne omstilling kan statsdeltagelse i tilladelser til for eksempel efterforskning og geologisk lagring af brint og trykluft være en forudsætning for, at en væsentlig del af brintinfrastrukturen udvikles.

Lovforslaget vil skabe de rammer for statsdeltagelse i tilladelser til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af henholdsvis CO₂ og brint, trykluft, saltvand m.v.

Den danske klimapolitik er blandt andet drevet af de nationale mål for at nedbringe udledning af drivhusgasser. Målene er fastsat i den danske klimalov fra 2020 (jf. lovbekendtgørelse nr. 2580 af 13. december 2021). Blandt målene er, at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. sammenlignet med niveauet i 1990 og skal reducere udledningen af drivhusgasser i 2025 med 50-54 pct. sammenlignet med niveauet i 1990. Dertil kommer, at Danmark skal opfylde internationale klimaforpligtelser.

Der er derfor behov for teknologier til at optage og lagre CO₂ for at indfri Parisaftalen og Klimalovens målsætninger. Regeringen arbejder derfor aktivt for at fremme nye teknologier, der kan lagre kulstof. Pyrolyse er en sådan teknologi, da den gør det muligt at omdanne forskellige typer biomasse til biokul, der kan lagres i landbrugsjorden og derved reducere CO₂-koncentrationen i atmosfæren. En yderligere gevinst ved pyrolyse er, at der samtidig bliver produceret pyrolysegas og -olie, som kan bidrage til at fortrænge fossile brændstoffer.

Regeringen vil tilpasse planloven, så kommunerne fremover skal udarbejde retningslinjer for beliggenheden af pyrolyseanlæg og dermed skabe større klarhed over placeringsmuligheder for pyrolyseanlæg, ligesom det allerede er tilfældet for biogasanlæg i dag. Med lovforslaget indføres der derfor i lov om planlægning (planloven) et obligatorisk krav om, at kommunalbestyrelsen i kommuneplanen fastsætter retningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Sikring af tredjepartsadgangen i lov om gasforsyning

2.1.1. Gældende ret

[2.1.1.1. TREDJEPARTSADGANG OG RELEVANTE JURIDISKE PERSONER]

Retten til tredjepartsadgang er regler om systembrugeres ret til adgang til gassystemet, som er et naturligt monopol. Systembrugere omtales nogle gange som brugere af en bestemt type infrastruktur. Eksempelvis som lagerkunder. Andre gange omtales de i branchen i forhold til deres funktion. Eksempelvis omtales engroshandlere og transportører af energi ofte som shippere. Fællesbetegnelsen i lov om gasforsyning for alle typer brugere er: systembrugere.

Det følger således af § 6, nr. 28, i lov om gasforsyning, at en systembruger er enhver fysisk eller juridisk person, der forsyner eller forsynes fra et system. Det bemærkes at der er tale om gennemførelse af en EU-definition, jf. artikel 2, nr. 23 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas, som ændret ved direktiv 2019/692/EU af 17. april 2019 om ændring af direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas (herefter gasdirektivet).

I tilknytning hertil skal ordvalget i § 6, nr. 28, »forsynes«, i denne sammenhæng forstås toledet. For det første er der tale om den almindelige danske forståelse af ordet: at forsyne ved at fremskaffe eller levere. For det andet er der også tale om den særlige EU-retlige definition af at forsyne (drive handel med energi), som konkret dækker over handel med energi, og som selvstændigt er gennemført.

Den særlige EU-retlige definition af at forsyne, »forsyning«, (drive handel med energi) er gennemført i lovens § 6, nr. 9, som er en gennemførelse af gasdirektivets artikel 2, nr. 7. Det bemærkes, at der inden for lovens terminologi ikke er en konsekvent anvendelse af den ene eller anden sproglige opfattelse af at forsynes eller forsyne. Det er eksempelvis i forbindelse med lovens definition af et gasselskab i § 5, nr. 12, hvor forsyning anvendes i henhold til at drive handel med energi. Det forholder sig modsat i eksempelvis lovens § 7 c, stk. 3, om forbud for en gasleverandør til blandt andet at afbryde forsyningen på grund af manglende betaling for gas, som allerede er leveret. Anvendelsen af ordet skal derfor inden for loven fortolkes konkret i forhold til den relevante sammenhæng, men skal i henhold til definitionen i § 6, nr. 28, netop forstås som dækkende begge varianter.

Systembrugere skal i henhold til terminologien om at forsyne eller forsynes omfatte både fysiske forhold (tilføre og aftage energi fra infrastrukturen), jf. den almindelige danske forståelse af ord, men også handelsforhold gennem infrastrukturen, jf. den EU-retlige definition af forsyning. Det vil sige kunder, som aftager energi fra systemet, producenter som tilfører energi til systemet, juridiske personer som alene handler, transporterer eller på anden vis agerer i engrosleddet uden at være producent eller kunde.

[2.1.1.2. GENEREL TREJDEPARTSADGANG]

Tredjepartsadgangen gælder uanset, om der er tale om brug af eller fysisk tilslutning til det eksisterende metanbaserede eller det kommende brintbaserede gassystem.

Det følger således af § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning, at enhver har ret til mod betaling at få adgang til systemet og, hvis det er teknisk eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang, lagre, linepack og andre hjælpefunktioner, jf. dog stk. 3.

Retten er dog ikke ubetinget. Ifølge bemærkningerne til § 18, følger det af stk. 1, at enhver har ret til at benytte systemet mod betaling, men retten til at benytte systemet er betinget af, at brugerne opfylder de krav, som fastsættes, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, L 236, som fremsat, side 8268-8269. Det betyder, at infrastrukturselskaberne kan have behov for at nægte adgang, jf. § 18, stk. 3, i lov om gasforsyning. Det kan eksempelvis være, hvis en systembruger (tredjepart) ikke opfylder de tekniske krav, som er fastsat af infrastrukturselskaberne i medfør af § 23, i lov om gasforsyning, eller hvis en tredjepart ikke ønsker at anvende adgangen mod betaling (inklusive de til enhver tid gældende forhold for tarifiering i medfør af §§ 20, 20 a, og 36 a).

Til at sikre, at der kun er tale om saglige tilfælde af nægtelse, er langt de fleste begrænsende vilkår udlagt til forhåndsgodkendelse hos den uafhængige regulerende myndighed, Forsyningstilsynet.

[2.1.1.3. SÆRLIGE REGLER OM KUNDERS ADGANG]

Gasforsyningen har traditionelt været fokuseret på levering af energi til kunder. Derfor er der også i lov om gasforsyning særligt fokus på forpligtelser til at tilslutte forbrugere. Forbrugere, eller aftagere af gas fra systemet skal forstås i henhold til lov om gasforsynings almindelige begrebsanvendelse. Det vil sige, de betragtes både som husholdningsforbrugere og erhvervskunder.

Det følger om forbrugere af § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, at et transmissionsselskab, en transmissionssystemejer og en systemoperatør i fornødent omfang skal tilslutte anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg), jf. § 35 a, stk. 1, og distributionssystemer og forbrugere.

Det følger endvidere af § 14, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, at et distributionsselskab i fornødent omfang skal tilslutte anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg), jf. § 35 a, stk. 1, og forbrugere.

Selvom der er en eksplicit forpligtelse for tilslutning af forbrugere i enkelte bestemmelser (§§ 12 og 14), skal den generelle tredjepartsadgang i § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning, forstås sådan, at den navnlig også gælder forbrugere som en delmængde af systembrugerne. Tilsvarende skal forpligtelserne for infrastrukturselskaberne forstås sådan, at de også skal tilslutte producenter, jf. den generelle tredjepartsadgang. Også selvom det ikke eksplicit fremgår af bestemmelserne om forpligtelserne for infrastrukturselskaberne.

[2.1.1.4. SÆRLIG REGLER OM PRODUCENTADGANG]

I forlængelse af Energiaftalen fra 22. marts 2012 om energipolitiske initiativer i perioden 2012-2020, fastsatte lov nr. 576 af 18. juni 2012 (herefter 2012-ordningen) særlige regler om adgang for en bestemt type producenter af metan – opgraderingsanlæg for biogas. Reglerne har blandt andet til formål at skabe bedre rammebetingelser for biogas samt som noget nyt at tilføre den vedvarende energi til gassystemet. Opgraderingsanlæg for biogas er også en delmængde af den samlede gruppe af systembrugere, jf. pkt. 2.1.1.1.

Det følger således af § 35 a, stk. 1, i lov om gasforsyning, at i områder, som er forsynet fra det sammenkoblede system, skal distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører efter anmodning fra ejeren af opgraderingsanlægget tilslutte anlæg til opgradering af biogas til behørig kvalitet (opgraderingsanlæg) til distributionssystemerne eller transmissionssystemet.

[2.1.1.5. INFRASTRUKTURELSKABERNE OG TILSLUTNINGSANLÆGGENE]

Der er herudover også i 2012-ordningen om adgang for opgraderingsanlæg for biogas fastsat en særlig ordning for ejerskab og drift af tilslutningsanlæggene. Ifølge bemærkningerne til § 35 a, jf.

Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 182 som fremsat, side 23-25, ejes ledningen (foreslås med nærværende lovforslag at blive kaldt tilslutningsanlæg) hen til forsyningsnettet (ændret med lov nr. 923 af 18. maj 2021 til transmissions- eller distributionssystemet) af distributions- eller transmissionselskabet. Det vil sige, at der i den gældende § 35 a, i lov om gasforsyning er hjemmel til at infrastrukturselskaberne ejer og driver rør og tekniske anlæg, som alene har til funktion at sikre den fysiske adgang til det metanbaserede gassystem, og hvor der ikke er tredjepartsadgang. Endelig indeholder 2012-ordningen også en opdeling af tilslutningsomkostningerne i selve udgifterne til den fysiske tilslutning og drift heraf, og så infrastrukturselskabernes tarifiering af deres omkostninger. Dermed holdes infrastrukturselskabernes almindelige økonomi adskilt fra det eventuelt at eje og drive tilslutningsanlæggene.

[2.1.1.6. DEN SÆRLIGE PRODUCENTADGANG]

Ifølge de specielle bemærkninger til § 35 a, stk. 1, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, side 24, er der med bestemmelsen en tilslutningsforpligtelse for infrastrukturselskaberne i områder, hvor der er infrastruktur til transport af metan, mens der ikke er en forpligtelse til at udbygge til områder, hvor der ikke er infrastruktur til transport af metan. Der blev således ved bestemmelsens indførelse eksplicit taget stilling til, at infrastrukturselskaber ikke var forpligtede til at anlægge infrastruktur til ethvert potentielt biogasområde i Danmark.

Det vil sige, at der på den ene side er en lovfæstet ret til adgang. På den anden side er der mulighed for nægtelse af adgang, men inden for et begrænset rum for infrastrukturselskaberne.

Afvejningen mellem retten for tredjeparters adgang, her opgraderingsanlæg for biogas, i § 35 a, stk. 1, over til valg af tilslutningspunkt op mod den tekniske forståelse af, om der er den fornødne kapacitet, svarer indholdsmæssigt til afvejningen mellem den generelle tredjepartsadgang over til nægtelse af adgang, i § 18, stk. 1, jf. stk. 3, jf. Energistyrelsens lovfortolkende notat af 22. november 2016 om principper for fordeling af omkostninger ved tilførsel af opgraderet biogas til naturgasnettet (ændret til gassystemet med lov nr. 923 af 18. maj 2021). I notatet, indgår begrebet »teknisk kapacitet« som er en forudsætning for tredjepartsadgangen i § 35 a, stk. 1, der herefter er underlagt en begrænsning op i mod kapaciteten. De processuelle krav til opklaringen af, om tilslutningen skal ske til transmissions- eller distributionsniveau i § 35 a, stk. 2-7, har til formål at søge spørgsmålet om ledig kapacitet til rådighed oplyst. Bestemmelserne indeholder med andre ord en proces for vurderingen af, om der er kapacitet til rådighed (teknisk kapacitet), med henblik på afklaring af, om opgraderingsanlægget for biogas kan tilsluttes til enten transmissions- eller distributionsniveau.

Hverken »kapacitet« eller »teknisk kapacitet« fremgår dog af § 35 a, i lov om gasforsyning, men er gennem det lovfortolkende notat indarbejdet som en del af gældende ret på grund af bestemmelsens naturlige sammenhæng med den almindelige tredjepartsadgang i § 18, hvor nægtelse som følge af manglende kapacitet er tilladt, jf. § 18, stk. 3, nr. 1. Tilfælde hvor der ikke er kapacitet til rådighed, og der derfor nægtes adgang, sker kun i sagligt begrundede tilfælde.

2.1.2. Gennemførelse af EU-retten

De gældende bestemmelser i omtalte ovenfor i beskrivelse af gældende ret i lov om gasforsyning, er en gennemførelse af EU-regler om tredjeparters adgang til infrastrukturen. Med den foreslåede ændring, vil der være tale om gengennemførelse af udvalgte artikler i relevante EU-regler. Væsentligst er den grundlæggende tredjepartsadgang.

Det følger af § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning, at enhver har ret til mod betaling at få adgang til systemet og, hvis det er teknisk eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang, lagre, linepack og andre hjælpefunktioner, jf. dog stk. 3. Bestemmelsen gennemfører gasdirektivets artikel 32 om tredjeparters grundlæggende ret til adgang.

Det følger af § 18, stk. 2, 1. pkt., i lov om gasforsyning, at anmodningen om adgang efter stk. 1, rettes til det relevante selskab inden for systemet, hvis infrastruktur ønskes benyttet. Bestemmelsen gennemfører delvist gasdirektivets artikel 32 om tredjepartsadgang til både transmissionssystemet og distributionssystemerne, uden der er bindinger på forhånd for systembrugerne til enten transmissions- eller distributionsniveau.

Det følger af § 18, stk. 2, 2. pkt., i lov om gasforsyning, at selskaberne skal give adgang til systemet på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier, jf. §§ 20, 20 a, 23 og 36 a. Bestemmelsen gennemfører kravene om adgang på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser i gasdirektivets artikel 32 i sig selv. Henvisningerne til §§ 20, 20 a, 23 og 36 a sikrer dog også reference i forbindelse med den generelle tredjepartsadgang til de nærmere materielle bestemmelser med regler om offentliggjorte tariffer, metodegodkendt på forhånd af den regulerende myndighed samt tilhørende kontraktuelle vilkår og betingelser.

Det følger af § 35 a, stk. 1, i lov om gasforsyning, at i områder, som er forsynet fra det sammenkoblede system, skal distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører efter anmodning fra ejeren af opgraderingsanlægget tilslutte anlæg til opgradering af biogas til behørig kvalitet (opgraderingsanlæg) til distributionssystemerne eller transmissionssystemet. Bestemmelsen gennemfører derfor sammen med § 18 også gasdirektivets artikel 32 om tredjeparters adgang til infrastrukturen, men her konkret for producenter af vedvarende energi (opgraderet biogas). Bestemmelsen gennemfører dog også reglen om transmissions- og distributionsselskabers forpligtelser i forhold til integration af vedvarende gasser i artikel 20, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/2001/EU af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (herefter VEII-direktivet).

Til at supplere de grundlæggende regler om tredjeparters ret til adgang, indeholder lov om gasforsyning også bestemmelser om infrastrukturselskabernes forpligtelser til at tilslutte.

Det følger af § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, at et transmissionsselskab, en transmissionssystemejer og en systemoperatør i fornødent omfang skal tilslutte anlæg til opgradering af biogas

(opgraderingsanlæg), jf. § 35 a, stk. 1, og distributionssystemer og forbrugere. Bestemmelsen supplerer reglerne om tredjeparters adgang ved at gennemføre forpligtelsen for medlemsstater i gasdirektivets artikel 32 til at sikre et system for tredjepartsadgang. Modsat gasdirektivets eksplicite regler om distributionsselskabers krav i relation til tredjeparters adgang nedenfor, indeholder direktivet alene implicit samme forpligtelse for transmissionsselskaber. Imidlertid er tredjepartsadgangen et så væsentligt element i det liberaliserede energimarked, at bestemmelsen i § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, navnlig også skal ses som et supplement til den implicite forpligtelse indlejret i transmissionsselskabers kerneopgaver, som det fremgår i gasdirektivets artikel 23, om ikkeejermæssigt adskilte transmissionsselskabers forpligtelser til blandt andet at tilslutte visse systembrugere.

Det følger af § 14, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, at et distributionsselskab i fornødent omfang skal tilslutte anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg), jf. § 35 a, stk. 1, og forbrugere. Bestemmelsen supplerer reglerne om tredjeparters adgang ved at gennemføre forpligtelsen for medlemsstater i gasdirektivets artikel 32 til at sikre et system for tredjepartsadgang. Bestemmelsen gennemfører dog også gasdirektivets artikel 25, stk. 4, om kravet til distributionsselskaber om at tilvejebringe et system for effektiv adgang – det vil sige tredjepartsadgang.

2.1.3. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Til at sikre en klar retstilling for alle tredjeparters adgang inden for lov om gasforsyning, har ministeriet overvejet flere mulige løsninger. Nogle løsninger indbefatter større ændringer, andre indførelse af flere nye regler.

Den mest gennemsigtige løsning vurderes at være en præcisering af den generelle tredjepartsadgang i § 18, stk. 1. Det sker blandt andet under hensyn til at forenkle reglerne, og sikre ensartethed mellem reglerne om tredjepartsadgang, sådan de ikke fremgår to steder i loven og med forskellig skrivning.

Samtidig vurderes der et behov for fremtidssikring. Der er gennem de seneste år sket en teknologisk udvikling, som ikke har kunne rummes af den gældende ordlyd, som der gælder for biogasproducenter. Af hensyn til at sikre mere smidighed i reguleringsområdet, vil lovforslaget også indbefatte en bemyndigelse til administrativt at fastsætte regler om de forskellige typer producenters særlige forhold. Det vurderes navnlig, at der kan være forskel på, hvilke, administrative regler for tredjepartsadgang, der er behov for til det metanbaserede gassystem eller brintbaserede gassystem.

Omdrejningspunktet for misforståelser inden for samspillet mellem adgang efter § 18 og § 35 a, afstedkommer af eksplicit vægtning af kapacitet i § 18, men kun implicit i § 35 a. Der har navnlig eksisteret en forkert opfattelse af, at retten til adgang efter § 35 a, stk. 1, i lov om gasforsyning er ubetinget. Retten til tredjepartsadgang for opgraderingsejere af biogas har imidlertid aldrig skulle ses som en ubetinget ret. § 35 a-adgangen afspejler ligesom § 18-adgangen på den ene side en ret, men med saglige begrænsninger som blandt andet manglende kapacitet. Kapacitetshensynet i § 35 a, fremgår dog kun ved lovfortolkende udtalelser.

Begrebet »teknisk kapacitet« har været anvendt i Energistyrelsens lovfortolkende notat af 22. november 2016 om principper for fordeling af omkostninger ved tilførsel af opgraderet biogas til naturgasnettet (ændret til gassystemet med lov nr. 923 af 18. maj 2021). Det vil sige i forhold til den implicitte vægt af kapacitet til rådighed i § 35 a, ligesom det eksplicit fremgår af § 18, stk. 1, jf. stk. 3. Begrebet tager navnlig ikke hensyn til afvejningen mellem mulig teknisk kapacitet (rørenes maksimale sikkerhedstryk) over for den sikkerhedsmæssigt forsvarlige, daglige, økonomiske drift af infrastrukturen ved et givent tryk. Der skal forbruges energi til at opretholde et bestemt driftryk (kompression), og udgifterne til opretholdelsen af bestemte tryk skal grundlæggende være nødvendige omkostninger for at kunne viderekonteres af infrastrukturselskaberne til systembrugerne gennem tariffene.

Om spørgsmålet for infrastrukturselskaberne til at tilvejebringe (etablere) ny kapacitet eller opretholde et højere driftryk end ellers for at sikre tredjepartsadgangen, bemærkes helt overordnet, at der er tale om en afvejning af det generelt økonomiske rentable i investeringen over for at nægte adgang på grund af manglede kapacitet. Nægtelse af adgang er altid væsentligt og skal behørigt begrundes.

Men en ubetinget forpligtelse for infrastrukturselskaberne til altid at investere i mere kapacitet ville være uforsvarligt. Infrastrukturselskaberne er løbende er forpligtede til at sikre tilstrækkelig kapacitet til at imødegå markedets behov, men det skal ske gennem forsvarlig økonomisk drift og udvikling af infrastrukturen jf. blandt andet § 10 a, i lov om gasforsyning.

I Energistyrelsens vejledende udtalelse af 6. april 2021 om hensyn i forbindelse med afgørelse om tilslutningspunkt for opgraderingsanlæg, udtalte Energistyrelsen sig blandt andet om forholdet mellem aktuel kapacitet til rådighed over for beregnet, fremtidig kapacitet. Kapacitetsberegningerne blev foretaget ud fra infrastrukturselskabernes fremskrivninger af forbrugsudviklingerne set i lyset af blandt andet Klimaaftalen for energi og industri af 22. juni 2020, hvori det fremgår at der skulle udarbejdes en analyse om mulighederne for udfasning af brugen af metan i husholdningers opvarmning (både vedvarende og fossilt). Når forbruget i et område falder, mindskes behovet for at opretholde trykket i rørsystemerne. Her sænkes driftsomkostningerne ved, at der indkøbes mindre energi (de nødvendige omkostninger mindskes) til at opretholde et lavere driftryk - men samtidig mindskes kapaciteten også. Der kan i henhold til gældende ret ikke indregnes fremskrivninger i vurderingen om kapacitet til rådighed. Det vil sige, at selvom Klimaftalen fra 2020 forudsætter væsentlige ændringer i det metanbaserede gassystem, kan der ikke med ophæng i gældende ret nægtes adgang på baggrund af ikkeoffentliggjorte planer og fremskrivninger. Dertil udtalte Energistyrelsen, at ændringer i infrastrukturen som har betydning for kapaciteten, skal være tilstrækkeligt forestående og konkrete ud fra gældende ret om adgang til infrastrukturen og/eller valg af tilslutningspunkt (foreslås benævnt sammenkoblingspunkt med nærværende lovforslag).

Af betydning for infrastrukturselskabernes forpligtelser til at etablere yderligere kapacitet, indgår også et andet element i Energistyrelsens vejledende udtalelse af 6. april 2021 om hensyn i forbindelse med afgørelse om tilslutningspunkt for opgraderingsanlæg. Spørgsmålet om etablering af nye tekniske anlæg og/eller andre ændringer i gassystemet efter sammenkoblingspunktet med gassystemet (enten på distributions- eller transmissionsniveau), er også relevant. Energistyrelsen udtalte, at der ved afgørelse om sammenkoblingspunkt ikke må tages højde for, om tilslutningen medfører behov for etablering af ny eller ændring af den eksisterende kapacitet i det bagvedliggende (metan)gassystem.

Ovenstående om, at der ikke må tages højde for om tilslutningen medfører behov for etablering af ny eller ændring af den eksisterende kapacitet i det bagvedliggende (metan)gassystem afhænger dog af, hvilken type etablering eller ændring der er brug for. Eksempelvis er etablering af tilbageføringsanlæg fra distributionssystemerne til transmissionssystemet underlagt krav om myndighedsgodkendelse efter § 4 i lov om Energinet. Det betyder, at der ikke kan medregnes etablering af et tilbageførelsesanlæg i spørgsmålet om tilgængelig kapacitet i distributionssystemerne - og dermed indgå i afgørelsen om sammenkoblingspunkt. Dette står i kontrast til etablering og ændringer af forhold inden for de enkelte dele af systemerne, som infrastrukturselskaberne i høj grad selv har bestemmende indflydelse på. I den sammenhæng er eksempelvis begrænsninger inden for et distributionssystem ikke noget, der kan medregnes i spørgsmålet om kapacitet. Det vil sige, at distributionssystemernes interne opdeling i forskellige underkategorier (fordelings-, distributions- og stikledninger) er irrelevant for kapacitetsvurderingen for et distributionssystem, der dermed ikke kan underindeles.

Opdelingen af distributionssystemer i underkategorier af rør blev i øvrigt korrigeret og forladt med § 1, nr. 12, jf. lov nr. 923 af 18. maj 2021. Ifølge bemærkningerne til punkt 3.5.2., jf. Folketingstidende 2020-21, A, L 171, fremgår, at delen om lokalt eller regionalt naturgasforsyningsnet i den tidligere definition af distributionsnet forlades til fordel for en italesættelse af en sondring mellem de to grundlæggende niveauer, der findes inden for gassektoren – højtryk (transmission og opstrøm) over for lavtryk (distribution). Af de samme bemærkninger fremgår, at der efter loven ikke er forskel på henholdsvis lokale distributionsledninger eller regionale distributionsledninger, der anvendes til at sondre mellem forskellige trykniveauer inden for distributionssystemerne. Endelig fremgår det også konkluderende af de samme bemærkninger, at de såkaldte lokale og regionale ledninger til sammen konstituerer et distributionssystem i et givent område.

Den særlige regulering i kapitel 6 a, herunder i § 35 a, stk. 1, har på dette punkt medført tvivl om såvel opgraderingsejeren for biogas' muligheder for adgang, og for infrastrukturselskabernes forpligtelser til tilpasninger af infrastrukturen.

Andre bestemmelser vil fortsat kunne influere såsom ved fastsættelse af tekniske krav efter § 23 for adgangen.

For så vidt angår infrastrukturselskabernes hjemmelsophæng i lov om gasforsyning til at eje og drive tilslutningsanlæg (i 2012-ordningen omtalt som tilslutningsledninger), hvor der ikke er tredjepartsadgang, har der været overvejelser om samspillet mellem gældende ret for henholdsvis den metanbaserede del af loven og så brint. Der pågår væsentlige ændringer af det metanbaserede gas-system, mens det brintbaserede er i sin opstartsfasen. Det er fundet mest hensigtsmæssigt, at lade hjemmelsophænget for metansiden fortsætte, mens der for brintsiden bør kunne fastsættes sådanne regler med ophæng i blandt andet den foreslåede bemyndigelse.

2.1.4. Den foreslåede ordning

Overordnet foreslås den generelle tredjepartsadgang præciseret ved ordlydsmæssigt at omfatte alle systembrugere.

Det foreslås præciseret ved, at ordet »enhver« i § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning, ændres til »systembrugere«.

Den foreslåede ændring vil i første omgang medføre, at det præciseres, at den generelle tredjepartsadgang efter § 18, stk. 1, er gældende for alle systembrugere uanset aftagere eller producenter af energi, og uanset fysisk tilslutning eller tredjepartsadgang gennem handelsforhold. Det foreslåede vil også medføre, at der fremadrettet vil blive anvendt et juridisk defineret begreb, systembrugere, frem for betegnelsen enhver. Dermed vil det mere sprogligt almindelige begreb, enhver, ophøre med at finde anvendelse for tredjeparters adgang. Det foreslåede vil dermed samlet set ikke medføre materielle ændringer, da alle relevante tredjeparter fortsat vil kunne få adgang til infrastrukturen mod betaling. Det foreslåede vil endelig medføre, at der vil være en bedre sammenhæng mellem begreberne nationalt og EU-retligt.

Samtidig foreslås forpligtelserne for infrastrukturselskaberne til at tilslutte nogle udvalgte systembrugere - én bestemt type producent og forbrugere - ændret til at omfatte alle systembrugere, som netop skal forstås i medfør af den generelle tredjepartsadgang.

Generaliseringen foreslås konkret gennemført ved, at der for transmissionssystemet i § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning ændres sætningen »anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg)« til ordet »systembrugere«. Samtidig foreslås henvisningen til »§ 35 a, stk. 1« ændret til »§ 18, stk. 1-3«. Endelig foreslås sætningen »distributionssystemer og forbrugere« ændret til: »og andre gasselskaber«.

Den foreslåede ændring til brug af systembrugere, og at forbrugere, som en eksplicit delmængde af systembrugerne, udgår af bestemmelsen, vil medføre, at der i stedet for en selektiv opremsning af udvalgte systembrugere - opgraderingsanlæg for biogas og forbrugere – generelt omtales systembrugere som samlebegreb. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer for forpligtelserne for infrastrukturselskaber omfattet af § 12, da den hidtidige eksplicitering af udvalgte systembrugere ikke har indeholdt en begrænsning i forhold til tredjepartsadgangen efter § 18, stk. 1. Ændringen vil

endvidere heller ikke medføre materielle ændringer for opgraderingsejere for biogasanlæg, da disse netop er omfattet af begrebet, systembrugere. Tilsvarende gælder for de forbrugere, som er tilsluttet transmissionssystemet og som ville kunne tilsluttes transmissionssystemet. Her vil det foreslåede heller ikke medføre materielle ændringer, da alle disse også er omfattet af samlebegrebet, systembrugere.

Endelig vil den foreslåede ændring af henvisningen fra § 35 a, stk. 1, til § 18, stk. 1-3, i lov om gasforsyning, medføre, at der fremadrettet henvises til den generelle tredjepartsadgang som sikret ved § 18, stk. 1-3. Det foreslåede vil således ikke medføre materielle ændringer, da der fortsat vil være ret til tilslutning mod betaling i medfør af § 18, stk. 1-3, ligesom der har været det efter § 35 a, stk. 1.

Generaliseringen foreslås konkret også gennemført ved, at der for distributionssystemerne, i § 14, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, ændres sætningen »anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg)« til »systembrugere«. Samtidig foreslås henvisningen til »§ 35 a, stk. 1 og 2«, ændret til »§ 18, stk. 1-3«. Endelig foreslås sætningen »og forbrugere« at udgå.

Den foreslåede ændring til brug af systembrugere, og at forbrugere eksplicit udgår af bestemmelsen, vil medføre, at der i stedet for en selektiv opremsning af udvalgte systembrugere - opgraderingsanlæg for biogas og forbrugere – alene omtales systembrugere som samlebegreb. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer for opgraderingsejere for biogasanlæg, da disse netop er omfattet af begrebet, systembrugere. Tilsvarende gælder for de forbrugere, som er tilsluttet distributionssystemerne og som ville kunne tilsluttes distributionssystemerne. Her vil det foreslåede heller ikke medføre materielle ændringer, da alle disse også vil være omfattet af samlebegrebet, systembrugere.

Herudover vil den foreslåede ændring af henvisningen fra § 35 a, stk. 1 og 2, til § 18, stk. 1-3, i lov om gasforsyning, medføre, at der fremadrettet henvises til den generelle tredjepartsadgang sikret ved § 18, stk. 1-3. Det foreslåede vil således ikke medføre materielle ændringer, da der fortsat vil være ret til tilslutning mod betaling i medfør af § 18, stk. 1-3, ligesom der har været det efter § 35 a, stk. 1 og 2.

Endelig foreslås ensretningen af reguleringen om tredjepartsadgang også gennemført ved, at § 35 a, i lov om gasforsyning generelt ophæves. For ensretning af processuelle regler omfattet i forbindelse med tredjeparters adgang ved en foreslået ny bemyndigelse i § 18 se nedenfor i pkt. 2.2.

Den foreslåede ophævelse af § 35 a, i lov om gasforsyning, vil dog for opgraderingsanlæg for biogas' adgang til infrastrukturen ikke medføre materielle ændringer, da adgangen foreslås præciseret i § 18.

For så vidt angår infrastrukturselskabernes hjemmel i lov om gasforsyning til at eje og drive rør og tekniske anlæg, som alene har til funktion at sikre den fysiske adgang til det metanbaserede gassystem, og hvor der ikke er tredjepartsadgang, så vil den foreslåede ophævelse ikke ændre på den materielle retstilling. Der vil således fortsat være hjemmel til i det metanbaserede gassystem, at distributions- og transmissionsselskaber kan eje og drive tilslutningsanlæg med den foreslåede nye § 18, stk. 4, i lov om gasforsyning, om tredjeparters adgang til tilslutningsanlæg. Imidlertid vil der ikke i lov om gasforsyning i sig selv være hjemmel til, at infrastrukturselskaber ejer og driver tilslutningsanlæg for det brintbaserede gassystem, men den foreslåede bemyndigelse omtalt i punkt 2.2. vil kunne anvendes til at fastsætte regler om sådanne forhold for det brintbaserede gassystem.

Det foreslåede vil således på den ene side lade gældende ret fortsætte i det metanbaserede gassystem, men på den anden side også fortsætte kravet om, at økonomi, ressourcer med videre til ejerskab og drift af tilslutningsanlæg holdes adskilt fra den almindelige monopolinfrastrukturforretning. Det foreslåede vil i relation til det brintbaserede gassystem ikke fastsætte hjemmel i lov om gasforsyning til at distributions- eller transmissionsselskaberne engagerer sig som infrastrukturselskaber i ejerskab eller drift af tilslutningsanlæg. Det er en konsekvens af, at der ikke er tredjepartsadgang til tilslutningsanlæg. Det bemærkes i den forbindelse, at eventuelle engagementer i ejerskab og drift af tilslutningsanlæg for det brintbaserede gassystem vil blive betragtet som forhold, der hører til i anden eventuel regulering og/eller selskabsretlige forhold for brintsektoren. Det vil sige, at der ikke inden for distributions- eller transmissionsselskabernes aktiviteter og de tilhørende selskaber kan ejes og drives tilslutningsanlæg i det brintbaserede gassystem, hvilket vil stå i modsætning til gældende ret for det metanbaserede gassystem.

De foreslåede ændringer vil også medføre konsekvensændringer for steder i lov om gasforsyning, hvor der henvises til § 35 a, stk. 1.

2.2. Omkostningsfordeling og proces for tredjeparters tilslutning

2.2.1. Gældende ret

[2.2.1.1. RELEVANTE JURIDISKE PERSONER]

For transmissions- og distributionsselskaber omfattet af lov om gasforsyning, gælder eksplicit, at de ud over den generelle forpligtelse til at imødekomme tredjepartsadgang også har en særlig forpligtelse til at tilslutte opgraderingsanlæg for biogas. Deres eksplicitte forpligtelser til tilslutning af udvalgte systembrugere i henholdsvis § 12, stk. 1, nr. 1, og § 14, stk.1, nr. 1, i lov om gasforsyning, skal forstås som en eksplicitering af særlige hensyn – ikke fraværet af muligheden eller retten for tilslutning af ikke omtalte systembrugere, jf. punkt 2.1.

Det følger af § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, at et transmissionsselskab, en transmissions-systemejer og en systemoperatør i fornødent omfang skal tilslutte anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg), jf. § 35 a, stk. 1 og 2, distributionssystemer og forbrugere.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til transmissionsselskabers forpligtelse til at tilslutte opgraderingsanlæg for biogas i § 12, stk. 1, at der forventedes i overvejende grad at ske henvendelse til distributionsniveauet, jf. Folketingstidende 2011-12, A, L 182 som fremsat, side 23, hvilket også er bekræftet af gældende praksis hidtil.

Det følger af § 14, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, at et distributionsselskab i fornødent omfang skal tilslutte anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg), jf. § 35 a, stk. 1, og forbrugere.

Det bemærkes, at forpligtelsen til tilslutning og måden det i praksis gennemføres på af transmissions- og distributionsselskaberne med ophæng i § 12, stk. 1 og § 14, stk. 1, i lov om gasforsyning, har betydning for, hvilke og hvor store omkostninger der ender med at være for tilslutningen samlet set. Det vil sige at valget om, hvor i distributionssystemet eller hvor på transmissionssystemet opgraderingsanlægget tilsluttes, eksempelvis vil medføre forskellige omkostninger. Om der sluttes til ved nærmeste rør eller nærmeste tekniske anlæg er i den forbindelse afgørende for mængden af stålør og dermed længden af tilslutningen. Det samme gælder i forhold til en løsning med tilslutning til transmissionssystemet eller til et distributionssystem, hvor det alt andet lige er dyrere på transmissionsniveau.

[2.2.1.2. TEKNISKE KRAV TIL SYSTEMBRUGEREN]

Enhver tilslutning skal leve op til de krav, der er fastsat herfor. Det kan være et bestemt leveringstryk, en bestemt kvalitet af gassen med videre.

Det følger således af § 23, stk. 1, i lov om gasforsyning, at for at få adgang til benyttelse af systemet skal brugerne opfylde de krav, der er fastsat herfor. Endvidere følger det også af § 23, stk. 2, at for at kunne blive tilsluttet systemet, skal anlæg og installationer opfylde fastsatte tekniske krav og standarder.

Det følger også af § 35 b, i lov om gasforsyning, at distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører kan fastsætte nødvendige krav om, at opgraderet biogas, der ønskes injiceret i distributions- eller transmissionssystemet, leveres ved et givet gastryk og en given brændværdi.

I henhold til gældende ret vil fastsættelse af tekniske krav og standarder, som ikke blot gentager eller direkte indarbejder gældende regler fra relevant lovgivning, være underlagt krav om notifikation under Europa-Kommissionens og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester.

[2.2.1.3. VALGFRIHED I FORBINDELSE MED TILSLUTNING]

Den generelle tredjepartsadgang i § 18, i lov om gasforsyning, indeholder ikke nogen fast regel om, hvortil tilslutningen skal ske. Der er derimod en umiddelbar valgfrihed til, at systembrugeren kan

vælge det infrastrukturselskab, hvor der ønskes en tilslutning, men med de begrænsninger som følger i forhold til nægtelse af adgang, jf. pkt. 2.1.

Det følger af § 18, stk. 2, 1. pkt. i lov om gasforsyning, at anmodningen om adgang efter stk. 1, rettes til det relevante selskab inden for systemet, hvis infrastruktur ønskes benyttet.

Den særlige regel om tilslutning af opgraderingsanlæg til enten transmissions- eller distributionssystemerne efter § 35 a, i lov om gasforsyning, indeholder også en lignende valgfrihed for systembrugeren, men med en eksplicit koordineringsforpligtelse for transmissions- og distributionsselskaberne i forbindelse med anmodning om adgang.

Det følger af § 35 a, stk. 2, 3. pkt., i lov om gasforsyning, at distributions- eller transmissionselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren i fornødent omfang skal drøfte valg af tilslutningspunktet med andre distributions- og transmissionselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører, før der træffes afgørelse.

Det afgørende efter begge bestemmelser er systembrugers forhold og betalingsvillighed over for gennemsigtigheden i eventuelt to forskellige tilslutningsløsninger – men med forskellige omkostningsniveauer og forskellige perspektiver i forhold til senere udvikling hos systembrugeren.

[2.2.1.4. OMKOSTNINGSBILLEDET VED TILSLUTNING]

Det følger af § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning, at enhver har ret til mod betaling at få adgang til systemet og, hvis det er teknisk eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang, lagre, linepack og andre hjælpefunktioner, jf. dog stk. 3.

Det følger af § 18, stk. 2, 2. pkt., i lov om gasforsyning, at selskaberne skal give adgang til systemet på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier, jf. §§ 20, 20 a, 23 og 36 a.

Det følger af § 35 a, stk. 1, i lov om gasforsyning, at i områder, som er forsynet fra det sammenkoblede system, skal distributions- og transmissionselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører efter anmodning fra ejeren af opgraderingsanlægget tilslutte anlæg til opgradering af biogas til behørig kvalitet (opgraderingsanlæg) til distributionssystemerne eller transmissionssystemet.

Det følger af § 35 a, stk. 4, 1. pkt., i lov om gasforsyning, at ejeren af opgraderingsanlægget skal afholde de direkte henførbare omkostninger forbundet med tilslutningen til det anviste tilslutningspunkt efter stk. 2 samt de efterfølgende driftsomkostninger ved tilførslen af den opgraderede biogas.

Det følger af § 35 a, stk. 4, 2. pkt., i lov om gasforsyning, at øvrige omkostninger, herunder til etablering og ændringer, afholdes af distributionsselskabet, hvis omkostningerne vedrører distributionssystemet, eller af transmissionsselskabet eller transmissionssystemejereren og systemoperatøren, hvis omkostningerne vedrører transmissionssystemet.

Det vil sige, tredjepartsadgangen gives mod betaling. Imidlertid består omkostningerne ved tilslutning af to overordnede forhold: henholdsvis den fysiske adgang og brugen af gassystemet. Uanset hvilken type omkostning, gælder henvisningerne i § 18, stk. 2, til §§ 20 (reguleret adgang), 20 a (forhandlet adgang), 23 (tekniske standarder og øvrige kontraktuelle forhold) og 36 a (fastsættelse af tarifmetode samt øvrige kontraktuelle forhold), indholdsmæssigt også for omkostninger omfattet af § 35 a, stk. 4.

Betaling for den fysiske adgang består i omkostninger, der grundlæggende ikke har noget med enten transmissionssystemet eller distributionssystemet at gøre. Det kan være nødvendige etablering og drift af rør og tekniske installationer fra systembrugeren hen til sammenkoblingspunktet (tilslutningsanlæg). Sådanne omkostninger betegnes i § 35 a, stk. 4, 1. pkt., i lov om gasforsyning, som direkte henførbare omkostninger, men har også været omtalt som stikledningsbidrag.

Ifølge de almindelige specielle bemærkninger til § 35 a, stk. 4, 1. pkt., i lov om gasforsyning, vil anlægsejeren skulle betale for et stikledningsbidrag for selve ledningen hen til distributions- eller transmissionssystemet, og herudover løbende drift omkostninger, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 182 som fremsat, side 24.

Betaling for brugen af gassystemet handler derimod om de tarifierings- og prissætningsforhold, som reguleres i andre bestemmelser i loven, og som er underlagt metodegodkendelseskrav hos den uafhængige regulerende myndighed, Forsyningstilsynet.

Ifølge de almindelige specielle bemærkninger til § 35 a, stk. 4, 2. pkt., i lov om gasforsyning, vil omkostninger til eventuel etablering og ændring af gassystemet som følge af tilslutningen af et opgraderingsanlæg påhvile det tilsluttede selskab, og omkostninger dækkes gennem selskabets tariffer, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 182 som fremsat, side 24.

[2.2.1.5. FORVALTNINGSRETTLIG AFGØRELSE VED TILSLUTNING]

Der er ikke taget eksplicit stilling i ordlyden i § 18, om afgørelse om adgang efter denne bestemmelse er en forvaltningsretning afgørelse. Imidlertid er der tale om en forvaltningsretlig afgørelse, der også kan påklages til Forsyningstilsynet.

Det følger af § 18, stk. 3, i lov om gasforsyning, at transmissionsselskaber, transmissionssystemejere, systemoperatører og distributions-, lager- og LNG-selskaber kan nægte adgang til systemet i henhold til stk. 1, hvis de ikke råder over den fornødne kapacitet, hvis adgangen til systemet ville hindre dem i at opfylde de forpligtelser, som der er pålagt i § 12, stk. 1, nr. 2, 3 og 6, eller på grund

af alvorlige økonomiske og finansielle problemer med kontrakter, der indeholder en mindsteaftageforpligtelse (take or pay-vilkår), jf. § 22.

Det følger af § 18, stk. 4, i lov om gasforsyning, at afslag på en anmodning om adgang til systemet, jf. stk. 3, skal begrundes. Det vil sige skal følge de objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier, der henvises til i § 18, stk. 2.

Det betyder, at der efter § 18, i lov om gasforsyning, forudsættes krav til oplysning af behovene for systembrugeren set i relation til mulighederne hos infrastrukturselskabet. Den behandling, screening eller oplysning af forholdene skal ske objektivt, gennemsigtigt og på en ikkediskriminerende måde. Dermed supplerer de implicite forudsætninger for processen i § 18, i lov om gasforsyning, den mere eksplicitte proces for tilslutning efter § 35 a, stk. 2-3.

Det følger af § 35 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om gasforsyning, at distributions- eller transmissionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren fastlægger tilslutningspunktet efter drøftelse med ejeren af opgraderingsanlægget og ud fra en økonomisk vurdering af de samlede omkostninger for tilslutningen og de løbende driftsomkostninger ved tilførslen af den opgraderede biogas.

Det følger af § 35 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om gasforsyning, at distributions- eller transmissionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren i fornødent omfang skal drøfte valg af tilslutningspunktet med andre distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører, før der træffes afgørelse.

Det følger af § 35 a, stk. 2, 3. pkt., i lov om gasforsyning, at afgørelsen om etablering af tilslutning af et opgraderingsanlæg til distributionssystemerne eller transmissionssystemet, herunder om tilslutningspunktet og om fordeling af omkostninger, træffes af det selskab, til hvis system det er blevet besluttet at opgraderingsanlægget tilsluttes.

Det følger af § 35 a, stk. 3, i lov om gasforsyning, at forvaltningsloven gælder for distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører i det omfang, de træffer afgørelse efter stk. 2.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger i punkt 3.2.1 om § 35 a, i lov om gasforsyning, at tilslutningen efter denne særlige nye ordning afgøres, herunder i forhold til tilslutningspunktet, efter forudgående drøftelse mellem ejeren af opgraderingsanlægget, og hvis fornødent andre distributionselskaber og transmissionsselskaber, jf. Folketingstidende 2011-12, L, L 182 som fremsat, side 9. Endvidere fremgår det om ordningen, at det er det tilsluttende infrastrukturselskab, der træffer afgørelsen.

[2.2.1.6. KLAGEINSTANS VED AFSLAG PÅ TILSLUTNING]

Det følger af § 18, stk. 5, i lov om gasforsyning, at Forsyningstilsynet behandler klager over afslag på anmodninger om adgang til systemet, jf. stk. 3

Det fremgår af § 35 a, stk. 6, i lov om gasforsyning, at afgørelser efter stk. 2 kan påklages til Forsyningstilsynet. Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Klage indgives til distributions- eller transmissionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren, der inden 4 uger efter modtagelsen videregiver klagen til tilsynet med en udtalelse og de oplysninger, der har ligget til grund for afgørelsen.

Det vil sige, der er i bestemmelserne om tredjepartsadgang er fastsat regler om klageinstans for afslag på anmodning om tredjepartsadgang.

[2.2.1.7. BEMYNDIGELSE TIL YDERLIGERE ELLER PRÆCISERNEDE REGLER]

Endelig er der i § 35 a også fastsat regler om bemyndigelse for klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte nærmere regler for opgraderingsanlægs tilslutning.

Det følger af § 35 a, stk. 7, i lov om gasforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om et opgraderingsanlægs tilslutning til distributionssystemerne eller transmissionssystemet, herunder nærmere regler om fordelingen af omkostninger ved tilslutning og ved at være tilsluttet distributionssystemerne eller transmissionssystemet mellem ejeren af opgraderingsanlægget og distributions- eller transmissionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren.

2.2.2 EU-rettens gennemførelse

De gældende bestemmelser i omtalt ovenfor i beskrivelse af gældende ret i lov om gasforsyning, er en gennemførelse af EU-regler om et system for tredjeparters adgang til infrastrukturen. Med de foreslåede ændringer, vil der være tale om gengennemførelse af udvalgte artikler i relevante EU-regler.

Det følger af § 18, stk. 2, 2. pkt., i lov om gasforsyning, at selskaberne skal give adgang til systemet på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier, jf. §§ 20, 20 a, 23 og 36 a. Bestemmelsen gennemfører kravene om adgang på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser i gasdirektivets artikel 32 i sig selv. Henvisningerne til §§ 20, 20 a, 23 og 36 a sikrer dog også reference i forbindelse med den generelle tredjepartsadgang til de nærmere materielle bestemmelser med regler om offentliggjorte tariffer, metodegodkendt på forhånd af den regulerende myndighed samt tilhørende kontraktuelle vilkår og betingelser.

Det følger af § 35 a, stk. 4, i lov om gasforsyning, ejeren af opgraderingsanlægget skal afholde de direkte henførbare omkostninger forbundet med tilslutningen til det anviste tilslutningspunkt efter stk. 2 samt de efterfølgende driftsomkostninger ved tilførslen af den opgraderede biogas. Øvrige

omkostninger, herunder til etablering og ændringer, afholdes af distributionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren, hvis omkostningerne vedrører distributionssystemet, eller af transmissionsselskabet, hvis omkostningerne vedrører transmissionssystemet. Bestemmelsen gennemfører implicit det samme system of objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier fra gasdirektivets artikel 32, ved forudsætningsvist at forlade sig på de samme materielle bestemmelser, som henvisningerne i § 18, stk. 2, 2. pkt., i forhold til §§ 20, 20 a, 23 og 36. Bestemmelsen gennemfører dog også reglen om at medlemsstaterne pålægger transmissions- og distributionssystemoperatører at offentliggøre tilslutningstarifferne i forbindelse med tilslutning af gas fra vedvarende energikilder baseret på gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier i artikel 20, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/2001/EU af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (herefter VEII-direktivet).

Herved bemærkes, at hvor tariffer skal forstås bredt som infrastrukturselskabernes løbende omkostninger, herunder afskrivninger, driftsomkostninger, forrentninger m.v., der skal fordeles blandt brugerne af infrastrukturen i henhold til en metodegodkendt tarifieringsmodel, som skal være gennemsigtig og ligebehandlende, er omkostninger ved tilslutning noget andet. Omkostninger forbundet med tilslutning bredt set indbefatter under tiden omkostninger relateret til etablering af den fysiske tilslutning, herunder eventuelle omkostninger relateret til tilslutningen for infrastrukturselskabet (eller afkoblingen). Metoden for beregning af faste gebyrer i forbindelse med såvel tilslutning som afkobling skal metodegodkendes som følge af, der er tale om fordeling af omkostninger for infrastrukturselskaberne. Derimod optræder omkostninger til etablering og drift af anlæg til tilslutning – der er infrastrukturselskaberne fremmede – ikke som omkostninger for infrastrukturselskaberne, og som der følgelig ikke skal ske metodegodkendelse for. At sådanne omkostninger i VEII-direktivet er benævnt som tilslutningstariffer er uheldigt i relation til tarifbegrebet inden for monopolreguleringen i gasdirektivet. Imidlertid er det fortsat et krav, at omkostningerne ved tilslutning bredt set skal være gennemsigtige og ikkediskriminerende, da netop valg af tilslutningspunkt (sammenkoblingspunkt) vil have betydning for de samlede omkostninger, som en systembruger bliver mødt af.

Det følger af § 35 a, stk. 5, i lov om gasforsyning, at distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører har pligt til at give enhver, der anmoder om tilslutning af et opgraderingsanlæg, alle nødvendige oplysninger, herunder en rimelig og nøjagtig tidsplan for modtagelse og behandling af ansøgningen om tilslutning, et detaljeret skøn over de samlede omkostninger for tilslutningen og de løbende driftsomkostninger ved tilførslen af den opgraderede biogas og en rimelig og vejledende tidsplan for tilslutningen. Bestemmelsen gennemfører strukturen og kravene fra artikel 16, stk. 5, i det ophævede Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (herefter VEI-direktivet).

2.2.3. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Som følge af ministeriets overvejelser og forslag til præcisering af reglerne om tredjeparters adgang til infrastrukturen – gassystemet – under punkt 2.1., har det været nødvendigt at overveje, hvordan

spørgsmål om, hvordan de processuelle regler for infrastrukturselskabernes håndtering af henvendelser om tilslutning og klageforholdene ved eksempelvis nægtelse af adgang fremadrettet skal håndteres.

Det er i den forbindelse ministeriets opfattelse, at de hidtidige ordninger i henholdsvis § 18 og § 35 a, med fordel kan præciseres og ensrettes, sådan der ikke vil være brug for læsning af implicitte forhold og forudsætninger.

Ministeriet er af den opfattelse, at gennemførelsen af en præcisering og forenkling bedst vil håndteres ved at ophæve § 35 a, og fremadrettet lade spørgsmål om fordeling af tilslutningsomkostninger mellem systembrugere og infrastrukturselskaber, processuelle regler om infrastrukturselskabernes håndtering af anmodning om adgang, og klageinstans håndtere gennem udstedelse af bekendtgørelser med hjemmel i en ny bemyndigelse i § 18. Dermed vil der bedre løbende kunne sikres en retvisende beskrivelse af gældende ret, der navnlig i lyset af udviklingen af en ny brintsektor og tilpasning af den eksisterende metansektor, kan kræve hyppigere opdatering af reglerne.

En udnyttelse af den foreslåede bemyndigelse i § 18, vil også kunne præcisere at afgørelser efter § 18 er forvaltningsretlige afgørelser, hvilket der ikke har været taget eksplicit stilling til som ved § 35 a.

Endvidere vil processerne for alle former for tredjepartsadgang efter § 18 bedre kunne sikres gennemføres ensartet på grund af forankringen i én bestemmelse med tilhørende bemyndigelse til detailregulering af processen for adgang.

Ministeriet er også af den opfattelse, at der skal iagttages forskellige hensyn mellem henholdsvis det metanbaserede gassystem, der er i kraftig forandring på grund af udfasning af mange systembrugere (husholdninger), og det kommende brintbaserede gassystem, der først skal til at etablere sig.

Endelig er ministeriet af den opfattelse, at der også inden for systembrugere det metanbaserede og/eller brintbaserede gassystem, kan vise sig hensyn, som vil nødvendiggøre forskellige regler afhængigt af hvilken type systembruger, der er tale om. Det vil kunne være mellem producenter og kunder, mellem forskellige producentgrupper, mellem forskellige kunde grupper eller tilsvarende kategoriseringer.

2.2.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås at samle og forankre reglerne for systembrugeres tredjepartsadgang i den gældende § 18. Samtidig foreslås der indført en mere agil ordning for detailregulering af de nærmere regler for systembrugernes tredjepartsadgang gennem muligheden for at fastsætte administrative forskrifter.

UDKAST

Det foreslås konkret gennemført ved, at der indsættes en ny bemyndigelse i § 18, stk. 7, i lov om gasforsyning. Klima-, energi- og forsyningsministeren vil herefter kunne fastsætte regler om forhold omfattet af (§ 18), stk. 1-6, herunder omkostningsfordelingen mellem systembrugere og infrastrukturselskaber, om nægtelse af adgang, om infrastrukturselskabernes behandling af anmodning (om tredjepartsadgang), og Forsyningstilsynets behandling af klager over afslag.

Den foreslåede bemyndigelse i § 18, stk. 7, vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om omkostningsfordelingen mellem systembrugere og infrastrukturselskaber i relation til adgangen mod betaling efter § 18, stk. 1, men dog ikke tariffer som er infrastrukturselskabernes kompetence og omfattet af kravet om metodegodkendelse efter §§ 20, 20 a, 23 og 36 a. Det betyder eksempelvis, at ministeren bliver bemyndiget til at fastsætte regler om proces og krav til, hvordan sammenkoblingspunktet skal afgøres for kategorier af systembrugere og deres fysiske adgang til systemet. Det vil eksempelvis gælde for opgraderingsanlæg for biogas i relation til det metanbaserede gassystem, eller for elektrolyseanlæg i relation til det brintbaserede gassystem. Da afgørelse af sammenkoblingspunkt er afgørende for omkostningerne forbundet med tilslutningen vil de kommende regler imidlertid efter omstændighederne i konkrete tilfælde forrykke på snittet mellem betalingen for tilslutningsanlægget og tariffinansieringen. Det vil kunne opfattes som bebyrdende, men regler om sammenkoblingspunktet skal ses op i mod dels den betingede tredjepartsadgang i dag, og dels det samlede hensyn til økonomistyring af infrastrukturselskaberne med henblik på at balancere omkostninger til infrastrukturen og at systembrugerne skal afholde de omkostninger, de giver anledning til. Der vil dermed ved andre hensyn for valg af sammenkoblingspunkt ske en omfordeling af omkostninger fra tarifdelen mod betaling for tilslutningsanlægget eller omvendt.

Endvidere vil bemyndigelsen kunne anvendes til at fastsætte regler, der eventuelt differentierer mellem grupper af systembrugere som eksempelvis mellem producenter og kunder, forskellige typer af producenter og/eller forskellige typer kunder. Et hensyn vil i den forbindelse kunne være, hvor omkostningstung en gruppe af systembrugere er. Herved vil der navnlig forudses at være tale om mulighed for differentierede regler om forskel på tredjepartsadgang på havet over for på land. Sådanne regler vil kun kunne fastsættes under iagttagelse af lovens og EU-reglernes generelle regler om ligebehandling og gennemsigtighed. Tredjepartsadgang på havet forventes alt andet lige at være mere omkostningstungt end på land som følge af de sværere operationelle forhold og de højere risicibetonede investeringer. Det vil i den sammenhæng først og fremmest være en forudsætning for udnyttelsen af bemyndigelsen på dette punkt, at regler udstedt i medfør af bemyndigelsen vil være ligebehandlende, gennemsigtige og ikkediskriminerende. Men samtidig vil det også – henset det førømtalte med forskellen i omkostningerne ved tredjepartsadgang på havet over for på land – være forventeligt, at bemyndigelsen vil blive udnyttet til at sikre, at begrebet ligebehandling ikke misforstås til at opfatte de faktiske omkostninger vil skulle være de samme for tredjepartsadgang på havet som på land. Dertil ville ligebehandlingshensynet blive strukket for langt. Der vil dog fortsat altid

inden for sammenlignelige undergrupper af systembrugere, som eksempelvis producenter af opgraderet biogas, skulle være tale om regler, der er ligebehandlende, gennemsigtige og ikkediskriminerende.

Den foreslåede bemyndigelse vil også medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om eksempelvis nægtelse af adgang. Den foreslåede bemyndigelse vil således kunne præcisere eksempelvis kriteriet i § 18, stk. 3, nr. 1, om manglende fornøden kapacitet, og hvad der nærmere ligger heri. Det bemærkes i den forbindelse, at den foreslåede bemyndigelse netop vil kunne udnyttes til at fastsætte regler om, hvordan spørgsmålet om tilgængelig kapacitet skal forstås i relation til tredjepartsadgangen, i overensstemmelse med praksis for de særlige regler om adgang for opgraderingsanlæg for biogas i § 35 a. Det vil sige bemyndigelsen vil kunne udnyttes til at fastsætte regler om, hvordan kapacitet til rådighed skal forstås i de enkelte distributionssystemer og transmissionssystemet. Den foreslåede bemyndigelse vil kunne anvendes til at indregne fremskrivninger for kapacitet til rådighed. Det vil kunne have betydning for valg af sammenkoblingspunkt, hvor der kan fastsættes regler, som balancerer totalomkostningerne ved tilslutning. Forstået på den måde, at der i dag er en begrænset adgang til at indregne fremskrivninger i infrastrukturen og kapaciteten til rådighed. Det kan føre til uhensigtsmæssige tilslutninger. På dette punkt vil bemyndigelsen dermed kunne anvendes til at ændre retstilstanden set i forhold til valg af sammenkoblingspunkt i dag i det metanbaserede gassystem. I tilfælde af udnyttelse af bemyndigelsen til fastsættelse af regler om sammenkoblingspunkt ud fra også fremskrivninger af kapacitet til rådighed i fremtiden, vil den forventede ordning føre til et tilslutningsbillede, som samlet set vil være mere tråd med lovens formål om at sikre en gasforsyning, der tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med lovens formål om blandt andet hensynet til forsyningssikkerhed og samfundsøkonomi, jf. § 1, stk. 1. Spørgsmålet om tilgængelig kapacitet er altid relevant, da tredjepartsadgangen ikke er ubetinget, men skal ses i forhold til nødvendige investeringer og nødvendige driftsomkostninger forbundet med at opretholde et højere drifttryk end ellers.

Den foreslåede bemyndigelse vil med andre ord ikke i sig selv ændre på retstillingen for så vidt angår opgraderingsanlæg for biogas' tredjepartsadgang, men vil overordnet give mulighed for at fastsætte regler, som kan ændre på praksis for valg af sammenkoblingspunkt. Bemyndigelsen vil give mulighed for at fastsætte regler, der vil forholde sig til udviklingen i såvel det metanbaserede og det brintbaserede gassystem, herunder politiske strømninger som for eksempel energiaftaler om udfasning af dele af systembrugerne (husholdninger).

Bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte regler, som kan variere afhængigt af, om der er tale om tredjepartsadgang til det metanbaserede gassystem eller det brintbaserede gassystem.

Den foreslåede bemyndigelse vil også medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om processen for behandling af anmodninger om tredjepartsadgang, herunder infra-

strukturselskabernes beføjelser og forpligtelser i relation til valg af sammenkoblingspunkt (tilslutningspunkt). Det foreslåede vil således kunne udnyttes til at fastsætte regler om, at infrastrukturselskaberne vil være underlagt forvaltningsloven for så vidt angår både deres afgørelse om sammenkoblingspunkt, men også tilfælde af nægtelse af anmodningen om tredjepartsadgang. Bemyndigelsen vil kunne udnyttes til at fastsætte, at infrastrukturselskaberne ligesom ved de hidtidige regler fortsat vil skulle agere på tilsvarende vis som en myndighed i deres møde med tredjeparterne og behandling af deres anmodninger om adgang. Dette vil navnlig stille krav til infrastrukturselskaberne ved, at de dels vil skulle træffe afgørelse om sammenkoblingspunkt ud fra objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier. Men også at de vil skulle følge forvaltningsloven i behandlingen af anmodninger om tredjepartsadgang, samt at denne del af deres forretningsområde også vil være underlagt reglerne om offentlighed i forvaltningen. Det vil med andre ord kunne blive stillet krav til infrastrukturselskaberne ved, at de på trods af deres selskabsretlige natur, men som naturligt monopol får til opgave at sikre gennemsigtighed og objektivitet blandt andet i forbindelse med tilslutninger underlagt offentligretlige regler. Bemyndigelsen vil dermed kunne udnyttes til at delegere afgørelsesvirksomhed til private (infrastrukturselskaberne). Ved udnyttelse af bemyndigelsen på dette punkt, bemærkes at det ikke automatisk vil påvirke det resterende forretningsområde hos infrastrukturselskaberne – medmindre andet følger herom i anden regulering.

Den foreslåede bemyndigelse vil endelig også medføre, at klima-, energi og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om Forsyningstilsynets behandling af klager over afslag på tredjepartsadgang. Ved udnyttelse af bemyndigelsen i forhold til Forsyningstilsynet som klagemyndighed, vil bemyndigelsen kunne udnyttes til at fastsætte regler om, at Forsyningstilsynet får til opgave at sikre retstillingen og retssikkerheden for de systembrugere, som ønsker tredjepartsadgang, særligt for dem som nægtes adgang. Dermed vil den foreslåede bemyndigelse supplere den gældende generelle bemyndigelse i forhold til at fastsætte regler om Forsyningstilsynets opgaver i lovens § 41 a, stk. 1 og 2.

2.3. Politisk kontrol med lagerudviklingen for brændbare gasser

2.3.1. Gældende ret

Lagring af metan, hvad enten der er tale om naturgas (fossilt) eller biometan (vedvarende energi), er reguleret i to regelsæt inden for klima-, energi- og forsyningsministerens ressort. Der er for det første tale om regulering af tilladelser til anvendelse af undergrunden, etablering af nødvendige overfladeanlæg og ekspropriation hertil omfattet af lov om anvendelse af Danmarks undergrund. Der er for det andet tale om monopolregulering af lagring af metan gennem lov om gasforsyning og lov om Energinet.

[2.3.1.1. UNDERGRUNDSLOVEN]

Det følger af § 23, stk. 1, 1. pkt., i lov om anvendelse af Danmarks undergrund, jf. lovbekendtgørelse nr. 1461 af 29. november 2023, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan for en nærmere bestemt del af undergrunden på nærmere fastsatte vilkår meddele tilladelse med eneret til efterforskning og anvendelse af undergrunden til lagring eller andre formål end indvinding med undtagelse

af geologisk lagring af CO₂ på under 100 kt med henblik på forskning, udvikling eller afprøvning af nye produkter og processer.

Bestemmelsen omfatter dermed lagring af metan, men også brint på linje med lov om gasforsynings dobbelte regulering af både metan og brint. Imidlertid ligger det uden for lov om anvendelsen af Danmarks undergrunds formål at tage højde for eksempelvis forsyningssikkerhedsspørgsmål på det metanbaserede gasmarked i Danmark.

[2.3.1.2. GASFORSYNINGSLOVEN OG FORSYNINGSSIKKERHED]

Det følger af § 1, stk. 1, i lov om gasforsyning, at lovens formål er at sikre, at landets gasforsyning, herunder brintforsyning, tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø, forbrugerbeskyttelse og opfyldelse af EU-retlige forpligtelser vedrørende forsyningssikkerheden i EU.

Et af hovedformålene med lov om gasforsyning er dermed at håndtere spørgsmål om forsyningssikkerhed. Loven indeholder en række relevante bestemmelser i forhold til lagring og forsyningssikkerhed. Det drejer sig først og fremmest om lovens bevillingssystem i § 10.

[2.3.1.3. GASFORSYNINGSLOVEN OG BEVILLINGER]

Det følger af § 10, stk. 1, i lov om gasforsyning, at transmissions-, distributions-, lager- og LNG-virksomhed, herunder virksomhed i klynger, kun kan udøves efter bevilling, der kan gives til selskaber, som opfylder kravene i § 28, jf. dog stk. 3.

Det følger af § 10, stk. 3, i lov om gasforsyning, at virksomhed, der varetages af Energinet eller Energinets helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet, udøves uden bevilling.

Energinet er som noget særligt undtaget fra lovens bevillingssystem, fordi selskabet er ejet af staten og særskilt reguleret i lov om Energinet. Dét er relevant i forbindelse med, at de danske (metan) gaslagre er opkøbt af Energinet, hvorefter undtagelsen til bevillingskravet finder anvendelse.

Lagerselskabets aktiviteter på gasmarkederne er også reguleret i en række andre bestemmelser i loven, mens de almindelige forretningsforhold konkret følger af § 15 om lagerselskabers opgaver.

Det følger af § 15, stk. 1, i lov om gasforsyning, at et lagerselskab skal måle leverancer af gas til og fra lageret, give relevante systembrugere og sammenkoblede selskaber de nødvendige oplysninger om måling af gas, der tilføres og udtrækkes fra lageret, og stille nødvendig lagerkapacitet til rådighed for transmissionsselskabers eller systemoperatørers varetagelse af de i § 12, stk. 1, nr. 3, nævnte opgaver.

Det følger af § 15, stk. 2, i lov om gasforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1, herunder om afgrænsning af opgaverne og den nødvendige lagerkapacitet, der skal stilles til rådighed til nødforsyningsformål.

[2.3.1.4. KRAV TIL BEVILLINGSANSØGERE]

Til at supplere lovens bevillingssystem i § 10, stiller § 28 krav til bevillingsansøgere. Bestemmelsen indeholder mulighed for, at klima-, energi- og forsyningsministeren i bevillingerne kan fastsætte vilkår som blandt andet hensynet til forsyningssikkerheden på gasmarkedene, jf. det overordnede hensyn i lovens § 1.

Det følger af § 28, stk. 1, i lov om gasforsyning, at bevillinger i medfør af loven kun kan meddeles til ansøgere, der skønnes at have den fornødne sagkundskab og økonomiske baggrund.

Det følger af § 28, stk. 2, i lov om gasforsyning, at der i bevillinger, ud over de vilkår, der er nævnt i loven, kan fastsættes andre objektive og ikkediskriminerende vilkår, herunder vilkår, som er nødvendige af hensyn til overholdelse af EU-retten på området.

Lov om gasforsynings regler gælder også for Energinet og Energinets datterselskaber, bortset fra hvor loven specifikt undtager Energinet og Energinets datterselskaber fra reglerne som i tilfældet med bevillingssystemet.

En bevilling i henhold til lov om gasforsyning vil sædvanligvis behandle et bevillingspligtigt forhold og/eller relationer til andre sammenkoblede infrastrukturselskaber. For Energinets fremgår opgaver dog af selve lov om Energinet.

[2.3.1.5. LOV OM ENERGINET]

Det følger af § 2, stk. 2, 3. pkt. i lov om Energinet, at Energinet endvidere kan varetage gasdistributions-, gaslager- og gasopstrømsrørlednings- og gasopstrømsanlægsvirksomhed.

Endvidere findes der i lov om Energinet særlige regler om politisk kontrol gennem klima-, energi- og forsyningsministerens krav til Energinet om udbygning og væsentlige ændringer af selskabets kerneaktiviteter, ejerskab og drift den overordnede (transmissions)energiinfrastruktur.

Det følger af § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om Energinet, at etablering af nye eltransmissionsnet og gastransmissionssystemer og væsentlige ændringer i bestående net og systemer kan ske, hvis der er et tilstrækkeligt behov for udbygningen, herunder at udbygningen sker med sigte på øget forsyningssikkerhed, beredskabsmæssige hensyn, skabelse af velfungerende konkurrencemarkeder eller indpasning af vedvarende energi, eller hvis projektet er nødvendigt til opfyldelse af pålæg i medfør af stk. 6.

Etablering og ændringer af infrastrukturen omfattet af § 4 skal med andre ord tage højde for forsynings sikkerheden, beredskabsmæssige hensyn, skabelsen af velfungerende konkurrencemarkeder eller indpasning af vedvarende energi på blandt andet gasmarkederne. Bestemmelsen omfatter ikke lager.

2.3.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

DONG's tidligere ejerskab og drift af gaslagrene var omfattet af lov om gasforsynings bevillingskrav. Selvom lagrene i Danmark er drevet på kommercielle vilkår (i kraft af den forhandlede adgang lagre i lov om gasforsynings, jf. § 20 a) – og derfor ikke så intensivt reguleret som eksempelvis transmissionssystemet, har klima-, energi- og forsyningsministeren kunne stille krav om blandt andet forsynings sikkerhed, men også miljøforhold som har været administreret som også klimahensynet ved indpasning af vedvarende energi inden for lov om gasforsyning – men med ophæng i bevilingerne.

Med Energinets opkøb i henholdsvis 2007 af Lille Torup og i 2014 af Stenlille blev lagrene undtaget fra bevillingssystemet. Imidlertid var der på daværende tidspunkt ikke udsigt til et faldende gasforbrug (metan). Det var derfor opfattelsen, at den kommercielle drift af lagrene ville være tilstrækkeligt i forhold til at sikre tilstrækkelig med lagerkapacitet til at håndtere forsynings sikkerheden på det danske (metan) gasmarked.

Situationen er en anden i dag, og med reguleringen af brint med lov nr. 1787 af 28. december 2023, hvorefter der i lov om gasforsyning og i lov om Energinet ved ordet »gas« fremadrettet skal forstås både metan og brint. Dermed har Energinet blandt andet formelt set opnået hjemmel til at eje og drive gaslagring (inklusive brint). Det er derfor mere aktuelt at hele eller dele af det metanbaserede gassystem *kan* konverteres til brintforsyning. Det gælder også lagrene, navnlig Lille Torups individuelle kaverner. Det bemærkes at en hjemmel til Energinet ikke er det samme som en faktisk udnyttelse, der foruden hjemmelskravet også kræver politisk godkendelse.

Der er en fast proces for væsentlige ændringer af (metan) gastransmissionssystemet. Det vil også omfatte konvertering af hele eller dele af det til brint.

Der er også en fast proces gennem offentliggørelseskrav for Energinets langsigtede planer for transmissionssystemet i gassektoren og transmissionsnettet i elsektoren.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet finder det nyttigt, hvis der på tilsvarende måde skal indsendes en ansøgning om konvertering af de eksisterende metanlagre til eksempelvis brint – men også anden anvendelse – da det vil kunne påvirke blandt andet forsynings sikkerheden på (metan)gasmarkedet ved at fjerne tilgængelig kapacitet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer derfor, at det i første omgang er nødvendigt med en ensretning mellem reguleringen af de underjordiske gaslagre og resten af Energinets infrastruktur.

En sådan ensretning vil mest hensigtsmæssigt kunne indføres ved, at etablering af nye gaslagre af Energinet eller væsentlige ændringer af eksisterende kræves behandlet efter § 4 i lov om Energinet hos klima-, energi- og forsyningsministeren.

2.3.3. Den foreslåede ordning

For at sikre klima-, energi- og forsyningsministerens administration af blandt andet lov om gasforsynings formål som eksempelvis forsyningssikkerhed og miljø inklusive klimaformål, foreslås en tilpasning af lov om Energinet. Det sker konkret ved, at der indsættes nye krav i bestemmelsen om godkendelse for Energinets lageraktiviteter i lov om Energinets § 4. Der foreslås overordnet indsat et nyt stykke, som omhandler etablering og ændringer af lagre til brændbare gasser samt konsekvensændring af henvisningen i forbindelse med rykning af stykker.

Konkret foreslås, at der i lov om Energinet § 4 efter stk. 8 som nyt stk. 9 indsættes, at »1, 1.-2. pkt., stk. 3, 1. pkt., stk. 4, og stk. 9, nr. 3, tilsvarende finder anvendelse for lagring af brændbare gasser og væsentlige ændringer af sådanne anlæg«.

Det foreslåede vil medføre, at væsentlige ændringer i lagre og etablering af nye lagre for brændbare gasser, for Energinet, kun kan ske, hvis der er tilstrækkeligt behov for udbygningen, som for eksempel udbygningen sker med sigte på øget forsyningssikkerhed, beredskabsmæssige hensyn, skabelse af velfungerende konkurrencemarkeder eller indpasning af vedvarende energi. Det foreslåede vil dermed medføre, at Energinet og datterselskaber ikke vil kunne foretage nyetablering af lagre til brændbare gasser, uden klima-, energi- og forsyningsministerens tilladelse. Konvertering af en kaverne vil være en væsentlig ændring. Afvisningsgrunde vil kunne være hensynet til opretholdelsen af et bestemt kapacitetsniveau i det metanbaserede gassystem af hensyn til forsyningssikkerheden.

Det foreslåede i § 4, stk. 9, i lov om Energinet, vil ikke i sig selv medføre, at Energinet automatisk opnår hjemmel til nye aktiviteter relateret til lagring af brændbare gasser og væsentlige ændringer af sådanne anlæg, da det fortsat vil gælde, at Energinet dels skal have hjemmel i lovens § 2, men også dels kun inden for de angivne hjemler i loven, kan foretage sig dét, som der bagvedliggende er politisk mandat til.

2.4. Nye bestemmelser (nyt kapitel) om gasforsyningssikkerhed

2.4.1. Gældende ret

Lov om gasforsyning indeholder ikke et særskilt kapitel eller sammenhængende bestemmelser om gasforsyningssikkerhed, som loven ser ud i dag,

I lov om gasforsyning er opgaven med at varetage gasforsyningssikkerheden i dag primært knyttet til en mere generel bestemmelse i loven (§12) om de forskellige opgaver, som transmissionsselskaber og den, der varetager systemansvarlig virksomhed, skal udføre. Bestemmelsen om transmissionsselskabers, transmissionssystemejerers og systemoperatørers opgaver fastsætter bl.a., at disse selskaber skal ”varetage opgaver vedr. forsyningssikkerheden i Danmark”, jf. § 12, stk. 1, nr. 3. Det bemærkes, at § 12 i lov om gasforsyning tidligere kun omfattede pligter for et ”transmissionsselskab”, men ved lov nr. 1594 af 28. december 2022 blev § 12 udvidet til også at omfatte pligter for en ”transmissionssystemejer” og en ”systemoperatør”. Ændringen skyldtes en omorganisering i Energinet, hvor Energinet bl.a. oprettede et særskilt datterselskab til at varetage systemansvaret for el og gas. Tidligere var systemansvaret forankret i transmissionsselskabet.

Bestemmelsen (§ 12) fastsætter ikke nærmere, hvilke opgaver, der er tale om, eller hvordan opgaverne bliver tildelt og gennemført men giver klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1 samt at udstede påbud om ændringer i forsyningssikkerheden, jf. § 12, stk. 3. Bemyndigelsesbestemmelsen skal tydeliggøre, at evt. supplerende regler til gasforsyningssikkerhedsforordningen, der omfatter transmissionsselskabers forpligtelse til at varetage forsyningssikkerhed m.v., som udgangspunkt fortsat fastsættes efter § 12, stk. 3.

Lov om gasforsyning fastsætter i en tilsvarende generel bestemmelse om et lagerselskabs forpligtelser (§ 15), at lagerselskaber skal stille nødvendig lagerkapacitet til rådighed for transmissionsselskabers eller systemoperatørers varetagelse af opgaver inden for gasforsyningssikkerhed i henhold til § 12, stk. 1, nr. 3, i lov om gasforsyning, jf. lovens § 15, stk.1, nr. 3. Lagerselskaber skal altså stille nødvendig lagerkapacitet til rådighed for systemoperatørers varetagelse af opgaver efter § 12, stk. 1, nr. 3, når transmissionsselskaber er opdelt i henholdsvis en transmissionssystemejer og systemoperatør. Det fremgår af lovbemærkningerne til L 1594/2022, som tilføjede ”systemoperatør” i § 15, stk. 1, nr. 3, at det forudsættes, at opgaver om gasforsyningssikkerhed alene er en opgave, som kan varetages af en systemoperatør, jf. Folketingstidende 2022-23, tillæg A, L 8 som fremsat, side 53.

Lov om gasforsyning fastsætter i § 15, stk. 2, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1, herunder om afgrænsning af opgaverne og den nødvendige lagerkapacitet, der skal stilles til rådighed til nødforsyningsformål.

Lov om gasforsyning fastsætter i en generel bestemmelse om et distributionsselskabs forpligtelser (§ 14), at et distributionsselskab skal bistå transmissionsselskaber eller transmissionssystemejerere eller systemoperatører med opgaver vedrørende forsyningssikkerheden, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1, jf. lovens § 14, stk. 2.

Lov om gasforsyning indeholder endelig en bestemmelse (§ 23 a), som bemyndiger klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om bl.a. afgrænsning og inddeling af beskyttede kundegrupper, krav til selskabers udarbejdelse, opbevaring og videresendelse af oplysninger til myndigheder om beskyttede og ikkebeskyttede kundegrupper og deres gasforbrug eller udstedelse af forbud mod forbrug af gas hos ikkebeskyttede kundegrupper. Bestemmelsen er knyttet direkte til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/1038 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden (herefter gasforsyningssikkerhedsforordningen) og giver mulighed for at fastsætte regler for at håndtere gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af gasforsyningssikkerhedsforordningen. Bestemmelsen er altså afgrænset til de emneområder, som er reguleret i gasforsyningssikkerhedsforordningen, jf. bestemmelsens formulering ”inden for rammerne af”.

Der er ikke bestemmelser om udøvelse af myndighedsansvaret i lov om gasforsyning. Energistyrelsen er udpeget til at være den ”kompetente myndighed” i forhold til gasforsyningssikkerhedsforordningen, jf. kravet i forordningens artikel 3, stk. 2, om at hver medlemsstat udpeger en kompetent myndighed. Gasforsyningssikkerhedsforordningen definerer ”kompetent myndighed” som ”en national offentlig myndighed på regeringsplan eller en national regulerende myndighed, der er udpeget af en medlemsstat til at sikre gennemførelsen af de foranstaltninger, der er fastsat i denne forordning”, jf. artikel 2, nr. 7.

Det er således Energistyrelsen, som i praksis varetager arbejdet med gasforsyningssikkerhed både på nationalt plan og i relation til det europæiske samarbejde om gasforsyningssikkerhed. Energistyrelsen udfører sine opgaver i sektorlovene via delegation fra ministeren, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om Energistyrelsens opgaver og beføjelser. I det foreslåede skal klima-, energi- og forsyningsministeren derfor generelt forstås som Energistyrelsen. Energistyrelsens rolle som kompetent myndighed for Danmark i henhold til gasforsyningssikkerhedsforordningen forventes i forlængelse heraf tydeliggjort i bekendtgørelsen om Energistyrelsens opgaver og beføjelser.

Gasforsyningssikkerhedsforordningen fastsætter bl.a. en gasforsyningsstandard for, hvor længe medlemsstaterne som minimum skal kunne forsyne de gaskunder, som medlemsstaten har udpeget som beskyttede gaskunder, jf. artikel 6. Medlemsstaternes kompetente myndigheder skal udarbejde nationale og regionale risikovurderinger samt forebyggende handlingsplaner og nødplaner, jf. artikel 7 til 10, og der er regler for, hvornår den kompetente myndighed kan erklære de tre kriseniveauer, jf. artikel 11.

Gasforsyningssikkerhedsforordningen fastsætter, at de nationale nødplaner skal beskrive ”de tekniske eller retlige ordninger, der er etableret med henblik på at forhindre, at kunder, som er tilsluttet et gasdistributions- eller transmissionsnet, men ikke er beskyttede kunder, uberettiget forbruger gas”, jf. forordningens artikel 10, stk. 1, litra l. Det fremgår allerede af den gældende danske nødplan, at de danske ikke-beskyttede gaskunder risikerer at blive afbrudt, hvis de aftager gas uberettiget.

Endelig har gasforsyningssikkerhedsforordningen stor fokus på forpligtelserne for en medlemsstat i situationer, hvor en nabomedlemsstat i en nødsituation anmoder medlemsstaten om solidaritet i form af gas, hvis medlemsstaten kan levere gas ud over den gas, som medgår til at forsyne sine egne beskyttede gaskunder, jf. artikel 13.

2.4.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Forsyningssikkerheden på gasområdet er kommet i fokus i kølvandet på Ruslands invasion af Ukraine og den afledte gaskrise i Europa. Ekstremt høje gaspriser og markant reduktion af import af russisk gas til EU har betydet, at EU i fællesskab og de enkelte medlemslande hver især er blevet tvunget til at arbejde intensivt med gasforsyningssikkerhed for at skaffe gas fra alternative kilder og for at sikre sine gasforbrugere bedst muligt i gaskrisen.

I forbindelse med gaskrisen i Europa har Danmark også taget forskellige initiativer til at reducere gasforbruget og sikre gasforsyningssikkerheden med afsæt i forskellige scenarier og risikovurderinger for gasforsyningssikkerheden. I dette arbejde har klima-, energi- og forsyningsministeren (herafter ministeren) ved Energistyrelsen arbejdet tæt sammen med Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed, men også med det danske lagerselskab og distributionsselskabet og relevante myndigheder. Ministeren er også gået ind i et meget tættere samarbejde med gasmarkedets aktører såsom gasleverandører, interesseorganisationer og de største gasforbrugende virksomheder i Danmark, som er ikke-beskyttede gaskunder.

I det løbende arbejde med gasforsyningssikkerhed og den danske nødplan mv., er det blevet klart, at det vil være hensigtsmæssigt at opdatere de danske regler om gasforsyningssikkerhed. Lov om gasforsyning har ikke samlede regler om gasforsyningssikkerhed men kun generelle bestemmelser om enkelte aktørers rolle, jf. pkt. 2.4.1. om gældende ret.

Gasforsyningssikkerhedsforordningen regulerer ikke medlemsstaternes løbende arbejde med gasforsyningssikkerhed, samt nationale valg af foranstaltninger til at sikre gasforsyningssikkerheden og hvilke aktører, som evt. skal have særlige ansvarsområder eller opgaver i forbindelse med varetagelse af gasforsyningssikkerheden. Formålet med det foreslåede er også at fastsætte principielle bestemmelser for dette. Der er heller ikke bestemmelser om myndighedsansvaret for gasforsyningssikkerhed i lov om gasforsyning, og der er ikke regler om samarbejdet mellem myndigheder og mellem myndigheder og aktører i gassektoren.

Lovforslaget har således også til formål at sætte en samlet, overordnet lovramme for ministerens myndighedsrolle og klare regler for, hvorledes ministeren skal udøve sin myndighedsrolle over for de forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber og gassektorens øvrige aktører som f.eks. gasleverandører og de største danske gasforbrugende virksomheder. De største gasforbrugende virksomheder i Danmark kan ikke beskyttes fuldt ud inden for de muligheder for at beskytte gaskunder, som

UDKAST

gasforsyningssikkerhedsforordningen rummer – dvs. de er ikke-beskyttede gaskunder - og det skal derfor være muligt at afbryde deres gasforsyning i en nødsituation.

Det er vigtigt, at ministeren kan påbyde flere aktører i gassektoren roller og opgaver til sikring af gasforsyningssikkerheden, som er en opgave af almenøkonomisk interesse.

En klar rollefordeling og klare mandater for påbud af opgaver og er også en forudsætning for at kunne fastsætte sanktioner for manglende efterlevelse af påbud i medfør af loven eller af specifikke pligter og ordninger fastsat på bekendtgørelsesniveau med hjemmel i lov om gasforsyning. Sådanne pligter kan f.eks. være pligten for gasinfrastrukturselskaber til fysisk at afbryde gasforsyningen til de ikke-beskyttede gaskunder, som uberettiget aftager gas fra gassystemet i en nødsituation, hvor der mangler gas til de beskyttede gaskunder.

Påbud er en formel forvaltningsakt, og den gældende lov om gasforsyning giver mulighed for at knytte bødestraf til den, der undlader at efterkomme påbud eller forbud efter loven, jf. § 49, stk. 1, nr. 6.

Det vil være et grundlæggende krav, at de påbudte opgaver skal være klart defineret i forhold til forsyningssikkerhedsformålet, og opgaverne skal pålægges på en gennemsigtig og ikke-diskriminerende måde, hvor der er flere aktører, som kan udføre opgaven. Det vil også være et krav, at de er proportionale, dvs. de ikke går længere end formålet tilsiger, og at de som udgangspunkt er begrænset i tid.

Disse grundlæggende krav til opgaver af almenøkonomisk interesse fremgår også af gasdirektivet, jf. direktivets artikel 3 om offentlige serviceforpligtelser. Artikel 3 tillader medlemsstater ud fra almindelig økonomisk interesse at pålægge virksomheder i gassektoren offentlige serviceforpligtelser, som kan omfatte leveringernes sikkerhed, herunder forsyningssikkerhed, regelmæssighed, kvalitet og pris samt miljøbeskyttelse, herunder energieffektivitet, energi fra vedvarende energikilder og klimabeskyttelse. Disse forpligtelser skal være klart definerede, og de skal være gennemsigtige, ikke-diskriminerende og kontrollerbare, og de skal sikre naturgasvirksomheder i Fællesskabet lige adgang til de nationale forbrugere.

Gasforsyningssikkerhedsforordningen fastlægger, at gasforsyningssikkerhed ikke er en enkelt aktørs ansvar men et bredt ansvar, som påhviler både myndigheder og naturgasvirksomheder. Gasforsyningssikkerhedsforordningen henviser til gasdirektivets definition af naturgasvirksomhed (artikel 2, nr. 1), som svarer til den danske definition af ”gasselskab” bortset fra at lov om gasforsyning overalt anvender ordet ”gas” i stedet for ”naturgas”. Et gasselskab er i lov om gasforsyning (§ 6, nr. 12) defineret som ” Enhver fysisk eller juridisk person, der varetager mindst én af følgende funktioner: Produktion, transmission, distribution, forsyning, køb eller oplagring af gas, herunder LNG, og som er ansvarlig for de kommercielle, tekniske eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse funktioner, men ikke er forbruger.” Gasselskab dækker således flere forskellige

typer aktører, og det foreslåede vil generelt bruge begrebet gasselskaber som samlebetegnelse for de aktører, som vil være omfattet af det foreslåede om ansvar og opgaver inden for gasforsynings-sikkerhed.

Gasforsynings sikkerhedsforordningen fastsætter en overordnet ramme for visse væsentlige forhold som f.eks. fastsættelse af minimale beskyttelsesniveauer, krav om at der skal laves forebyggende handlingsplaner og nødplaner og krav om, at medlemsstater skal udvise solidaritet nødsituationer, dvs. de skal være parat til at levere gas til nabomedlemsstaters såkaldte solidaritetsbeskyttede gas-kunder.

Men det er et nationalt prærogativ at udfylde rammen og vurdere risici og muligheder, herunder at vælge nationale foranstaltninger og fastsætte hvilke aktører, der skal gøre hvad for at sikre det ni-veau af gasforsynings sikkerhed, som vurderes at være det rigtige – dog således, at medlemsstaten opfylder gasforsynings sikkerhedsforordningens overordnede ramme.

Det foreslås derfor, at der indføres et nyt, særskilt kapitel om gasforsynings sikkerhed i lov om gas-forsyning, jf. lovforslagets nr. 18, som dels skal give en overordnet og samlet lovramme for opga-vevaretagelsen med mulighed for at pålægge og delegere opgaver til flere typer gasselskaber og dels fastlægge ved lov, at det overordnede myndighedsansvar for gasforsynings sikkerheden og opgaver inden for gasforsynings sikkerhed ligger hos ministeren.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Det bemærkes indledningsvist, at ”gasforsynings sikkerhed” i det foreslåede dækker gasforsynings-sikkerhed ved både fossil gas og opgraderet biogas, men også den gasforsynings sikkerhed, som brint evt. kan bidrage med i fremtiden. Ved L2022 1594 blev anvendelsesområdet for lov om gas-forsyning udvidet til også at omhandle transmission, distribution og oplagring af brint. Brint betrag-tes i den forbindelse som en brændbar gas på linje med metanbaseret gas, og hvor lov om gasforsy-ning har regler om transport og lagring af gas og andre regler om gasforhold, så gælder disse regler også for brint.

Det foreslås, at der indsættes indledende bestemmelse i § 24, stk. 1, som fastsætter, at gasforsy-ningssikkerheden i Danmark påhviler klima-, energi- og forsyningsministeren, gasselskaber og an-dre relevante myndigheder. Disse aktører udfører opgaver og bidrager til gasforsynings sikkerheden inden for deres respektive kompetence- og aktivitetsområder.

Den foreslåede bestemmelse vil fastlægge den helt grundlæggende regel om ansvaret for gasforsy-ningssikkerheden i Danmark. Ansvaret for gasforsynings sikkerheden ligger hos ministeren, men de nødvendige opgaver skal udøves i samarbejde med andre relevante myndigheder som f.eks. Bered-skabsstyrelsen og Sikkerhedsstyrelsen, som varetager opgaver, som ligger tæt op ad de opgaver, som specifikt vedrører gasforsynings sikkerhed. Den uafhængige regulerende myndighed, Forsy-ningstilsynet, er også en relevant myndighed, idet Forsyningstilsynet bl.a. godkender den metode

som ligger til grund for Energinets opkrævning af nødtarif. Nødtariffen finansierer indkøb af nødforsyningsydelse. Forsyningstilsynet fører også tilsyn med de danske gasinfrastrukturselskaber, og tilsynet laver generel markedsovervågning. Hensynet til gasforsyningssikkerheden indgår naturligt i disse opgaver, jf. at landets gasforsyning i det hele taget skal tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med bl.a. hensynet til gasforsyningssikkerhed, jf. § 1 i lov om gasforsyning.

Bestemmelsen vil ikke i sig selv afføde direkte handlepligter for de relevante aktører, men den knæsetter et forsyningssikkerhedsmæssigt grundprincip om ansvaret og de relevante aktører, og den fungerer som en rammesættende bestemmelse for det, som i øvrigt foreslås i kapitel 4.

Den foreslåede bestemmelse er udformet med inspiration fra en tilsvarende grundregel i gasforsyningssikkerhedsforordningen (artikel 3(1)), som fastsætter, at ”gasforsyningssikkerheden er et fælles ansvar, som påhviler naturgasvirksomhederne, medlemsstaterne, navnlig gennem deres kompetente myndigheder, og Europa-Kommissionen, inden for deres respektive aktivitets- og kompetenceområder.”

Det foreslåede vil medføre, at det kommer til at fremgå direkte i den danske lov om gasforsyning - som en indledende bestemmelse i det foreslåede nye kapitel om gasforsyningssikkerhed - at gasforsyningssikkerhed ikke blot er en myndighedsopgave eller Energinets ansvar, men at ansvaret for gasforsyningssikkerheden inden for gassektoren er bredt og kan involvere forskellige aktører (gasselskaber) på gasmarkedet og medføre selvstændige handlepligter for flere aktører end blot Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed. Lov om gasforsyning (§ 6, nr. 12) definerer et ”gasselskab” som ”enhver fysisk eller juridisk person, der varetager mindst én af følgende funktioner: Produktion, transmission, distribution, forsyning, køb eller oplagring af gas, herunder LNG, og som er ansvarlig for de kommercielle, tekniske eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse funktioner, men ikke er forbruger”.

Det er dog vigtigt at fremhæve, at det foreslåede ikke vil ændre ved, at Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed fortsat vil have en helt central rolle i forhold til at sikre gasforsyningssikkerheden. Det vil fortsat være Energinet, som har det overordnede overblik over det samlede danske gassystem, og Energinet er den eneste aktør, som har mulighed for at balancere det samlede gassystem i en krisesituation.

Det foreslås i § 24, *stk. 2*, at det kommer til at fremgå specifikt af lov om gasforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren udpeger den kompetente myndighed for Danmark i medfør af artikel 3, *stk. 2*, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden (gasforsyningssikkerhedsforordningen) og skal sikre gennemførelsen af de opgaver, som er fastsat i denne forordning.

Udpegelsen af Energistyrelsen til denne rolle forventes formelt at ske i bekendtgørelsen om Energistyrelsens opgaver og beføjelser. Også på dette punkt er der tale om en videreførelse af gældende

ret, hvorefter Energistyrelsen også fremadrettet skal sikre gennemførelsen af de opgaver som kompetent myndighed, der er fastsat i gasforsynings sikkerhedsforordningen.

Energistyrelsen er administrativt udpeget til at være ”den kompetente myndighed” over for Europa-Kommissionen i medfør af gasforsynings sikkerhedsforordningens artikel 3, stk. 2, men det vurderes, at det også udadtil over for borgerne bør fastslås i reguleringen, at Energistyrelsen har denne rolle og gennemfører de opgaver, som er fastsat i forordningen. Det vil give klarhed for alle aktører i gasssektoren. Der henvises til det anførte om den kompetente myndighed i pkt. 2.4.2 om ministeriets overvejelser

Gasforsynings sikkerheden sikres som nævnt i et samspil mellem de fælleseuropæiske regler og foranstaltninger og de nationale regler og foranstaltninger. Forslaget vil i forlængelse heraf sikre et klart nationalt regelgrundlag, som fastlægger rammen for det nationale arbejde omkring gasforsynings sikkerhed.

Med henblik på at sikre klare nationale regler om rammen for det nationale arbejde omkring gasforsynings sikkerhed foreslås endvidere, at der tilføjes en bestemmelse i § 24, *stk. 3*, som giver klima-, energi- og forsyningsministeren det overordnede ansvar for at vurdere gasforsynings sikkerheden og fastsætte og koordinere foranstaltninger og samarbejde med danske myndigheder, gasselskaber og relevante gaskunder for at sikre gasforsynings sikkerheden i Danmark i forlængelse af det foreslåede § 24, *stk. 2*.

Da Energistyrelsen udøver ministerens beføjelser efter lov om gasforsyning, jf. § 3, *stk. 1, nr. 6*, i bekendtgørelse om Energistirelsens opgaver og beføjelser, fastsættes herved, at Energistyrelsen har det faglige ansvar for at vurdere gasforsynings sikkerheden i lyset af f.eks. nationale risikovurderinger, scenarier og fremskrivninger for forsynings situationen. Energistyrelsen vil kunne iværksætte og styre de foranstaltninger, som styrelsen vurderer kan bidrage samfundsøkonomisk effektivt til at sikre det niveau for gasforsynings sikkerhed generelt og for særlige grupper af gaskunder, som Energistyrelsen til enhver tid vurderer er nødvendigt i Danmark – dog inden for de mindstekrav til beskyttelse og forsyning, som gasforsynings sikkerhedsforordningen fastsætter.

Det er også afgørende for at kunne varetage gasforsynings sikkerheden, at der er et tæt samarbejde mellem forskellige myndigheder og mellem myndigheder og markedets forskellige aktører, jf. omtalen ovenfor om det tætte samarbejde under gaskrisen.

Det foreslåede vil være en fortsættelse af gældende ret blot med tydeliggørelse af Energistirelsens forpligtelser til at samarbejde tæt med både gasselskaber, herunder forsyningskritiske gasinfrastruktur selskaber, og relevante myndigheder, som har ansvaret for beslægtede opgaver, som f.eks. Sikkerhedsstyrelsen og Beredskabsstyrelsen. Der vil også være en samarbejdspligt i forhold til relevante gaskunder, som typisk vil være de største danske gasforbrugende virksomheder, der ikke kan få status som beskyttede gaskunder efter gasforsynings sikkerhedsforordningen.

Ansvar for gasforsyningssikkerheden påhviler som nævnt både myndigheder (og navnlig den kompetente myndighed) samt gasselskaber inden for deres respektive områder. Det er derfor vigtigt, at ministeren som myndighed kan påbyde flere forskellige aktører at udføre specifikke opgaver for at sikre gasforsyningssikkerheden, hvis ministeren vurderer, at der er behov for det. Den foreslåede § 25 har til formål at fastsætte og præcisere myndighedsansvaret og give ministeren hjemmel til at kunne pålægge forskellige gasselskaber forskellige pligter i relation til gasforsyningssikkerheden. Formålet er desuden at give ministeren mulighed for at delegerer opgaver til forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber – både i forhold til opgaver efter gasforsyningssikkerhedsforordningen og lov om gasforsyning.

Det foreslås i § 25, *stk. 1*, at der tilføjes en ny bestemmelse, som giver mulighed for, at ministeren kan pålægge gasselskaber, som forsyner danske gaskunder med gas, specifikke opgaver til sikring af gasforsyningssikkerheden i Danmark.

Gasleverandører er som udgangspunkt kommercielle virksomheder, og de er ikke regulerede i forhold til deres økonomi og handelsmønstre mv. Det er dog gasleverandørerne, som skal forsyne alle danske gaskunder med gas – også i krisesituationer – og det bør derfor være muligt også at kunne pålægge gasleverandører særlige opgaver, hvis der opstår et behov herfor.

Gasleverandørerne kan sikre forsyning af deres gaskunder på forskellig vis, f.eks. ved at skulle have gas på lager, som kan bidrage til at dække efterspørgslen blandt gaskunderne i situationer, hvor gasmarkedet er presset. Gasleverandører kan f.eks. også få væsentlige opgaver i krisesituationer i forhold til at levere markedsinformationer mv. til Energistyrelsen, som er nødvendige for at overvåge og sikre gasforsyningssikkerheden i Danmark. Gasleverandører er kommercielle virksomheder, og det er derfor vigtigt, at evt. pålagte opgaver inden for gasforsyningssikkerhed er forholdsmæssige og bliver pålagt uden usaglig forskelsbehandling, jf. det anførte om opgaver af almenøkonomisk interesse i pkt. 2.4.2.

Andre infrastrukturselskaber end Energinet er afgørende (kritiske) for gasforsyningssikkerheden og driften af gassystemet. Det vil sige, at de bør kunne pålægges at udføre specifikke opgaver, hvis det er nødvendigt. Der tænkes på distributionsselskaber og lagerselskaber. Det danske distributionsselskab (Evida) distribuerer langt størstedelen af den gas, som slutkunderne forbruger, og det danske lagerselskab (Gas Storage Denmark) lagrer både gas, som kommercielle aktører har købt og lagt i gaslaget, og den nødgas, som Energinet har lagt på lager og kan råde over i nødsituationer, hvis markedet ikke længere kan levere tilstrækkelig gas til at forsyne de gaskunder, som er kategoriseret som beskyttede gaskunder i Danmark i henhold til gasforsyningssikkerhedsforordningen, jf. artikel 2, nr. 5. Både distributionsselskabet og lagerselskabet er statsejede selskaber.

UDKAST

Det foreslås i § 25, *stk. 2*, at klima-, energi- og forsyningsministeren skal kunne påbyde forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber specifikke forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger til sikring af gasforsyningssikkerheden, herunder nødvendige foranstaltninger for i en nødsituation at sikre gasforsyning til beskyttede gaskunder eller foretage fysisk afbrud af gaskunder, som uberettiget forbruger gas. Forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber er gasselskaber, som ejer eller varetager driften af gasinfrastruktur, der har afgørende betydning for gasforsyningssikkerheden og driften af gassystemet.

Det foreslåede skal bl.a. forstås på baggrund af den gældende bestemmelse i § 12, *stk. 1, nr. 3*, i lov om gasforsyning, som blot fastsætter, at et transmissionsselskab, en transmissionssystemejer og en systemoperatør skal ”varetage opgaver vedrørende forsyningsikkerheden i Danmark”, dvs. det fremgår ikke, hvilke opgavetyper, der er omfattet, og hvordan opgaver skal udføres eller pålægges.

Det foreslåede vil således præcisere, at det er ministeren, som pålægger opgaver, og ministeren vil kunne pålægge opgaver til andre gasinfrastrukturselskaber end Energinet. Forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber vil således også omfatte distributionsselskaber og lagerselskaber (lagersystemoperatører).

Det er vigtigt at fremhæve, at Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed fortsat er tiltænkt at være den primære aktør og samarbejdspartner for ministeren i forhold til at varetage gasforsyningssikkerheden i Danmark, idet Energinet har det overordnede overblik over det samlede danske gassystem, og Energinet har som den eneste aktør mulighed for at balancere det samlede gassystem i en krisesituation. Som et eksempel på en helt central opgave køber Energinet pt. nødforsyningsydelser (f.eks. nødlagerkapacitet og gas til nødlager) til forsyning af de danske beskyttede gaskunder i en nødsituation, hvor markedet ikke længere kan levere tilstrækkelig gas til at dække disse gaskunders forbrug. Det foreslåede sikrer bl.a., at ministeren formelt kan udstede påbud om indkøb af disse ydelser eller andre foranstaltninger for at sikre nødforsyning.

Det foreslåede har således også til formål at gøre det muligt at pålægge gasdistributionsselskaber specifikke og selvstændige handlepligter, idet gasdistributionsselskaber også vil være at betragte som et forsyningskritisk gasinfrastrukturselskab. Dette skyldes ikke mindst, at andelen af opgraderet biogas er stærkt stigende og forventes at dække hele det danske gasforbrug om få år. Næsten al opgraderet biogas kommer ind i det danske gassystem via distributionssystemet i modsætning til den fossile gas, som kommer ind i det danske gassystem fra den danske og norske del af Nordsøen eller fra Tyskland, og de praktiske handlinger, som skal sikre gasforsyningssikkerheden i en krisesituation, vil i fremtiden i høj grad skulle ske på distributionsniveau.

Det er også distributionsselskaber, som leverer gassen til og styrer forbrugsdata for næsten alle danske gaskunder, og i en ultimativ nødsituation er det distributionsselskabet, som skal tage ud for at afbryde gasforsyningen fysisk hos de gaskunder, som aftager gas uberettiget. Hvis en ikke-beskyttet

gaskunde ikke selv reducerer eller stopper sit gasforbrug efter en anmodning, kan det blive nødvendigt, at transmissionssystemoperatøren eller distributionssystemoperatøren sender teknikere ud for at afbryde forsyningen fysisk på virksomhedens adresse. At foretage et fysisk afbrud af gasforsyningen på en privatadresse er et særdeles intensivt indgreb i forhold den berørte virksomhed, hvorfor det foreslåede har til formål at sikre, at der er klar lovhjemmel for at kunne pålægge forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber denne opgave.

De danske gaslagre og dermed gaslagerselskaber er dog også ekstremt vigtige for både den løbende gasforsyningssikkerhed men især i en nødsituation, hvor der ikke er nok gas at købe i markedet, og det foreslåede vil give hjemmel til at kunne pålægge gaslagerselskaber selvstændige opgaver inden for gasforsyningssikkerhed. De underjordiske gaslagre er forsyningskritisk gasinfrastruktur, men gaslagerselskaber har, jf. pkt. 2.4.1., i dag kun har pligt til at stille nødvendig lagerkapacitet til rådighed for transmissionsselskabers eller systemoperatørers opgaver inden for gasforsyningssikkerhed.

I det omfang et dansk gaslagerselskab efter det foreslåede vil blive pålagt at udføre selvstændige opgaver af større økonomisk betydning, vil det som udgangspunkt skulle ske mod en særskilt betaling til gaslagerselskabet, idet der er forhandlet adgang til lager i Danmark, jf. § 20 a i lov om gasforsyning. Forhandlet adgang betyder bl.a., at der er ikke regulerede priser (tariffer) for adgang til lager, og det er derfor ikke muligt for lagerselskaber at opkræve evt. omkostninger til pålagte opgaver inden for gasforsyningssikkerhed via en godkendt tarifmetode, som det er tilfældet hos Energinet. Det foreslåede har ikke til formål at ændre på de generelle regler for adgang til lager men alene at give selvstændig hjemmel til at kunne pålægge lagerselskaber handlepligter i forhold til gasforsyningssikkerhed.

Det foreslås i § 25, *stk. 3*, at klima-, energi- og forsyningsministeren skal kunne delegere operationelle og koordinerende opgaver til sikring af gasforsyningssikkerheden, herunder opgaver fastsat i gasforsyningssikkerhedsforordningen, til forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber.

Forslaget har til formål at give ministeren mulighed for at delegere forskellige opgaver som f.eks. at udarbejde scenarier eller udarbejde tekniske eller økonomiske modeller mv., som kan støtte ministerens opgavevaretagelse og strategiske valg.

Ministeren har ikke altid den viden eller kompetencer mv., som er nødvendig for at løse visse opgaver inden for gasforsyningssikkerhed, og der kan derfor være behov for at delegere særlige operationelle opgaver til de infrastrukturselskaber, som har den nødvendige viden og kompetencer til at varetage opgaven.

Det foreslåede giver på denne baggrund grundlag for, at ministeren kan benytte de forsyningskritiske infrastrukturselskabers viden og kompetencer og anmode disse om at udføre forskellige opgaver på vegne af ministeren.

UDKAST

Ministeren samarbejder allerede tæt med de gasselskaber, som har ansvaret for at drive den infrastruktur, som er kritisk i forhold til at sikre gasforsyningssikkerheden, men det vurderes at være hensigtsmæssigt at det kommer til at fremgå af lov om gasforsyning, at ministeren formelt kan delegerede opgaver til de forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber. Ministeren vil dog fortsat have det overordnede ansvar for gasforsyningssikkerheden, herunder de strategiske valg og vurderinger, som nødvendigvis skal foretages.

Det vil efter det foreslåede fortsat være Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed, som er tiltænkt at være den primære samarbejdspartner for ministeren, men ministeren arbejder i dag tættere sammen med distributionsselskabet og gaslagerselskabet end tidligere, bl.a. som følge af den grønne omstilling, hvor opgraderet biogas bliver født ind i distributionssystemet, og hvor der er nye anvendelsesmuligheder for de underjordiske gaslagre, som også har betydning for gasforsyningssikkerheden fremadrettet. Det bør derfor være muligt også at delegerede opgaver til disse selskaber, som også bør betragtes som forsyningskritiske infrastrukturselskaber i forhold til gasforsyningssikkerhed.

Det foreslås som et led i bestemmelsen, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne delegerede opgaver, der er fastsat i gasforsyningssikkerhedsforordningen til forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber.

Det foreslåede vil udnytte adgangen i gasforsyningssikkerhedsforordningens artikel 3, stk. 2, til at give den udpegede kompetente myndighed i en medlemsstat mulighed for at uddelegerede specifikke opgaver, der er fastsat i forordningen, til andre organer. Organer er et vagt begreb, og det foreslås derfor at præcisere begrebet i det foreslåede, således at det vil omfatte forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber, som i praksis vil være de selskaber, det kan være relevant at delegerede opgaver til.

I praksis vil det være Energistyrelsen (som udøver af beføjelserne som kompetent myndighed efter gasforsyningssikkerhedsforordningen), der vil delegerede opgaver til især Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed. Det kan f.eks. være opgaver i forbindelse med den konkrete håndtering af krisesituationer eller muligheden for øjeblikkelig beslutningstagen i særlige situationer som f.eks. en beslutning om at erklære nødsituation ved en akut hændelse, hvis det er nødvendigt og ikke kan afvente en afklaring hos myndighederne.

Det vil også kunne være relevant at delegerede opgaver i relation til pligten for medlemsstater til at udvise gensidig solidaritet i nødsituationer, som er omhandlet i gasforsyningssikkerhedsforordningen (artikel 13).

Hvis Danmark bliver nødt til at anmode en nabomedlemsstat om solidaritetsgas til Danmarks solidaritetsbeskyttede gaskunder i en ultimativ nødsituation, så vil en enhed (som udgangspunkt Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed) efter det foreslåede kunne få delegeret opgaven

med at stå for det operationelle i forhold til nabomedlemsstaten som f.eks. at sørge for, at der er kapacitet i gassystemet til at transportere gassen fra nabomedlemsstaten til Danmark. Solidaritetsbeskyttede gaskunder er husholdninger og væsentlige sociale tjenester såsom sundhedspleje, samt fjernvarmeinstallationer, der leverer varme til privatkunder eller væsentlige sociale tjenester. I den omvendte situation, hvor Danmark bliver anmodet om at levere solidaritetsgas, skal der ske en omfattende koordinering og laves en markedsafdækning mv. for at forsøge at skaffe gas i markedet, som kan leveres til en nabomedlemsstat, som anmoder Danmark om solidaritet. Her vil det også være hensigtsmæssigt og nødvendigt, at ministeren vil kunne delegerede operationelle opgaver i forhold til de solidaritetsforpligtelser, som Danmark (ved den kompetente myndighed) har over for den anmodende medlemsstat, til selskaber, som i praksis kan varetage opgaverne.

Det foreslås i § 25, *stk. 4*, at delegerede opgaver efter *stk. 3*, skal varetages under klima-, energi- og forsyningsministerens tilsyn.

Det foreslåede har til formål at fastslå, at ministeren som den, der overdrager en opgave til en anden part, skal føre tilsyn med, at opgaven bliver udført på den tilsigtede måde. Ministeren vil også fortsat have det endelige ansvar for opgavens udførelse.

Det foreslås i forlængelse af forslagene vedrørende nye §§ 24 og 25 ovenfor, at der bliver indsat en bemyndigelse i § 25, *stk. 5*, som giver klima-, energi- og forsyningsministeren mulighed for at fastsætte nærmere regler om varetagelse af gasforsyningsikkerheden generelt og de forhold, som er omfattet af den foreslåede § 25, *stk. 1-4*, herunder regler om visse vigtige men mere tekniske emner som f.eks. 1) gasselskabers og gasforbrugende virksomheders opgaver og oplysningsforpligtelser, 2) planlægning af forebyggende foranstaltninger, gennemførelse af risikovurderinger og fastsættelse af beskyttelsesniveauer for gasforsyningsikkerhed, 3) håndtering af krisesituationer, herunder foranstaltninger for at sikre nødforsyning til beskyttede gaskunder, prioritering og tildeling af gasforbrug inden for gruppen af ikke-beskyttede gaskunder og afbrud af gaskunders uberettigede gasforbrug i en nødsituation, 4) håndtering af anmodninger om solidaritet til og fra nabomedlemsstater og etablering af en kompensationsordning i forbindelse med solidaritetsanmodninger.

Det foreslåede vil give en bred hjemmel til ministeren til at fastsætte mere detaljerede regler om ansvar, roller og opgaver for flere forskellige aktører i gassektoren, herunder forsyningskritiske infrastrukturselskaber, gasleverandører og de største gasforbrugende virksomheder i Danmark. Den vil også bemyndige ministeren til at kunne fastlægge de konkrete handlepligter eller nationale ordninger, som vurderes at være nødvendige for at sikre gasforsyningsikkerheden i Danmark.

Det foreslåede skal forstås i sammenhæng med den foreslåede ophævelse af 23 a i lov om gasforsyning, jf. de specielle bemærkninger til lovforslagets nr. 17. Denne bestemmelse bemyndiger ministeren til at fastsætter nærmere regler om gasforsyningsafbrydelser inden for rammerne af gasforsyningsikkerhedsforordningen. Den er således knyttet til gasforsyningsikkerhedsforordningen og

snævrere end det foreslåede. Det materielle indhold i den gældende § 23 a foreslås overført til den foreslåede nye bemyndigelse i § 25, stk. 5.

Det forventes, at den foreslåede nye bemyndigelsesbestemmelse i lov om gasforsyning vil blive anvendt til at fastsætte nye bestemmelser om opgaver og ansvar i den eksisterende gasforsynings-sikkerhedsbekendtgørelse. Det kan for eksempel være ved at have principielle elementer fra de nationale gasforsyningssikkerhedsplaner (nødplan eller forebyggende handlingsplan) suppleret i gasforsyningssikkerhedsbekendtgørelsen, og dermed sikre direkte hjemmel til at kunne udstede effektive sanktioner til aktører, som ikke lever op til de krav, der stilles til dem. Det fremgår af den gældende lov om gasforsyning, at der kan fastsættes bødestraf i regler, som udstedes i henhold til loven, for overtrædelse af reglerne eller vilkår, forbud eller påbud udstedt i henhold til reglerne, jf. § 50, stk. 1.

Lovforslaget indeholder desuden forslag til enkelte nye definitioner i den eksisterende § 2 om definitioner i lov om gasforsyning. De foreslåede nye definitioner knytter sig primært til de foreslåede nye bestemmelser om gasforsyningssikkerhed og handler om at definere begreber, som er centrale i arbejdet med gasforsyningssikkerhed - f.eks. hvad der skal forstås ved gasforsyningssikkerhed, og ikke-beskyttede gaskunder. Der henvises til de specielle bemærkninger til de foreslåede definitioner i lovforslagets nr. 2 og 3.

2.5. Certificering af lagersystemoperatører

2.5.1. Gældende ret

Der er ikke regler om certificering af lagersystemoperatører i den gældende lov om gasforsyning. Der er en bestemmelse om certificering af naturgaslagersystemoperatører i artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/xxx om de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (herefter gasforordningen). Bestemmelsen om, at naturlagersystemoperatører skal certificeres, blev tilføjet gasforordningen som en permanent bestemmelse ved den såkaldte lagerforordning (Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2022/1032).

Lagerforordningen blev vedtaget i juni 2022 som led i en lang række tiltag for at håndtere den gaskrise, der blev udløst af Ruslands invasion af Ukraine og den efterfølgende reduktion af russiske gasleverancer til EU. Rusland stod i 2021 for ca. 40 pct. af den importerede gas til EU, og de europæiske gaslagre har tilsammen en lagringskapacitet på ca. 100 mia. m³ gas svarende til ca. 25 pct. af det årlige gasforbrug i hele EU. En række europæiske gaslagre med russisk (med)ejskab havde typisk en meget lavere fyldningsgrad end EU's øvrige underjordiske gaslagre op til og under Rusland-Ukraine krigens start. Det blev vurdereret, at det er nødvendigt at gribe ind over for denne uacceptable situation via fælleseuropæisk lovgivning.

Det materielle indhold i artikel 15 går primært ud på, at den certificerende myndighed skal sikre, at ejerskab eller kontrollerende indflydelse over underjordiske gaslagre ikke skal kunne hindre, at de

gaslagrene bliver fyldt og udnyttet efter hensigten, således at den nationale eller europæiske forsyningsikkerhed bliver truet.

Det fremgår af gasforordningens artikel 15, stk. 1, at hver medlemsstat skal sikre, at en ”certificerende myndighed” certificerer nationale naturgaslagersystemoperatører. Kravet om certificering omfatter således kun naturgaslagre, dvs. lagring af metanbaseret gas, og ikke brintlagring, CO₂-lagring eller andre former for underjordisk lagring. Det følger også af artikel 15, stk. 1, at den certificerende myndighed kan være enten den nationale regulerende myndighed, dvs. Forsyningstilsynet i Danmark, eller en anden myndighed, som medlemsstaten har udpeget til at være kompetent myndighed i medfør af artikel 3, stk. 2, i gasforsyningsikkerhedsforordningen.

Det fremgår af artikel 15, stk. 2, at den certificerende myndighed skal udarbejde et udkast til afgørelse om certificering senest den 2. januar 2024 eller inden for 18 måneder fra datoen for modtagelsen af en underretning i henhold til stk. 8 eller 9. Stk. 8 og 9 handler om fornyet certificering, hvis der f.eks. sker ændringer i ejerskabet/kontrollen over en lagersystemoperatør, som kræver en ny vurdering. Den certificerende myndighed skal straks underrette Europa-Kommissionen om sit udkast til afgørelse, og Europa-Kommissionen skal udtale sig om udkastet inden for 25 arbejdsdage fra underretningen, jf. artikel 15, stk. 6. Den certificerende myndighed skal udstede endelig afgørelse inden for 25 arbejdsdage efter en sådan underretning, jf. artikel 15, stk. 7.

Når den certificerende myndighed vurderer risikoen for forsyningsikkerheden i Unionen skal den bl.a. tage hensyn til risici for gasforsyningsikkerheden på EU-niveau eller på nationalt eller regionalt niveau som følge af ejerskab, forsyning eller andre kommercielle forbindelser, der kan have en negativ indvirkning på naturgaslagersystemoperatørens incitamenter og evne til at fylde den underjordiske naturgaslagerfacilitet, jf. artikel 15, stk. 3.

Den certificerende myndighed afviser certificeringen, hvis den konkluderer, at en person, der direkte eller indirekte udøver kontrol over eller udøver rettigheder over lagersystemoperatøren, vil kunne bringe gasforsyningsikkerheden eller andre væsentlige sikkerhedsinteresser på nationalt eller regionalt niveau eller på EU-niveau i fare. Den certificerende myndighed kan alternativt træffe en afgørelse om certificering med vilkår, der afbøder evt. risici i forhold til at få tilstrækkelig lagerfyldning; det kan navnlig være et krav om, at lagersystemoperatøren (eller ejeren) ”overdrager forvaltningen af naturgaslagersystemet”, jf. artikel 15, stk. 4.

Hvis den certificerende myndighed afviser at certificere en lagersystemoperatør, så har den beføjelse til at pålægge enhver person at afhænde den kapitalandel eller de rettigheder, vedkommende har over lagersystemets ejer eller lagersystemoperatøren, og til at fastsætte en tidsfrist for en sådan afhændelse. Den certificerende myndighed kan også pålægge foreløbige foranstaltninger for at sikre, at den pågældende person ikke kan udøve nogen kontrol eller rettighed over den pågældende lagersystemoperatør, jf. artikel 15, stk. 5.

Den certificerende myndighed skal løbende overvåge, at naturgaslagersystemoperatøren overholder certificeringskravene, og den skal genoptage certificeringsproceduren for at revurdere overholdelsen hvis den modtager en underretning fra naturgaslagersystemoperatøren om planlagte transaktioner, som kræver en fornyet vurdering af, om kravene til certificering er opfyldt. Det samme gælder, hvis den certificerende myndighed på eget initiativ får kendskab til, at en planlagt ændring i rettigheder eller i indflydelse over en naturgaslagersystemoperatør ville kunne føre til manglende overholdelse af kravene – eller hvis der kommer en begrundet anmodning om genoptagelse fra Europa-Kommissionen, jf. artikel 15, stk. 10.

Der er i øvrigt en række procedure- og tidskrav knyttet til certificeringen, herunder at den certificerende myndighed skal underrette Europa-Kommissionen om sit udkast til afgørelse om certificering. Europa-Kommissionen skal afgive en udtalelse om udkastet til afgørelse inden for 25 arbejdsdage fra underretningen, som der skal tages størst muligt hensyn til, og den certificerende myndighed skal udstede endelig afgørelse om certificering inden for 25 arbejdsdage fra modtagelsen af Europa-Kommissionens udtalelse, jf. artikel 15, stk. 6 og 7.

2.5.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det følger af gasforordningens bestemmelse om certificering (artikel 15), at naturgaslagersystemoperatører skal certificeres nationalt, og at det er ”den certificerende myndighed”, som skal stå for certificeringen. Bestemmelsen fastlægger ikke entydigt, hvem der skal være den certificerende myndighed, men overlader til den enkelte medlemsstat at fastsætte myndighedsansvaret for certificering. Der er tale om en lovbunden opgave, som kan ligge hos enten den nationale regulerende myndighed eller den myndighed, som er udpeget til at være den kompetente myndighed efter artikel 3, stk. 2, i gasforsyningsikkerhedsforordningen.

I Danmark er Forsyningstilsynet udpeget til at være den regulerende myndighed i henhold til gasdirektivet, og Energistyrelsen er udpeget til at være den kompetente myndighed i henhold til gasforsyningsikkerhedsforordningen. Der skal således tages stilling til, hvem der skal være den certificerende myndighed for certificeringer af lagersystemoperatører i Danmark.

Forsyningstilsynet er allerede den myndighed, som ifølge lov om gasforsyning (§ 10 c) skal certificere transmissionssystemoperatører i forhold til at sikre, at transmissionssystemoperatører opfylder kravene om ejermæssig adskillelse efter lov om gasforsyning (10 b). Bestemmelsen om certificering af transmissionssystemoperatører blev indsat i lov om gasforsyning som led i den danske implementering af gasdirektivet i EU's tredje liberaliseringspakke fra 2009.

Ministeriet finder på den baggrund, at det vil være naturligt at samle bestemmelserne om certificering i lov om gasforsyning og placere ansvaret for certificeringer generelt hos Forsyningstilsynet. Ministeriet har været i dialog med Forsyningstilsynet om opgaven, og Forsyningstilsynet finder også, at det bør fremgå direkte af lov om gasforsyning, at Forsyningstilsynet er den myndighed, som certificerer lagersystemoperatører i Danmark.

Det bemærkes endvidere, at Forsyningstilsynet allerede har udarbejdet et udkast til en certificerings-afgørelse for den danske lagersystemoperatør (Gas Storage Denmark). Dette er sket på baggrund af en anmodning fra ministeren til Forsyningstilsynet om at udarbejde det udkast til afgørelse, som den certificerende myndighed ifølge gasforordningen allerede skulle forelægge Europa-Kommissionen til udtalelse senest den 2. januar 2024, jf. pkt. 2.5.1. Det kunne ikke nås at få ansvaret for opgaven fastsat ved lov inden denne tidsfrist, men den administrative proces blev aftalt med Europa-Kommissionen og Forsyningstilsynet.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse (§ 10 d) i lov om gasforsyning, som fastsætter rammen for certificering af lagersystemoperatører i Danmark.

Det foreslåede i 10 d, stk. 1, vil fastsætte, at Forsyningstilsynet er den certificerende myndighed for lagersystemoperatører i Danmark.

Det foreslåede har til formål at fastsætte ved lov, at det er den regulerende myndighed – dvs. Forsyningstilsynet - som vil varetage opgaven med at certificere lagersystemoperatører i Danmark. Forsyningstilsynet har erfaring og kompetencer i forhold til certificering af transmissionssystemoperatører, som kan udnyttes, hvis Forsyningstilsynet får ansvaret for opgaven med at certificere lagersystemoperatører.

Bestemmelsen om certificering i gasforordningen indeholder en række procedurekrav og materielle krav, som skal være opfyldt, for at den certificerende myndighed kan certificere en gaslagersystemoperatør, jf. pkt. 2.5.1.

Den foreslåede bestemmelse i § 10 d, stk. 2, vil fastsætte, at Forsyningstilsynet certificerer lagersystemoperatører i henhold til de procedurer og krav til certificering af naturgaslagersystemoperatører, som er fastsat i artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint. Det foreslåede henviser således til gasforordningens procedurekrav og materielle krav til certificering, som den certificerende myndighed skal sikre, at naturgaslagersystemoperatøren lever op til.

Det foreslåede vil ikke knytte andre krav til certificeringen end de krav, som fremgår af gasforordningen, som har umiddelbar retsvirkning i Danmark - bortset fra et krav om, at Forsyningstilsynet vil skulle holde klima-, energi- og forsyningsministeren orienteret om forløbet i certificeringen og sender kopi af afgørelser om certificering til klima-, energi- og forsyningsministeren, jf. forslaget til § 10 d, stk. 3. Dette skyldes, at gasforsyningssikkerhed er et afgørende hensyn i afgørelser om certificering af lagersystemoperatører, og klima-, energi- og forsyningsministeren varetager de primære opgaver forbundet med gasforsyningssikkerheden i Danmark.

Ifølge gasforordningens artikel 15 er det "naturgaslagersystemoperatører", som skal certificeres. Gasforordningen henviser generelt til definitionerne i gasdirektivet, og gasdirektivet (artikel 2, nr. 10) definerer "lagersystemoperatør" som "enhver fysisk eller juridisk person, der foretager oplagring og er ansvarlig for driften af en lagerfacilitet". Termen "lagerselskab" i den gældende lov om gasforsyning dækker også selskaber, som lagrer brint, og det foreslås derfor, at der tilføjes en særskilt definition af "lagersystemoperatør" i lov om gasforsyning, og at det foreslåede i § 10 d vedrører lagersystemoperatører.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til den foreslåede definition af "lagersystemoperatør", jf. lovforslagets nr. 4.

2.6. Statsdeltagelse ved lagring af brint, trykluft og saltvand m.v.

2.6.1. Gældende ret

De gældende regler om statsdeltagelse i eneretstilladelser efter undergrundsloven fremgår af lovens § 8 og § 23 y.

Undergrundslovens § 8 vedrører statsdeltagelse i eneretstilladelser efter § 5 til efterforskning og indvinding af råstoffer.

Undergrundslovens § 23 y, stk. 1, giver mulighed for, at tilladelser til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂ efter lovens § 23 og tilladelser efter regler udstedt i medfør af § 23 x kan meddeles til staten eller et af staten ejet selskab på nærmere angivne vilkår.

Undergrundslovens § 23 y, stk. 2, giver mulighed for, at det i tilladelser til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂ efter § 23 og tilladelser efter regler udstedt i medfør af § 23 x fastsættes, at staten eller et af staten ejet selskab på nærmere angivne vilkår skal have ret til at indtræde i den af tilladelsen omfattede virksomhed.

Bestemmelsen i § 23 y blev indsat ved lov nr. 803 af 7. juni 2022 om ændring af undergrundsloven, og understøtter dele af formålet med lov nr. 965 af 26. juni 2020 om klima (klimaloven), dele af Aftale om fremtiden for olie- og gasindvinding i Nordsøen den 3. december 2020 (Nordsøaftalen), Principaftale om køreplan for lagring af CO₂ første del af en samlet CCS-strategi (Principaftalen af 30. juni 2021), Aftale om en køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂ samt Anden del af en samlet CCS-strategi af 14. december 2021.

Undergrundslovens § 23 omfatter tilladelser med eneret til efterforskning og anvendelse af undergrunden til lagring eller andre formål end indvinding. Disse tilladelser forudsætter, til forskel fra tilladelser efter lovens § 5 og tilladelser til geologisk lagring af CO₂, forudgående offentligt udbud. Undergrundsloven indeholder således ikke bestemmelser, der regulerer statsdeltagelse i tilladelser til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af brint, trykluft, saltvand m.v., uden forudgående offentligt udbud.

2.6.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at statsdeltagelse uden forudgående offentlige udbud kan være relevant for andre tilladelser til udnyttelse af undergrunden, hvis anvendelse af undergrunden sker på et område, hvor der enten ikke er et kommercielt marked, eller markedet ikke er tilstrækkelig modent eller egnet til konkurrenceudsættelse. I forhold til den grønne omstilling kan statsdeltagelse i tilladelser til for eksempel efterforskning og geologisk lagring af brint og trykluft være en forudsætning for, at en væsentlig del af brintinfrastrukturen udvikles.

Statsdeltagelse er også et middel til, at der i Danmark opbygges statslig viden om undergrunden, og dermed forøge mulighederne for, at efterforskning og geologisk lagring sker på den mest hensigtsmæssige måde. Endvidere kan statsdeltagelse i tilladelserne være et vigtigt led i at sikre det danske samfund en rimelig andel i et eventuelt økonomisk afkast fra anvendelse af undergrunden.

Det er vanskeligt på forhånd at afgrænse, hvor statslig deltagelse i efterforskning og geologisk lagring vil være relevant, da mulighederne for anvendelse af undergrunden løbende udvikler sig.

Det forventes, at statsdeltagelse uden forudgående offentligt udbud vil være relevant i forhold til efterforskning og geologisk lagring af brint og trykluft i saltkaverne ved Lille Torup, der i dag drives af Gas Storage Denmark A/S. Saltkaverne i Lille Torup forventes at være velegnede til geologisk lagring af brint og trykluft efter ombygning. Derved kan lagrene indgå i den fremtidige brintinfrastruktur og bidrage til en stabil forsyningssikkerhed af el og brint.

Efter de gældende regler i undergrundslovens § 23 b, stk. 1 og 2, skal eneretstilladelser efter § 23, være tilgængelige for alle foretagender, der har den nødvendige kompetence. Som konsekvens heraf skal eventuelle fremtidige tilladelser til brug af kaverne til geologisk lagring af brint, trykluft, saltvand m.v. konkurrenceudsættes. Det er ikke hensigtsmæssigt at gennemføre et offentligt udbud i en situation, hvor der er politisk ønske om, at staten varetager opgaven. I forhold til efterforskning og geologisk lagring af brint, trykluft, saltvand m.v., vil et offentligt udbud potentielt forsinke projekterne på et kritisk tidspunkt, og virke begrænsende på øvrige aktørers beslutningsprocesser og overvejelser om investeringer.

Det er således ministeriets vurdering, at undergrundsloven bør ændres, så staten får mulighed for at lagre brint, trykluft, saltvand m.v. uden forudgående udbud og deltage i eksisterende tilladelser, hvis der er politisk ønske herom.

2.6.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at undergrundslovens § 23 y ændres, så staten uden forudgående offentligt udbud kan deltage i tilladelser til efterforskning og geologisk lagring af brint, trykluft, saltvand m.v. efter § 23. De pågældende tilladelser vil kunne meddeles direkte til staten eller til et af staten ejet selskab på nærmere angivne vilkår. Den foreslåede ændring, vil desuden give mulighed for at fastsætte, at staten eller et af staten ejet selskab på nærmere angivne vilkår skal have ret til at indtræde i den af

tilladelsen omfattede virksomhed i tilladelser til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af brint, trykluft, saltvand m.v.

Den foreslåede ordning vil være et supplement til de gældende regler, og det vil være op til klima-, energi- og forsyningsministeren at træffe beslutning om, hvorvidt statsdeltagelse skal ske uden forudgående udbud. Tilladelser, der vil blive meddelt til staten eller til et af staten ejet selskab vil, efter godkendelse i henhold til undergrundslovens § 29, kunne overdrages helt eller delvis uden forudgående udbudsproces til andre statslige myndigheder, helejede statslige aktieselskaber, offentlige selvejende institutioner, selvstændige offentlige virksomheder og interessentskaber, hvor interesserne er statsligt kontrollerede enheder. I disse tilfælde, hvor der er tale om en intern statslig overdragelse, er der således ikke behov for konkurrenceudsættelse.

Sker der overdragelse af tilladelser, der er meddelt til staten eller et af staten ejet selskab til enheder med privat deltagelse, vil det bero på en konkret vurdering, hvorledes en sådan overdragelse vil skulle ske.

Det kan ikke afvises, at der i tilknytning til efterforskning og geologisk lagring af brint, trykluft og saltvand kan være behov for lagring af andre materialer. Det foreslås derfor, at bestemmelsen tilføjes ”m.v.”.

De foreslåede ændringer vil ikke medføre en ændring af reglerne om vurdering af konkrete ansøgninger om tilladelse efter undergrundsloven. En eventuel statsdeltagelse i et konkret projekt vil kræve særskilt hjemmel, eventuelt på baggrund af den politiske forhandlinger om økonomiske og juridiske vilkår for statsdeltagelsen.

Det foreslås endvidere, at betegnelsen ”statslig deltagelse” i kapitel 6 c ændres til ”statsdeltagelse”. Dermed sikres en ensartet begrebsanvendelse i undergrundsloven. Ændringen har ingen retlig betydning.

2.7. Krav om kommuneplanretningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg

2.7.1. Gældende ret

Det fremgår af planlovens § 11, stk. 2, at kommuneplanen på grundlag af en samlet vurdering af udviklingen i kommunen fastlægger en hovedstruktur, som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen, retningslinjer for arealanvendelsen og rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen, som er retningsgivende for den efterfølgende lokalplanlægning.

Efter planlovens § 11 a, stk. 1 (også kaldet kommuneplankataloget), skal kommuneplanen indeholde retningslinjer for en lang række emner. Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til emnerne i kommuneplankataloget og sikre, at retningslinjerne på en hensigtsmæssig måde dækker hele kommunens areal og er så præcise, at der ikke kan være tvivl om indholdet.

Det fremgår af planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 5, at kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af tekniske anlæg, herunder arealer til fælles biogasanlæg. De tekniske anlæg, der skal fastsættes retningslinjer for, omfatter bl.a. transport- og kommunikationsanlæg, forsyningsanlæg og andre tekniske anlæg.

Af planlovens § 11 b, stk. 2, følger, at kommunalbestyrelsen tillige kan fastsætte retningslinjer i kommuneplanen for andre forhold end dem, der udtrykkeligt er nævnt i kommuneplankataloget i § 11 a, stk. 1.

Det fremgår af planlovens § 11 e, at kommuneplanen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, som indeholder en forklaring og begrundelse for kommunalbestyrelsens vedtagelse af kommuneplanforslaget og for kommunens valg mellem forskellige alternativer m.v. Kommuneplanens redegørelsen har karakter af et fortolkningsbidrag, der uddyber hensigten med retningslinjerne.

Det fremgår af planlovens § 11, stk. 3, at kommuneplanen skal indeholde kort, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjer og til kommuneplanens rammer. Retningslinjerne for arealanvendelsen m.v. skal relateres til kortene, dvs. at de forskellige udpegede områder tydeligt skal fremgå af kortet, og det skal angives, hvilke kortbilag der er grundlaget for retningslinjernes bestemmelser.

Det er kommunalbestyrelsen, der prioriterer emnerne i kommuneplanens retningslinjer, herunder hvor detaljeret emnerne skal behandles.

Det fremgår af planlovens § 29, stk. 1, at ministeren for byer og landdistrikter skal fremsætte indsigelse over for et forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med nationale interesser vedrørende vækst og erhvervsudvikling, natur- og miljøbeskyttelse, klimabeskyttelse, kulturarvs- og landskabsbevarelse, hensyn til nationale og regionale anlæg eller regler og beslutninger efter § 3. Pligten til at fremsætte indsigelse gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning.

Efter planlovens § 2 a offentliggør ministeren for landdistrikter hvert fjerde år en oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, herunder de interesser, der er fastlagt i medfør af planloven og lovgivningen i øvrigt. Oversigten er ikke udtømmende, men den sammenfatter de på offentliggørelsestidspunktet gældende krav til kommunernes planlægning, der følger af lovgivningen.

2.7.2. By-, Land- og Kirkeministeriets overvejelser

Pyrolyse er betegnelsen for nedbrydning af materiale gennem opvarmning under iltfrie forhold. Når organisk materiale behandles ved tilstrækkeligt høje temperaturer, produceres en energiholdig gas, såkaldt pyrolysegas, hvoraf en del ved nedkøling kan blive til pyrolyseolie. Både pyrolysegas og -

olie kan fortrænge fossile brændsler og kan derfor karakteriseres som grønne energiprodukter. Samtidig bliver en del af biomassen omdannet til biokul, som er et fast materiale med et højt indhold af kulstof, der kan lagres i århundreder, i modsætning til den oprindelige biomasse, der nedbrydes hurtigere. Pyrolyseprocessen kan binde en del af biomassens kulstofindhold i biokul. Ved lagring kan biokul således medvirke til drivhusgasreduktioner.

Regeringen ønsker at fremme pyrolyseteknologien, som er en teknologi, der muliggør lagring af kulstof, og som derved kan bidrage til reduktion af CO₂-koncentrationen i atmosfæren. For at skabe større klarhed over, hvor der kan placeres pyrolyseanlæg, ønsker regeringen at tilpasse planloven, så kommunerne fremover skal udarbejde retningslinjer for beliggenheden af pyrolyseanlæg, ligesom det allerede er tilfældet for biogasanlæg i dag.

Kommuneplankataloget indeholder i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 5, krav om, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer for beliggenheden af tekniske anlæg. Pyrolyseanlæg til behandling af organisk materiale som f.eks. træflis og halm er imidlertid en ny teknologi, som kun er taget i anvendelse i få kommuner.

Da planloven ikke indeholder et udtrykkeligt krav om, at kommunalbestyrelsen i kommuneplanlægningen skal fastsætte retningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg, foreslås det, at pyrolyseanlæg tilføjes i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 5, og dermed vil blive en udtrykkelig del af kommuneplankataloget.

2.7.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at pyrolyseanlæg tilføjes i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 5, om retningslinjer for tekniske anlæg.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det vil blive obligatorisk for kommunalbestyrelsen at fastsætte retningslinjer i kommuneplanen for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg og på kortbilag udpege egnede arealer til formålet.

Fastsættelse af retningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg vil kunne medvirke til at fremme udbredelsen af pyrolyseanlæg, da kommunalbestyrelsen i kommuneplanen på forhånd vil skulle tage stilling til, hvor og efter hvilke retningslinjer der efter omstændighederne vil kunne placeres pyrolyseanlæg i kommunen. Retningslinjerne vil kunne oplyse borgere, investorer og andre interessenter om mulige placeringer af pyrolyseanlæg og vil efter omstændighederne kunne danne grundlag for en hurtigere lokalplanlægning for et konkret pyrolyseanlæg samt en hurtigere behandling af ansøgning om landzonetilladelse.

Da pyrolyseanlæg vil kunne medvirke til at fremme klimabeskyttelsen, vil kommunalbestyrelsens fastsættelse af retningslinjer for beliggenheden af pyrolyseanlæg kunne være omfattet af den nationale interesse vedrørende klimabeskyttelse efter planlovens § 29, stk. 1. Staten vil herefter kunne

føre tilsyn med, at der i kommuneplanlægningen fastsættes retningslinjer for beliggenheden af pyrolyseanlæg. Den nationale interesse vedrørende klimabeskyttelse vil blive beskrevet nærmere i oversigten over nationale interesser i kommuneplanlægningen.

3. Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter

Lovforslagets del om tilslutning kan åbne for regional betydning. Særligt hvis der etableres flere VE-metanproducerende anlæg ifm. eksisterende biogasanlæg. Sådanne biogasanlæg er i dag placeret i nærheden af biomasseressourcen, dvs. i landdistrikter.

Lovforslagets del om obligatorisk fastsættelse af retningslinjer i kommuneplanen for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg medfører ikke i sig selv positive regionale konsekvenser. I det omfang den videre konkrete planlægning for pyrolyseanlæg realiseres, vil forslaget kunne have positive regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne.

Lovforslaget har ikke i øvrigt regionale konsekvenser.

4. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål

Lovforslagets del om klare rammer for tilslutning til brintsystemet forventes at understøtte verdensmål 7 om bæredygtig energi. I forhold til verdensmål 7 vurderes der at være positive konsekvenser specifikt i forhold til delmål 7.2, hvorefter andelen af vedvarende energi i det globale energimix skal øges væsentligt inden 2030.

Power-to-X kræver store mængder vedvarende energi, som anvendes til at producere grøn brint og andre bæredygtige brændstoffer og produkter. Muligheden for etablering og tilslutning til en evt. kommende brintinfrastruktur vurderes derfor at støtte anvendelse af el fra vedvarende energikilder samt muligvis yderligere udbygning med vedvarende energi.

Såfremt Power-to-X produkter erstatter fossile alternativer, fremmes desuden den grønne omstilling af de sektorer, som er svære at elektrificere direkte, bl.a. tung landtransport, skibs- og luftfart samt nogle dele af den tunge industri.

Lovforslagets del om obligatorisk fastsættelse af retningslinjer i kommuneplanen for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg medfører ikke i sig selv positive konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål. I det omfang den videre konkrete planlægning for pyrolyseanlæg realiseres, vil forslaget dog kunne understøtte verdensmål 7 om bæredygtig energi og verdensmål 13 om ansvarligt forbrug og produktion, idet pyrolyseteknologien kan omdanne biomasse til grønne energiprodukter (gas, olie) og til biokul, hvilket vurderes at have potentiale til at bidrage med væsentlige drivhusgasreduktioner.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har samlet set mindre økonomiske konsekvenser for staten fsva. gasforsyningssikkerhed, certificering af lagersystemoperatør og myndighedsbehandling af tilladelser for lagre til brændbare gasser samt kommunerne fsva. retningslinjer for pyrolyse anlæg.

Lovforslagets del om gasforsyningssikkerhed vurderes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige. Det bemærkes, at arbejdet med gasforsyningssikkerhed kan variere afhængigt af det aktuelle gasforsyningssikkerhedsniveau. Der er tale om et lovforslag, som særligt har til formål at fastsætte en klar juridisk lovramme for gasforsyningssikkerhedsopgaven med bemyndigelser til at kunne pålægge og delegere ansvar og opgaver til en bredere kreds af aktører i gassektoren. Det foreslåede medfører ikke i sig selv nye opgaver for klima-, energi- og forsyningsministeren (Energistyrelsen) eller andre myndigheder, men præciserer og udbygger bestemmelser inden for et område (gasforsyningssikkerhed), hvor Energistyrelsen allerede er den udøvende myndighed. Præciseringen og en mere klar opgavedeling kan dog give en vis kvalitetsforventning til Energistylens varetagelse af opgaver på gasforsyningssikkerhedsområdet. Der forventes ikke nye opgaver, skønnet til under 0,1 mio. kr. årligt fra 2025 og frem, som ikke kan afholdes inden for den eksisterende ramme.

Forsyningstilsynet får med det foreslåede til opgave at certificere lagersystemoperatører, hvilket er en ny opgave. Det vurderes dog, at Forsyningstilsynet forventes at få yderst begrænsede omkostninger (skønnet til 0,04 mio. kr. i 2024) ved at certificere den danske lagersystemoperatør. Der er i dag kun en lagersystemoperatør (lagerselskab) i Danmark, som skal certificeres, og lagerselskabet er et helejet datterselskab i Energinet koncernen, dvs. det er statsejet, hvilket formodningsvist gør den danske certificering uproblematisk, idet certificering i høj grad handler om at sikre, at den, der ejer eller kontrollerer et lagerselskab, ikke misbruger ejerskabet eller kontrollen til at bringe gasforsyningssikkerheden i fare. Det bemærkes i øvrigt, at Forsyningstilsynet allerede har udarbejdet et udkast til afgørelse om certificering, idet der skulle foreligge et udkast til afgørelse senest den 2. januar 2024, jf. pkt. 2.5. i de almindelige bemærkninger. I 2024 forventer Forsyningstilsynet at udføre et opfølgende arbejde på baggrund af den udtalelse, som Europa-Kommissionen skal afgive i forhold til udkastet til afgørelse. Dette har Forsyningstilsynet gjort inden for Forsyningstilsynets eksisterende ramme. Der er tale om en enkeltstående afgørelse om certificering, og der forventes ikke at blive tale om en tilbagevendende opgave. Den begrænsede opgave forventes afholdt inden for rammen af lagerselskabets faste indbetaling af gebyr til Forsyningstilsynets omkostninger til drift og opgavevaretagelse.

Lovforslagets del om politisk kontrol med investeringer i lagerudvikling vurderes at have har mindre økonomiske konsekvenser for Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet som følge af forventet øget myndighedsbehandling ved ansøgninger om godkendelse af investeringer i lagre til brændbare gasser. Disse nye myndighedsopgaver foreslås gebyrfinansieret af ansøger. De øgede gebyromkostninger forventes overvæltet til lagerkunderne.

Lovforslagets del om obligatorisk fastsættelse af retningslinjer i kommuneplanen for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg pålægger kommunerne nye opgaver i form af udarbejdelse af kommuneplanretningslinjer og udpegning af arealer på kort og har derfor økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for kommunerne. Forslaget forventes at medføre udgifter i kommunerne i størrelsesordenen 1,4 mio. kr. årligt i den førstkommande fireårige planperiode og derefter ca. 0,2 mio. kr. årligt varigt.

De syv principper for digitaliseringsklar lovgivning vurderes grundlæggende iagttaget med den gældende § 44 b i lov om gasforsyning. Det følger heraf, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation om forhold, som er omfattet af denne lov, af bestemmelser fastsat i henhold til loven eller af EU-retsakter om forhold omfattet af loven, skal ske digitalt.

For så vidt angår principperne for digitaliseringsklar lovgivning, er princip et relevant, to og seks fundet begrænset relevante. Princip et er princippet om enkle og klare regler, princip to er princippet om digital kommunikation, og princip seks er princippet om at anvendelse af offentlig (digital) infrastruktur.

Lovforslagets del om tydeliggørelse og opdatering af tilslutningsreglerne og præcisering og uddybning af reglerne af gasforsyningsikkerhed vil bidrage til opfyldelse af princip et. Opfyldelsen sker dels ved skabes der regelforsimpling og ny hovedregel ved bemyndigelse til udmøntning af bekendtgørelser om tilslutningsregler i stedet for kun specifikke regler for kun en type teknologi. Det skaber mulighed for harmonisering, idet tilslutningsreglerne bliver mere overskuelige og klare, som branchen nemmere kan relatere sig til og reglerne nemmere tilpasses den teknologiske udvikling.

Endvidere sikres med en præcisering af ansvar/roller gasforsyningsikkerheden også entydige og klare regler, som forbedrer retsstillingen og gennemsigtigheden.

Det bemærkes herudover i forhold til princip to og seks, at der allerede i dag sker digital kommunikation mellem de relevante virksomheder og danske myndigheder.

De resterende principper for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke at være relevante for lovforslaget.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget forventes samlet set at medføre begrænsede positive og negative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslagets del om tilslutning forventes i princippet ikke at medføre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, da det gældende princip om, at brugerne bærer omkostningerne ved deres tilslut-

ning præciseres for andre teknologier. Det skyldes, at der er tale om fordeling af omkostninger relateret til tilslutning, hvilket vil sige, at hvis det tilsluttede anlæg betaler mindre for tilslutningen vil den senere producenttarif blive tilsvarende større.

Lovforslaget giver mulighed for at fastsætte nærmere regler om bl.a. omkostningsfordelingen mellem systembrugere og infrastrukturselskaber. Der kan potentielt være omfordelingseffekter. De konkrete erhvervsøkonomiske konsekvenser forventes at afhænge af infrastrukturselskabernes tilslutningsvilkår og den konkrete udmøntning af de nærmere regler. Der foretages en vurdering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved udarbejdelsen af de forventede bekendtgørelser om tilslutning.

Der eksisterer allerede i dag regler for omkostningsfordeling mellem infrastrukturejer og anlæg, der tilsluttes gassystemet med henblik på at levere opgraderet biogas, hvilket lovforslaget ikke ændrer på. Det bemærkes, at omkostningens størrelse ved tilslutning ikke påvirkes af lovforslaget, men den deles op i en monopolreguleringsdel og en nødvendig omkostning for selve tilslutningen. Dét gør sig gældende uanset hvilken type gasart, der er tale om.

Lovforslaget tydeliggør og sikrer, at alene monopolinfrastrukturselskabernes omkostninger reelt henregnes til reglerne om metodegodkendelse af fordelingen af monopolinfrastrukturomkostninger til de forskellige systembrugere. Selve tilslutningsomkostningen bæres af systembrugerne, er i den forbindelse fremmed for monopolinfrastrukturselskabet – og skal følgelig ikke blandes sammen.

Lovforslaget forenkler reglerne og gør tredjepartsadgang for tilslutning til systemet teknologineutralt, således at eksempelvis også andre metanproducenter end biogasanlæg får en lovgivningsmæssig ensartet ramme som biogasanlæg, og det samme vil også gælde for brintanlæg til brintsystemet.

Det vurderes, at lovforslagets del om roller og ansvar for gasforsyningssikkerhed medfører mindre både positive og negative konsekvenser for erhvervslivet. Der forventes positive konsekvenser, da gasforsyningssikkerheden styrkes for små- og mellemstore erhvervs-gaskunder ved at gøre det vanskeligere for ikke-beskyttede gaskunder (store gasforbrugende virksomheder), ikke at efterleve et påbud om reduktion af gasforbruget i det højeste kriseniveau ved en gasforsyningskrise. På den anden side kan der være negative økonomiske konsekvenser for de forventede meget få ikke-beskyttede virksomheder, der med lovforslaget kan få afbrudt gasforsyningen, hvis de uberettiget – og ulovligt - aftager gas i en nødsituation.

Det skal være muligt at afbryde ikke-beskyttede gaskunders gasforbrug for at sikre sårbare, beskyttede gaskunders gasforbrug i en nødsituation. Dette følger af gasforsyningssikkerhedsforordningen regler om beskyttelse. Gaskunder med størst forbrug er ikke-beskyttede gaskunder, og der skal kun afbrydes få ikke-beskyttede gaskunder for at sikre forsyning til mange beskyttede gaskunder. Da ikke-beskyttede gaskunder ikke er sikret fuld forsyning længere end 72 timer i det højeste kriseni-

veau nødsituation (emergency), får de en rabat på nødtariffen. Modsat betaler de beskyttede gaskunder, herunder små- og mellemstore virksomheder, fuld nødtarif for at kunne modtage nødgas i en nødsituation.

Det er således kun i en nødsituation, og udelukkende, hvis der ikke kan sikres fuld forsyning til alle gaskunder, at ikke-beskyttede gaskunder skal reducere eller stoppe gasforbruget. Anmodningen om at reducere eller stoppe gasforbruget vil blive givet med mindst 72 timers varsel. Ikke-beskyttede gaskunder, som ikke efterlever et pålæg om at reducere eller stoppe deres gasforbrug, vil kunne få deres gasforsyning fysisk afbrudt. Dette vil stille gaskunder, som har levet op til deres reduktionspligt, bedre, da disse så sikres deres tildelte forbrugsmulighed for gas.

Evt. nærmere regler om afbrud forventes at skulle fastsættes i bekendtgørelse. De erhvervsøkonomiske konsekvenser beregnes i forbindelse med udmøntningen af bestemmelsen i bekendtgørelse.

Lovforslagets del om gasforsyningssikkerhed indeholder også en bemyndigelse til at pålægge forskellige aktører opgaver vedr. varetagelse af gasforsyningssikkerhed ved bekendtgørelse. Bliver denne bemyndigelse brugt ud over de opgaver, som allerede bliver udført i dag, kan dette medføre yderligere administrative eller økonomiske konsekvenser for disse aktører. Der er dog ikke konkrete planer om at pålægge nye opgaver til nye aktører, som kan have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslagets del om at udvide eksisterende gebyrordning for myndighedsbehandling af ansøgninger om lagre til brændbare gasser forventes at få mindre negative konsekvenser for erhvervslivet.

Det foreslås, at der indføres en hjemmel til at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om betaling til dækning af omkostningerne ved myndighedsbehandling forbundet med godkendelser af nyetablering eller væsentlige ændringer af lagre til brændbare gasser. Betalingen for myndighedsbehandlingen forudsættes at ske ved opkrævning af et nyt timebaseret gebyr på baggrund af timer benyttet til myndighedsbehandlingen. Der forventes 1-2 ansøgninger akkumuleret, og den samlede økonomiske konsekvens er deraf vurderet lille.

Da aktiviteterne for godkendelser er efterspørgselsreguleret, gives der adgang til merindtægter som følge af øget aktivitet med flere ansøgninger kan anvendes til afledte driftsudgifter, herunder løn. Gebyrbetalingen for myndighedsbehandlingen forventes overvæltet på lagerkunderne.

Lovforslagets del om obligatorisk fastsættelse af retningslinjer i kommuneplanen for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg medfører ikke i sig selv økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. I det omfang den videre konkrete planlægning for pyrolyseanlæg realiseres, vil forslaget kunne have afledte positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

UDKAST

Det vurderes, at lovforslaget samlet vil have mindre negative administrative konsekvenser for erhvervslivet og minimale positive konsekvenser for erhvervslivet.

Reguleringerne for tilslutning til gassystemerne og gasforsyningssikkerhed gøres enklere, harmoniseret og mere klare, hvilket fremmer en mere gennemsigtig regulering i en positiv retning.

Lovforslagets del om certificering af lagersystemoperatører forventes at få minimale administrative konsekvenser for det danske gaslagerselskab, Gas Storage Denmark, som skal certificeres. Der er ikke direkte erhvervsmæssige konsekvenser for Gas Storage Denmark, idet Gas Storage Denmark allerede betaler et fast gebyr til Forsyningstilsynet, som ikke forventes justeret pga. denne opgave. Konsekvenserne kan omfatte et behov for, at Gas Storage Denmark skal være i dialog med Forsyningstilsynet og stille oplysninger til rådighed for Forsyningstilsynet i forbindelse med sagsbehandlingen vedr. certificering. Der er tale om en forventet ukompliceret og enkeltstående opgave, som kun skal udføres for et enkelt selskab, som er statsejet. Der forventes minimale administrative omkostninger for Gas Storage Denmark, hvis Forsyningstilsynet anmoder om oplysninger for at kunne føre løbende tilsyn med certificeringen.

Lovforslagets del om øget politisk kontrol med lagerudviklingen for lagre for brændbare gasser giver anledning til administrative konsekvenser for de virksomheder (potentielt Energinets, Gas Storage Denmark), som f.eks. søger om tilladelse til væsentlige ændringer af metangaslagring til brint og trykluft.

Det forventes således, at en ansøger til en tilladelse vil skulle afholde visse administrative omkostninger, som vil relatere sig til udarbejdelse af ansøgningsmateriale i forbindelse med en ansøgning om tilladelse, samt opfølgning i forhold til f.eks. vilkår fastsat i tilladelsen m.v. Da lovforslaget alene åbner for muligheden for at ansøge, vurderes der ikke at være omstillingsomkostninger forbundet hermed.

Det vil være frivilligt for selskaber, om de ønsker at søge om tilladelse. Da det er frivilligt, anses det ikke som en byrde for erhvervslivet.

I forhold til Innovations- og Iværksættertjekket vurderes det, at et eller flere af tjekpunkterne i Innovations- og Iværksættertjekket er relevante. I lovforslaget tydeliggøres tilslutningsregler, således at gasser fra brintanlæg, metaniseringsanlæg og pyrolyseanlæg omfattes og sidestilles med andre teknologier. Derfor understøtter lovforslaget teknologineutralitet i forhold til tredjepartsadgang.

Det vurderes dermed, at lovforslaget alene vil medføre omstillingsmæssige og løbende administrative omkostninger under 4. mio. kr. årligt, og derfor vil der ikke ske en yderligere kvalificering af de administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget præciserer krav om tredjepartsadgang til infrastrukturen, der følger EU-reguleringen. I den forbindelse *kan* borgere opleve, at der vil ske ekspropriation for sådanne tilslutninger. Der er tale om en ny ekspropriationsadgang, for samtlige typer tilslutninger omfattet af gasforsyningsloven – og ikke kun biogasanlæg. Der er i henhold til gældende ret i dag adgang til ekspropriation for tilslutninger. Der kan være tale om borgere, der potentielt kan blive berørt af de nye ekspropriationsforhold i forbindelse med tilslutninger af biogasanlæg til metangassystemet og evt. adgang til brintsystemet. Evt. ekspropriation sker mellem borgere og infrastrukturselskab eller borgere og producenter eller aftager. Retsvirkningen af evt. ekspropriation vil være, at de berørte vil være berettiget til at få udbetalt kompensation. Staten er ikke involveret ud over evt. fastsættelse af kompensationens størrelse.

Lovforslagets del om gasforsyningssikkerhed vurderes ikke at få administrative konsekvenser for borgerne, men borgerne kan nyde godt af en høj gasforsyningssikkerhed, som bl.a. sikres ved at have en klar lovramme for de forskellige aktørers roller og ansvar, herunder en ramme og forståelse for klima-, energi- og forsyningsministerens (Energistyrelsens) myndighedsansvar og kompetencer i forhold til gasforsyningssikkerhed.

Lovforslagets del om certificering påvirker heller ikke borgerne – ud over at formålet også her er at sikre en høj gasforsyningssikkerhed for samfundet og dermed borgerne.

De øvrige dele har ikke konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have direkte klimamæssige konsekvenser.

Lovforslagets del om tilslutning kan understøtte, at der vil være adgang til den sammenhængende eksisterende infrastruktur for metan, og den potentielle kommende infrastruktur for brint, hvilket kan komme producenter af vedvarende energi til gode. Dette er uanset, om der er tale om metanbaserede eller brintbaserede producenter.

Lovforslagets del om obligatorisk fastsættelse af retningslinjer i kommuneplanen for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg medfører ikke i sig selv klimamæssige konsekvenser. I det omfang den videre konkrete planlægning for pyrolyseanlæg realiseres, vil forslaget kunne have positive klimamæssige konsekvenser, fordi pyrolyseteknologien kan omdanne biomasse til grønne energiprodukter (gas, olie) og til biokul, hvilket vurderes at have potentiale til at bidrage med væsentlige drivhusgasreduktioner.

De øvrige dele af lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslagets del om tilslutning vil sikre, at der vil være adgang til den eksisterende sammenhængende infrastruktur for metan, og den potentielle, kommende infrastruktur for brint. Det vil kunne påvirke lokale miljø- og naturmæssige forhold i forbindelse med etablering af tilslutninger. Imidlertid vil tilslutningerne selvstændigt være underlagt blandt andet miljø- og plankrav i henhold til anden lovgivning, da lov om gasforsyning ikke indeholder bestemmelser om miljø- eller plantilladelser. Der er dermed alene tale om en indirekte kvalitativ effekt.

Lovforslaget indebærer i sig selv ikke ændring af reglerne om vurdering af miljø- eller naturmæssige konsekvenser ved tilslutning til infrastruktur. Eventuelle tilladelser til konkrete projekter truffet med hjemmel i lovforslaget vil kunne medføre miljø- og naturmæssige konsekvenser.

Lovforslagets del om obligatorisk fastsættelse af retningslinjer i kommuneplanretningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg medfører ikke i sig selv miljø- og naturmæssige konsekvenser. I det omfang den videre konkrete planlægning for pyrolyseanlæg realiseres, vil forslaget kunne have miljø- og naturmæssige konsekvenser. Miljø- og naturmæssige konsekvenser vil afhænge af evt. konkrete anlæg og deres placering. Miljølovgivningen sætter rammer op, der kræver, at de miljø- og naturmæssige konsekvenser skal belyses i forbindelse med et eventuelt lokalplansforslag for udlæg af pyrolyseanlæg, samt i forbindelse med miljø-vurdering og miljøgodkendelse af det konkrete pyrolyseanlæg.

Der gælder det generelle princip, at godkendelsesmyndigheden ikke må meddele miljøgodkendelse medmindre den vurderer, at virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT, og virksomheden i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforlignelige med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, hvorfor de miljø- og naturmæssige konsekvenser ved etablering af pyrolyseanlæg er acceptable.

I forhold til anvendelse af biokul på landbrugsjord, vil biokullet enten skulle have en tilladelse fra kommunen efter miljøbeskyttelseslovens § 19, eller kunne udbringes efter reglerne i ”affald til jord”-bekendtgørelsen. Den regulering, der gælder, er afhængig af inputmaterialet. I forbindelse med behandling af en ansøgning om en § 19-tilladelse vil kommunen vurdere, om biokullet kan tillades udbragt på baggrund af indholdsstofferne i biokullet og arealet biokullet skal udbringes på. De miljø- og naturmæssige påvirkninger vurderes derfor konkret af kommunen ved udbringningen af biokullet på landbrugsjorden. Ved udbringning af biokul efter reglerne i ”affald til jord”-bekendtgørelsen skal udbringningen anmeldes til kommunen, forud for udbringning. Kommunen har således mulighed for at reagere, hvis den vurderer at biokullet på baggrund af indholdsstofferne ikke miljømæssigt forsvarligt kan udbringes på det konkrete areal.

De evt. miljømæssige og naturmæssige konsekvenser af pyrolyseanlæg vil således blive vurderet i de konkrete tilfælde.

De øvrige dele af lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget og kommende tilhørende administrative forskrifter gennemfører en række EU-regler. Der er i første omgang tale om regler fra det gældende EU-direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas (gasdirektivet), og EU-direktiv 2018/2001/EU om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (VEII-direktivet), der i første omgang gennemføres i lov om gasforsyning.

I forhold til pkt. 2.1.-2.2. er der tale om gennemførelse af gasdirektivets artikel 32 om tredjeparthers ret til adgang, ved at § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning foreslås præciseret. Ved præciseringen af § 18, stk. 1, og den foreslåede ophævelse af § 35 a, i lov om gasforsyning, vil der også ske gennemførelse af artikel 20, stk. 1, i VEII-direktivet om distributions- og transmissionsselskabers forpligtelser til indpasning af vedvarende energi. Endelig vil der ved eventuel udnyttelse af den foreslåede bemyndigelse i § 18 til at fastsætte regler om tilslutning på administrativt forskriftsniveau, også vil indeholde gennemførelse af hele eller dele af de to direktiver.

Herudover er der ved de foreslåede ændringer til § 23 i lov om gasforsyning tale om gennemførelse af artikel 8 i gasdirektivet vedrørende tekniske forskrifter for blandt andet den generelle adgang til infrastrukturen sammenholdt med artikel 20 i VEII-direktivet om samme emne: adgang til den metanbaserede infrastruktur for producenter af vedvarende energi.

Lovforslagets bestemmelser om gasforsyningssikkerhed (nyt kapitel 4) refererer til og supplerer visse bestemmelser om ansvar for gasforsyningssikkerhed mv. i gasforsyningssikkerhedsforordningen (forordning 2017/1938). Det foreslåede om ansvaret for gasforsyningssikkerhed og om, at ministeren kan pålægge opgaver til flere forskellige aktører, refererer f.eks. til gasforsyningssikkerhedsforordningens bestemmelse (artikel 1) om, at ansvaret for gasforsyningssikkerhedsansvaret er bredt og påhviler både Kommissionen, naturgasvirksomheder og medlemsstaterne, navnlig gennem deres kompetente myndigheder. Og det foreslåede om at ministeren kan delegerer opgaver til forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber refererer til gasforsyningssikkerhedsforordningens bestemmelse (artikel 3, stk. 2), som fastsætter, at medlemsstaterne kan give den kompetente myndighed mulighed for at uddelegere specifikke opgaver efter forordningen til andre organer.

Der er dog ikke tale om, at lovforslaget som sådan implementerer gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Lovforslagets bestemmelser om certificering gennemfører et krav i artikel 15, stk. 1, i gasforordningen (forordning 2024/xxx) om, at hver medlemsstat skal sikre, at en ”certificerende myndighed skal

certificere nationale naturgaslagersystemoperatører”. Den certificerende myndighed kan være enten den nationale regulerende myndighed, dvs. Forsyningstilsynet i Danmark, eller en anden myndighed, der er udpeget til at være den kompetente myndighed i henhold til artikel 3, stk. 2, i gasforsyningssikkerhedsforordningen. Lovforslaget vil fastsætte, at Forsyningstilsynet skal være den certificerende myndighed i Danmark, og forslaget henviser i øvrigt til de materielle krav og procedurekrav, som artikel 15 i gasforordningen fastsætter for certificeringen.

De øvrige dele af lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 31. maj 2024 til den 28. juni 2024 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

abf Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Accura Advokatpartnerselskab, ADB (Association Dansk Biobrændsel), Advokatrådet - Advokatsamfundet, Akademikerne, Akademirådet, Aktive energiforbrugere, Albertslund Kommune, Allerød Kommune, Andel, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektskolen i Århus, Asfaltindustrien, Assens Kommune, Ballerup Kommune, Better Energy, Billund Kommune, Billund Vand A/S, Biofos A/S, Biogas Danmark, BL – Danmarks almene Boliger, Bopa Law, Bornholms Energi og Forsyning (BEOF), Bornholms Regionskommune, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brintbranchen, Brunata, Brøndby Kommune, Brønderslev Kommune, Byggeskadefonden, Byggesocietetet, Bygherreforeningen, Bygningskultur Ringsted, Bygningsagkyndige & Energikonsulenter, Bærebros A/S, Bæredygtigt Landbrug, C4 – Carbon Capture Cluster Copenhagen, Camping Outdoor Danmark, Center for Electric Power and Energy (DTU), Centrica Energy Trading A/S, CEPOS, Cerius, Cevea, CO-industri, Concito, COOP, Copenhagen Infrastructure Partners, COWI, Crossbridge Energy Fredericia, Crossbridge Energy Fredericia, Cyklistforbundet, Daka, DAKOFA, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Frie Autocampere, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), DanPilot, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Arkitektur Center, Dansk Biotek, Dansk Blindesamfund, Dansk Byggeri, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Camping Union, Dansk Design Center, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Entomologisk Forening, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Fåreavl, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Industri, Dansk Journalistforbund, Dansk Kyst- og Naturturisme, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Producentansvarssystem, Dansk Sejlunion, Dansk Shell A/S, Dansk Solcelleforening, Dansk Standard, Dansk Træinformation, Dansk Ungdoms Fællesråd - DUF, Danske Advo-

UDKAST

kater, Danske Arkitektvirksomheder, DANSKE ARK, Danske Destinationer, Danske Energiforbrugere (DENFO), Danske halmleverandører, Danske Handicaporganisationer, Danske Havne , Danske Juletræer - træer & grønt, Danske Kloakmestre, Danske Landskabsarkitekter , Danske Maritime, Danske Regioner, Danske Shipping- og Havnevirksomheder, Danske Tegl, Danske Udlejere, Danske Vandværker, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), DANVAK, DCC Energi Naturgas, De Samvirkende Købmænd, Decentral Energi, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Spejderkorps , Det finansielle ankenævn, DGI, DHI, DI, DOF BirdLife, Dommerforeningen, Dragør Kommune, Drivkraft Danmark, DSB, DTL Danske Vognmænd , DTU – Myndighedsbetjening, E.ON Danmark A/S, Egedal Kommune, Ejendom Danmark, Elretur, Energi Danmark, Energiforum Danmark, Energiklagenævnet , Energisammenslutningen, Energisystemer ApS, Energitjenesten, Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES-DAA), Erhvervslejernes Landsorganisation , Esbjerg Kommune, European Energy , EUROPEAN GREEN CITIES, Eurowind Energy A/S, Everfuel, Evida, EWE Energie AG, FAB – Foreningen af byplanlæggere, Fanø Kommune, Favrskov Kommune, Faxe Kommune, F-Camping, Feriehusudlejernes Branche forening, Finans Danmark, Fjernvarme Fyn, Forbrugerrådet Tænk, Forbundet Arkitekter og Designere (FAOD), Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen Biogasbranchen, Forsyningstilsynet, Fredensborg Kommune, Fredericia Kommune, Frederiksberg Forsyning, Frederiksberg Kommune, Frederikshavn Kommune, Frederikssund Kommune, Friluftsrådet, FSR Danske revisorer, Furesø Kommune, Fyens Stift, Faaborg-Midtfyn Kommune, GAFSAM, Gammel Estrup - Danmarks Herregårdsmuseum , Gas Storage Denmark A/S, Gavnø Slot, Gaz-system, Gentofte Kommune, GEUS - De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, Gladsaxe Kommune, Glostrup Kommune, GRAKOM, Green Power Denmark , GreenTech Advisor, Greve Kommune, Gribskov Kommune, Grundejernes Investeringsfond, Guldborgsund Kommune, H2 Energy Esbjerg , Haderslev Kommune, Haderslev Stift , Halsnæs Kommune, Handelsflådens Arbejds miljø- og Velfærdsråd, Hedensted Kommune, Hedeselskabet, Helsingør Kommune, Helsingør Stift, Herlev Kommune, Herning Kommune, Hillerød Kommune, Historiske Huse, Hjørring Kommune, HOFOR A/S, HOFOR el og varme , Holbæk Kommune, Holstebro Kommune, HORESTA, Horsens Kommune, Hvidovre Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hørsholm Kommune, Ikast-Brande Kommune, Ineos Danmark, Intelligent Energi, Ishøj Kommune, Jammerbugt Kommune, Kalundborg Kommune, Kerteminde Kommune, Klimabevægelsen, KlimaEnergi A/S, Klimarådet, Kolding Kommune, Kolonihaveforbundet, Komiteen Bæredygtig Kystkultur, Københavns Kommune, Københavns Stift , Københavns Universitet - Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet - Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet - Professor Helle Tegner Anker,

UDKAST

Køge Kommune, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd , Landinspektørforeningen, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen Landsbyerne i Danmark , Landsforeningen Praktisk Økologi, Langeland Kommune, Lederne Søfart, Lejre Kommune, Lemvig Kommune, Lolland Kommune, Lolland-Falsters Stift, Lundsby Biogas, Lyngby-Taarbæk Kommune, Læsø Kommune, Mariagerfjord Kommune, Maskinmestrenes Forening, Mejeriforeningen, Metroselskabet og Hovedstadens Letbane, Middelfart Kommune, Moesgaard Museum, Morsø Kommune, Movia, Mærsk Drilling, Nationalpark Thy, sekretariatet, Nature Energy, Neptune Energy Denmark ApS, NetVarme, Niras, NOAH Energi og Klima, Norddjurs Kommune, Nordfyns Kommune, Nordisk Energirådgivning ApS, Noreco, Norlys, NRGi Renewables A/S, Nuuday, Nyborg Kommune, Næstved Kommune, Nævnenes Hus, Odder Kommune, Odense Kommune, Odsherred Kommune, Olie Gas Danmark/Dansk Offshore, Planenergi, Plastindustrien, Procesindustrien, Radius Elnet A/S, Rambøll, Randers Kommune, RealDania, Rebild Kommune, Ren Energi Oplysning (REO), Ribe Stift, Ringkøbing-Skjern Kommune, Ringsted Kommune, Roskilde Kommune, Roskilde Stift, Rudersdal Kommune, RWE Renewables Denmark A/S, Rødovre Kommune, Rådet for Bæredygtigt Byggeri , Rådet for grøn omstilling, Rådet for Større Bade- og Vandsikkerhed, Sammenslutningen af Danske Småøer, Samsø Kommune, SEAS-NVE, SEGES, Siemens Gamesa, Silkeborg Kommune, Skanderborg Kommune, Skive Kommune, Slagelse Kommune, SMV danmark, SMVdanmark, Solar Lightning Consultants ApS , Solaropti, Solrød Kommune, Sorø Kommune, Stevns Kommune, Struer Kommune, Sund & Bælt, Svendborg Kommune, Syddansk Universitet, Syddjurs Kommune, Synergi, Sønderborg Kommune, TDC Net A/S , TEKNIQ Arbejdsgiverne, Tele Industrien, Thisted Kommune, Total S.A., Tønder Kommune, Tårnby Kommune, Vallensbæk Kommune, Varde Kommune, Vattenfall A/S , Vejen Kommune, Vejle Kommune, Vejle Spildevand, Vestas Wind systems A/S, Vestforbrænding, Vesthimmerlands Kommune, Viborg Kommune, Viborg Stift, Vikingeskibsmuseet, Vindenergi Danmark, Vindmølleindustrien, Vordingborg Kommune, Wind Denmark, Wind Estate A/S, Wintershall Nordszee B.V., Ældre Sagen, Ærø Kommune, Økologisk Landsforening, Ørsted, Aabenraa Kommune, Aalborg Kommune, Aalborg Portland A/S, Aalborg Stift, Aalborg Universitet, Aalborg Universitet - Institut for Kemi og Biovidenskab , Aalborg Universitet - Institut for Planlægning, Aalborg Universitet - Statens Byggeforskningsinstitut, Aarhus Kommune, Aarhus Stift, Aarhus Universitet, Aarhus Universitet – Institut for Miljøvidenskab, Aarhus Universitet - Professor emerita Ellen Margrethe Basse, 3F – Fagligt Fælles Forbund, 92-Gruppen.

12. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner		0,15 mio. kr. i 2024 for nye myndighedsopgaver i Energistyrelsen, som vil blive gebyrfinansieret. Lovforslagets del om obligatorisk fastsættelse af retningslinjer i kommuneplanen for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg forventes at medføre DUT i størrelsesorden på ca. 1,4 mio. kr. årligt i den førstkomende fireårige planperiode og derefter ca. 0,2 mio. kr. årligt varigt.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner		Lovforslagets del om obligatorisk fastsættelse af retningslinjer i kommuneplanen for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg pålægger kommunerne nye opgaver i form af udarbejdelse af nye kommuneplanretningslinjer.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	gasforsyningssikkerheden styrkes for små- og mellemstore erhvervsgaskunder ved at gøre det vanskeligere for ikke-beskyttede gaskunder (store gasforbrugende virksomheder), ikke at efterleve et påbud om reduktion af gasforbruget i en nødsituation (det højeste kriseniveau ved en gasforsyningskrise).	Klima-, energi-, og forsyningsministeren vil få øgede omkostninger, som vil blive dækket af de gebyrer, som opkræves på gasområdet til finansiering af Energistyrelsens myndighedsbehandling af ansøgning for lagre til brændbare gasser. De øgede omkostninger forventes overvæltet til gaslagerkunderne. Der kan potentielt være omfordelingseffekter for lovforslagets del om tilslutning.
Administrative konsekvenser for	Reglerne for tilslutning til gassystemerne og gasforsyningssikkerhed gøres enklere, harmoniseret og mere	Under 4 mio. kr.

UDKAST

erhvervslivet m.v.	klare, hvilket fremmer en mere gennemsigtig regulering.	
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget forventes ikke at få administrative konsekvenser for borgerne, men borgerne kan nyde godt af en høj gasforsyningssikkerhed	Som følge af lovforslaget kan borgere opleve, at der vil ske ekspropriation for sådanne tilslutninger. Der er tale om en ny ekspropriationsadgang, for samtlige typer tilslutninger omfattet af gasforsyningsloven – og ikke kun biogasanlæg. Der er i henhold til gældende ret i dag adgang til ekspropriation for tilslutninger.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslagets del om tilslutning og kommende tilhørende administrative forskrifter gennemfører en række EU-regler. Der er i første omgang tale om regler fra det gældende gasdirektiv (direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas), og VE-direktivet (direktiv 2018/2001/EU om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder), der i første omgang gennemføres i lov om gasforsyning.</p> <p>Der er i anden omgang tale om, at udnyttelsen af lovforslagets bemyndigelse til at fastsætte regler om tilslutning på administrativt forskriftsniveau, også vil indeholde gennemførelse af hele eller dele af de to direktiver.</p> <p>Lovforslagets del om gasforsyningssikkerhed refererer til og supplerer visse bestemmelser om ansvar for gasforsyningssikkerhed mv. i gasforsyningssikkerhedsforordningen (forordning 2017/1938 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden). Der er dog ikke tale om, at lovforslaget implementerer bestemmelser i gasforsyningssikkerhedsforordningen.</p> <p>Lovforslagets del om certificering fastsætter regler om ansvar og proces for certificering af lagersystemoperatører i Danmark i medfør af nye regler om certificering, som er blevet tilføjet gasforordningen ved lagerforordningen (forordning 2022/1032) fra juni 2022.</p>	
Er i strid med de fem principper	Ja	Nej

UDKAST

for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	[X]
--	-----

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 [om fodnote til lovens titel]

Det foreslås i § 1, nr. 1, at der indsættes en fodnote til lovens titel, hvoraf det fremgår, at loven indeholder bestemmelser, der supplerer (gennemfører) dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/xxx af xx.xx.2024 om de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (gasforordningen).

Den foreslåede fodnote vil medføre, at det fremgår af loven, at den indeholder bestemmelser, der supplerer (gennemfører) elementer i gasforordningen.

I forhold til lovforslagets del om gasforsyningssikkerhed vil det foreslåede om, at ministeren kan pålægge opgaver til flere forskellige aktører, f.eks. referere til gasforsyningssikkerhedsforordningens bestemmelse (artikel 1) om, at ansvaret for gasforsyningssikkerhedsansvaret er bredt og påhviler både Kommissionen, naturgasvirksomheder og medlemsstaterne, navnlig gennem deres kompetente myndigheder. Det foreslåede om, at ministeren kan delegere opgaver til forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber refererer til gasforsyningssikkerhedsforordningens bestemmelse (artikel 3, stk. 2), som fastsætter, at medlemsstaterne kan give den kompetente myndighed mulighed for at uddelegere specifikke opgaver efter forordningen til andre organer. Gasforsyningssikkerhedsforordningen fastsætter dog specifikt om erklæring af kriseniveauer (artikel 3, stk. 2), at hvis den kompetente myndighed uddelegerer opgaven bestående i at erklære et af de i artikel 11, stk. 1, omhandlede kriseniveauer, kan de kun gøre dette til en offentlig myndighed, en transmissionssystemoperatør eller en distributionssystemoperatør.

I forhold til lovforslagets del om certificering vil det foreslåede gennemføre et krav i artikel 15, stk. 1, i gasforordningen om, at hver medlemsstat skal sikre, at en ”certificerende myndighed skal certificere nationale naturgaslagersystemoperatører”. Den certificerende myndighed kan være enten den nationale regulerende myndighed, dvs. Forsyningstilsynet i Danmark, eller en anden myndighed, der er udpeget til at være den kompetente myndighed i henhold til artikel 3, stk. 2, i gasforsyningssikkerhedsforordningen. Lov-

UDKAST

forslaget fastsætter, at Forsyningstilsynet skal være den certificerende myndighed i Danmark, og forslaget henviser i øvrigt til de materielle krav og procedurekrav, som artikel 15 i gasforordningen fastsætter for certificeringen.

Til nr. 2 [om § 6 - definition af gasforsyningssikkerhed]

Der er ikke en definition af gasforsyningssikkerhed i den gældende lov om gasforsyning.

Det foreslås i § 6, nr.12, at der indsættes en definition af gasforsyningssikkerhed i lov om gasforsyning. Det foreslås at definere gasforsyningssikkerhed som ”sandsynligheden for, at der er den tilstrækkelige mængde gas til rådighed, tilstrækkelig kapacitet og den nødvendige operationelle funktionalitet i gassystemet til at sikre fuld forsyning af alle danske gasforbrugere under normale forhold, i situationer med usædvanlig høj efterspørgsel eller i krisesituationer”.

Med definitionen vil det blivetydeliggjort, at forudsætningen for gasforsyningssikkerhed er gasinfrastrukturen (kapacitet og funktionalitet i hele systemet fra produktion til forbrug) og tilgængelige gasmængder. Gasforsyningssikkerhed skal kunne opnås i almindelige situationer og i situationer, hvor infrastrukturen eller gasforsyningen er udfordret. Situationer med usædvanlig høj efterspørgsel er bl.a. perioder i vinterhalvåret, hvor det har været særlig koldt i flere uger. Her vil gasbehovet til opvarmning være på sit højeste. Samtidig falder de særligt kolde perioder ofte i februar, hvor beholdningen i gaslagrene kan være lav, og priserne på gas kan være på vej op. Situationer med usædvanlig høj efterspørgsel er ikke krisesituationer, men det kan hurtigt udvikle sig til en egentlig krisesituation, hvis der samtidig sker alvorlige hændelser, der påvirker gassystemets kapacitet eller funktionalitet m.v.

Når der er en definition på gasforsyningssikkerhed, bliver det også muligt at sætte mål for, hvor høj gasforsyningssikkerheden skal være i særlige eller ekstreme situationer, hvor gassystemet eller gasmarkedet er presset. Det vil for eksempel være tilfældet i nødsituationer, hvor gasforsyningen til sårbare gasforbrugere (især. husholdninger) skal prioriteres før andre typer gasforbrugere. Tilsvarende giver det også først mulighed for at vurdere, hvilke foranstaltninger m.v. der skal indføres for at varetage gasforsyningssikkerheden, når gasforsyningssikkerhed er defineret.

Med definitionen bliver det dermed også muligt at vurdere ("måle"), om foranstaltningerne i tilstrækkelig grad opnår det, de skal. Det vil være målet for gasforsyningssikkerheden, at der sikres fuld forsyning til alle danske gasforbrugere under normale forhold og i situationer med usædvanlig høj efterspørgsel. I krisesituationer, hvor der er erklæret tidlig varsel (early warning) og alarm (alert), kan gasforsyningssikkerheden være mere udfordret end normalt, men det vil stadig være muligt at forsyne alle gasforbrugere. I krisesituationer, hvor der er erklæret nødsituation (emergency), er det derimod ikke længere sandsynligt, at alle gasforbrugere får dækket hele deres gasforbrug. Det er et krav i forordningen, at beskyttede gaskunders gasforbrug prioriteres og sikres før ikke-beskyttede gaskunders gasforbrug.

Til nr. 3 [definition af ikke-beskyttet gaskunde]

Der er ikke en definition af ikke-beskyttede gaskunder i lov om gasforsyning.

Det foreslås i § 6, *nr. 17*, at der indføres en definition af ikke-beskyttede gaskunder i lov om gasforsyning. Det foreslås, at en ikke-beskyttet gaskunde defineres som "en gasforbruger, som har et gasforbrug over en årligt fastsat tærskelværdi, og som kan blive påbudt at reducere eller stoppe sit gasforbrug, hvis Danmark er i kriseniveauet nødsituation (emergency) efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden".

Det foreslåede vil medføre, at der kommer en ny definition af ikke-beskyttede gaskunder i lov om gasforsyning. Begrebet ikke-beskyttede gaskunder er centralt i forbindelse med arbejdet med gasforsyningssikkerhed, idet det følger af den gældende gasforsyningssikkerhedsforordning, at visse gaskunder skal kunne afbrydes i en nødsituation for eksempel for at sikre de beskyttede gaskunders gasforbrug, hvis der ikke er nok gas til at dække hele gasbehovet. Det fremgår af gasforsyningssikkerhedsforordningen (artikel 2, nr. 5), at alle privatkunder skal være beskyttede gaskunder, men at en medlemsstat herudover kan beslutte, at små og mellemstore virksomheder og/eller væsentlige sociale tjenester, som er tilsluttet et transmissions- eller distributionssystem, også kan være beskyttede gaskunder forudsat, at deres samlede gasforbrug ikke udgør mere end 20 pct. af det samlede årlige gasforbrug i den pågældende medlemsstat. Endelig kan en fjernvarmeinstallation opnå status som beskyttet gaskunde, hvis disse installationer ikke kan

UDKAST

skifte til andre brændsler end gas. Det gælder dog kun i det omfang, at de leverer varme til privatkunder, små eller mellemstore virksomheder eller væsentlige sociale tjenester.

De største gasforbrugende virksomheder i Danmark kan ikke blive beskyttet og får derfor status som ikke-beskyttede gaskunder.

Der er derfor særlig fokus på de ikke-beskyttede gaskunder og fordeling af gas inden for denne gruppe i en nødsituation. Den danske nødplan beskriver nærmere, hvordan gas skal fordeles inden for gruppen ikke-beskyttede gaskunder i en situation, hvor Danmark har erklæret nødsituation (emergency), og hvor der ikke længere er gas nok til at dække alle danske gaskunders gasforbrug.

For at kunne fastlægge, hvilke gaskunder, der får status som henholdsvis beskyttede og ikke-beskyttede, fastsætter og offentliggør Energistyrelsen hvert år en kubikmetergrænse. Kubikmetergrænsen er en fastsat tærskelværdi for gasforbrug i m³, der udregnes på baggrund af det beskyttelsesniveau, som er fastsat i Danmark i henhold til artikel 2, nr. 5, i gasforsynings-sikkerhedsforordningen. De danske gaskunder, hvis gasforbrug er højere end kubikmetergrænsen, kategoriseres som ikke-beskyttede gaskunder, mens de gaskunder, hvis gasforbrug er lavere end kubikmetergrænsen, kategoriseres som beskyttede gaskunder. De nærmere regler om beregning af kubikmetergrænsen m.v. fremgår af bekendtgørelse nr. 1349 af 27/11/2023 om varetagelse af gasforsyningsikkerheden.

Ved at indføre begrebet ikke-beskyttede gaskunde som en definition i lov om gasforsyning, bliver det muligt at bruge begrebet aktivt i det foreslåede nye kapitel om gasforsyningsikkerhed i lov om gasforsyning, herunder i den bemyndigelsesbestemmelse i loven, der skal give hjemmel til at regulere forpligtelserne mv. for denne særlige gruppe gaskunder på bekendtgørelsesniveau.

Til nr. 4 [om § 6 definition af lagersystemoperatør]

Der er ikke en definition af lagersystemoperatør i lov om gasforsyning. Lov om gasforsyning har en definition af ”lagerselskab”, der er defineret som ”enhver fysisk eller juridisk person, der varetager oplagringsfunktionen”, jf. lovens § 6, stk. 1, nr. 18.

UDKAST

Det foreslås i § 6, nr. 23, at der indføres en definition af ”lagersystemoperatør” i lov om gasforsyning. Det foreslås at en lagersystemoperatør defineres som ” enhver fysisk eller juridisk person, der foretager oplagring af metanbaseret gas, og som er ansvarlig for driften af en metanbaseret gaslagerfacilitet.”

Det foreslåede vil medføre, at der kommer en ny definition af lagersystemoperatør i lov om gasforsyning, som er afpasset til den terminologi, som er anvendt i gasforordningens artikel 15 om certificering af naturgaslagersystemoperatører. Definitionen er således knyttet specifikt til den foreslåede bestemmelse i § 10 d om certificering af lagersystemoperatører, jf. lovforslagets nr. 6.

Ifølge gasforordningens artikel 15 er det ”naturgaslagersystemoperatører”, som skal certificeres. Gasdirektivet (artikel 2, nr. 10) definerer ”lagersystemoperatør” som ” enhver fysisk eller juridisk person, der foretager oplagring og er ansvarlig for driften af en lagerfacilitet”. Det fremgår af gasdirektivet (artikel 1, stk. 1), at direktivet fastsætter regler for transmission, distribution, forsyning og oplagring af naturgas. Det fremgår endvidere af direktivet (artikel 1, stk. 2), at direktivets regler om naturgas ligeledes gælder for biogas og gas fra biomasse eller andre typer gas, i det omfang sådanne gasser teknisk set og sikkert kan injiceres og transporteres gennem naturgassystemet. Definitionen omfatter således ikke brint, selvom brint også kan lagres i underjordiske lagre.

Det vurderes derfor, at der bør indsættes en separat definition af lagersystemoperatør i lov om gasforsyning, som er knyttet til det foreslåede om certificering af lagersystemoperatører. Lov om gasforsyning har allerede en definition af ”lagerselskab”, men definitionen (§ 6, nr. 18) (omfatter også lagring af brint, idet det fremgår af lov om gasforsyning (§ 2, stk. 1), at ”loven finder anvendelse på transmission, distribution og oplagring af gas, herunder brint...”).

I lov om gasforsyning har ordet ”gas” overalt i loven erstattet ordet ”naturgas”. Ændringen blev gennemført ved L 923 (2021) og har bl.a. til formål at få lovens terminologi til at understøtte den grønne omstilling og fjerne lovens fokus på fossil gas. Det foreslås derfor, at ordet ”naturgaslagersystemoperatør” ikke anvendes direkte i loven, men at der i stedet bruges ordet ”lagersystemoperatør” i tilknytning til ”metanbaseret gas”. Metanbaseret

UDKAST

gas omfatter også opgraderet biogas, som fylder mere og mere i det danske gassystem.

Til nr. 5 [I § 9, stk. 1, nr. 2, ændres »gassikkerhed.« til: »gassikkerhed og gasforsyningssikkerhed.«]

Lov om gasforsyning fastsætter i § 14, stk. 1, nr. 3, at et distributionsselskab skal bistå transmissionsselskaber eller transmissionssystemejer og systemoperatører med opgaver vedrørende forsyningssikkerheden, jf. bestemmelsens henvisning til § 12, stk. 1, nr. 3, der fastsætter, at et transmissionsselskab, transmissionssystemejer eller systemoperatør skal varetage opgaver vedrørende forsyningssikkerheden i Danmark. Men der er ikke selvstændige bestemmelser om et distributionsselskabs opgaver i forhold til forsyningsikkerhed. Der er derfor heller ikke bestemmelser om betaling for de omkostninger, som et distributionsselskabs måtte få ved at varetage konkrete opgaver i forhold til gasforsyningssikkerhed.

Det fremgår dog af den gældende bekendtgørelse om indtægtsrammer for gasdistributionsselskaber (BEK nr. 577 af 25. maj 2023), at omkostninger omfattet af § 9, stk. 1, nr. 2, i lov om gasforsyning – dvs. nødvendige omkostninger til et gasdistributionsselskabs offentlige forpligtelser – er omfattet af begrebet ”driftsomkostninger”, som indgår i de omkostninger, som indtægtsrammen for et gasdistributionsselskab skal dække, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1, jf. § 2, nr. 7.

I forhold til transmission fastsætter lov om gasforsyning i § 9, stk. 1, nr. 1, at transmissionsselskabernes eller transmissionssystemejernes og systemoperatørernes nødvendige omkostninger til dækning af de opgaver, disse varetager i forhold til en række bestemmelser, herunder ovennævnte § 12, stk. 1, nr. 3, om ”opgaver vedrørende forsyningssikkerheden i Danmark” samt ”pålagte opgaver vedrørende gassikkerheden” skal afholdes af alle forbrugere, som er tilsluttet det sammenkoblede gassystem.

Efter det foreslåede § 9, stk. 1, nr. 2, ændres ordlyden ”gassikkerhed” til ”gassikkerhed og gasforsyningssikkerhed”.

Den foreslåede tilføjelse til § 9, stk. 1, nr. 2, vil medføre, at det kommer til at fremgå af lov om gasforsyning, at de gaskunder, som er koblet på gassystemet også vil skulle betale for de evt. opgaver inden for gasforsyningssikkerhed, som distributionsselskaber måtte blive pålagt at udføre.

UDKAST

Der tænkes på særskilte og klart identificerbare omkostninger, som distributionsselskaber måtte få ved at blive pålagt at udføre offentlige serviceforpligtelser som led i sikring af forsyningssikkerheden. Dette skal ses i lyset af, at det er distributionsselskaberne – i praksis Evida – som i fremtiden forventeligt kommer til at stå for transporten og fordelingen af langt størstedelen af den opgraderede biogas (eller brint), som Danmark producerer og forbruger, og som derfor kommer til at udgøre et væsentligt bidrag til forsyningssikkerheden i fremtiden.

Den foreslåede tilføjelse til § 9, stk. 1, nr. 2, vil dermed sidestille distributionsselskaber med transmissionsselskaber og systemoperatører i forhold til hvorledes selskaberne skal have dækket deres evt. omkostninger til gasforsyningssikkerhed som en offentlige serviceforpligtelse.

Det skal nævnes, at Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed også i fremtiden forventes at være den aktør, der vil have ansvaret (og dermed omkostningerne) for at stå for indkøb af de ydelser til nødforsyning, som Energistyrelsen vurderer er nødvendige for at sikre, at de danske gaskunder kan få dækket deres gasforbrug i en nødsituation i overensstemmelse med nationale strategier for nødforsyning og de obligatoriske standarder for beskyttelse, som gasforsyningssikkerhedsforordningen fastsætter.

Til nr. 6 [§ 10 d - certificering af lagersystemoperatører]

Lov om gasforsyning har ikke bestemmelser om certificering af lagersystemoperatører.

Gas- og brintforordningen har en bestemmelse om certificering af naturgaslagersystemoperatører (artikel 15), som blev tilføjet gasforordningen ved lagerforordningen fra juni 2022. Det fremgår af artikel 15 i gasforordningen, at hver medlemsstat skal udpege ”en certificerende myndighed”, som skal have ansvaret for at foretage nationale certificeringer af gaslagesystemoperatører. Det fremgår af artikel 15, stk. 1, at den certificerende myndighed kan være den nationale regulerende myndighed eller en anden kompetent myndighed udpeget af den pågældende medlemsstat i henhold til artikel 3, stk. 2, i gasforsyningssikkerhedsforordningen. I Danmark er Forsyningstilsynet udpeget til at være den nationale regulerende myndighed i medfør af gasdirektivet fra 2009, og Energistyrelsen er udpeget til at være den kompetente danske myndighed for opgaver efter gasforsyningssikkerhedsforordningen.

UDKAST

Det foreslås i § 10 d, *stk. 1*, at Forsyningstilsynet er ”den certificerende myndighed” for lagersystemoperatører i Danmark.

Det foreslåede vil medføre, at det kommer til at fremgå af lov om gasforsyning, at Forsyningstilsynet vil være den myndighed, som har ansvaret for at certificere (eller re-certificere) nationale lagersystemoperatører. Dermed træffes et lovfikseret valg om, at Forsyningstilsynet vil være den kompetente myndighed for certificering af lagersystemoperatører i Danmark, og det foreslåede vil skabe parallelitet med reglerne om transmission i lov om gasforsyning, hvor Forsyningstilsynet allerede er den kompetente myndighed for certificering af gastransmissionssystemoperatører, jf. lovens § 10 c.

Forsyningstilsynet erfaring og tidligere afgørelser mv. inden for certificering kan således komme både tilsynet og de berørte aktører til gode, og certificering bliver fikseret som en kernekompetence hos tilsynet. At opgaven er placeret hos tilsynet i henhold til lov vil også give transparens og klarhed i forbindelse med evt. fremtidig tildeling af ressourcer til certificeringsopgaven.

Det foreslås i § 10 d, *stk. 2*, at Forsyningstilsynet certificerer lagersystemoperatører i henhold til de procedurer og krav til certificering af lagersystemoperatører, som er indeholdt i artikel 15 i gasforordningen.

Det foreslåede vil medføre, at Forsyningstilsynet vil skulle anvende de materielle krav til certificering af lagersystemoperatører, som fremgår af artikel 15 i gasforordningen.

I Danmark er der kun ét lagerselskab (gaslagersystemoperatør), som er et helejet datterselskab i Energinet koncernen. Datterselskabet, Gas Storage Denmark A/S, er således statsejet (Klima, Energi- og Forsyningsministeriet) og har ikke udenlandske medejere, hvorfor certificering som udgangspunkt ikke forventes at give særlige udfordringer i Danmark.

Det foreslås i § 10 d, *stk. 3*, at Forsyningstilsynet fremsender kopi af afgørelser om certificering til klima-, energi- og forsyningsministeren og løbende orienterer klima-, energi- og forsyningsministeren om forhold af betydning for certificeringen.

Det foreslåede vil medføre, at ministeren er fuldt orienteret om forhold, der vedrører certificering. Underjordiske gaslagre er meget vigtige for både den

UDKAST

europæiske og nationale gasforsyningsikkerhed, og en væsentlig årsag til kravet om certificering er, at ejerskab til lagre ikke må bringe gasforsyningsikkerheden eller andre sikkerhedsinteresser i fare. Som ansvarlig myndighed for gasforsyningsikkerheden er det derfor vigtigt, at ministeren vil kunne følge processen, og vil blive orienteret om alle væsentlige forhold, herunder knaster, vedr. certificering af lagersystemoperatører.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger om certificering af lagersystemoperatører samt de specielle bemærkninger til nr. 4 om den foreslåede definition af lagersystemoperatør.

Til nr. 7 [om § 12, stk. 1]

Det fremgår af § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, at et transmissionselskab, en transmissionssystemejer og en systemoperatør i fornødent omfang skal tilslutte anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg), jf. § 35 a, stk. 1, og distributionssystemer og forbrugere.

§ 12, stk. 1, i lov om gasforsyning, indeholder regler om transmissionselskabers, en transmissionssystemejer og en systemoperatørs eksplicite forpligtelse til tilslutning af udvalgte systembrugere. Dog uden, at der er tale om en begrænsning i forhold til at tilslutte enhver (systembruger), der mod betaling skal have adgang til systemet, jf. § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1. - 2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det fremgår af § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning, at enhver har ret til mod betaling at få adgang til systemet og, hvis det er teknisk eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang, lagre, linepack og andre hjælpefunktioner, jf. dog stk. 3.

§ 18, stk. 1, i lov om gasforsyning indeholder regler om generel ret til tredjepartsadgang til både det metanbaserede og brintbaserede gassystem. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1. - 2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, at sætningen »anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg)« ændres til »systembrugere«, og at henvisningen til »§ 35 a, stk. 1 og 2« ændres til en henvisning til »§

UDKAST

18, stk. 1-3«, og at sætningen »distributionssystemer og forbrugere« ændres til »og andre infrastrukturer«.

Formålet med ændringen er regelforenkling, at undgå unødigt tvivl om forpligtelserne til at tilslutte, og at sikre en retvisende henvisning i § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, når eller hvis lovforslagets ændret model for sikring af tredjepartsadgang gennemføres.

Den foreslåede ændring af sætningen om anlæg til opgradering af biogas til det mere generelle begreb systembrugere, vil medføre, at forpligtelsen for transmissionsselskaber i første omgang bedre afspejler den generelle ret for tredjeparter til at få adgang efter § 18, i lov om gasforsyning. Herudover vil ændringen medføre, at reguleringen ikke eksplicit fremhæver én type tredjepart (opgraderingsanlæg for biogas), men helt generelt italesætter, at transmissionsselskaber skal forholde sig til alle former for tredjeparter. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer, da ekspliciteringen af transmissionsselskabers forpligtelse til at tilslutte udvalgte systembrugere ikke har skulle betyde, at der ikke har været adgang for andre systembrugere end de eksplicit omtalte.

Den foreslåede ændring af henvisningen til retten til adgang for opgraderingsanlæg for biogas i § 35 a, stk. 1 og 2, til i stedet en henvisning til den generelle ret til tredjepartsadgang efter § 18, stk. 1-3, vil medføre, at henvisningen i § 12 følger lovforslagets model omkring at sikre en generel, universel tredjepartsadgang frem for særregler om enkelte typer af systembrugere. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer, da henvisningerne i bestemmelse fremadrettet mere retvisende vil følge lovens metodik med en generel tredjepartsadgang for alle systembrugere.

Den foreslåede ændring af sætningen om transmissionsselskabers ekspliciterede forpligtelse til at tilslutte udvalgte systembrugere, vil medføre, at § 12, stk. 1, nr. 1, på dette punkt mere hensigtsmæssigt følger lovens metodik.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1. - 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8 [om § 12 a, stk. 3]

Det fremgår af § 12 a, stk. 3, i lov om gasforsyning, at den, der varetager systemansvarlig virksomhed, ud over det, der er nævnt i stk. 1 og 2, hvis det

UDKAST

er nødvendigt og rimeligt, kan varetage den overordnede sammenhængende koordinering for systemet, herunder opgaver på vegne af en eller flere juridiske personer efter § 10 a, § 15 a, stk. 1, § 20, stk. 1, § 35 a, stk. 2, og § 36 a, stk. 1.

§ 12 a, stk. 3, i lov om gasforsyning, indeholder regler om den der varetager systemansvarlig virksomheds eventuelle forpligtelser til at løse faktiske opgaver på vegne af det danske metanbaserede eller brintbaserede gasmarked, når eller hvis der eksempelvis opstår uoverkommelige udfordringer med interoperabiliteten eller uoverstigelige uoverensstemmelser i forhold til eksempelvis vilkår og betingelser for brug af infrastrukturen i Danmark. Ifølge bemærkningerne til pkt. 3.1.3.1., er bemyndigelsen en mulighed for, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan varetage opgaver på tværs af gassystemet og på vegne af andre infrastrukturselskaber ved at fastsætte regler om at samle opgavevaretagelsen hos den systemansvarlige juridiske person for en række forhold, som principielt i dag skal varetages af det enkelte infrastrukturselskab selv, jf. Folketingstidende 2020-21 (2. samling), tillæg A, L171 som fremsat, side 20-21.

Det foreslås i § 12 a, stk. 3, i lov om gasforsyning, at henvisningen til »§ 20, stk. 1, § 35 a, stk. 2« ændres til en henvisning til »§ 18, stk. 1-3, § 20, stk. 1«.

Formålet med ændringen er at sikre en retvisende henvisning i § 12 a, stk. 3, i lov om gasforsyning, når eller hvis lovforslagets ændrede model for sikring af tredjepartsadgang gennemføres.

Det foreslåede vil medføre, at der fremadrettet henvises til de generelle regler om tredjepartsadgang for alle systembrugere i henhold til reglerne i § 18, stk. 1-3, i lov om gasforsyning, frem for den særlige tredjepartsadgang for opgraderingsanlæg for biogas i henhold til § 35 a, stk. 2, i lov om gasforsyning. Herudover vil den foreslåede ændring også sikre en numerisk korrekt rækkefølge i forhold til henvisningen til § 20, stk. 1, og dens placering i § 12 a, stk. 3. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer, da tredjepartsadgangen indholdsmæssigt fortsat sikres også for opgraderingsanlæg for biogas ligesom for alle andre systembrugere med ophæng i reglerne i § 18, stk. 1-3, i lov om gasforsyning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1. - 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 [om § 14, stk. 1, nr. 1]

Det fremgår af § 14, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, at et distributions-selskab skal i fornødent omfang tilslutte anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg), jf. § 35 a, stk. 1, og forbrugere

§ 14, stk. 1, i lov om gasforsyning, indeholder regler om distributions-selskabers eksplicite forpligtelse til tilslutning af udvalgte systembrugere. Dog uden, at der er tale om en begrænsning i forhold til at tilslutte enhver (systembruger), der mod betaling skal have adgang til systemet, jf. § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1. - 2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det fremgår af § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning, at enhver har ret til mod betaling at få adgang til systemet og, hvis det er teknisk eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang, lagre, linepack og andre hjælpefunktioner, jf. dog stk. 3.

§ 18, stk. 1, i lov om gasforsyning indeholder regler om generel ret til tredjepartsadgang til både det metanbaserede og brintbaserede gassystem. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1. - 2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i § 14, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, at sætningen »anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg) ændres til »systembrugere«, og at henvisningen til »§ 35 a, stk. 1 og 2« ændres til en henvisning til »§ 18, stk. 1-3«, samt at sætningen »og forbrugere« udgår.

Formålet med ændringen er regelforenkling, at undgå unødige tvivl om forpligtelserne til at tilslutte, og at sikre en retvisende henvisning i § 14, stk. 1, nr. 1, i lov om gasforsyning, når eller hvis lovforslagets ændret model for sikring af tredjepartsadgang gennemføres.

Den foreslåede ændring af henvisningen til retten til adgang for opgraderingsanlæg for biogas i § 35 a, stk. 1 og 2, til i stedet en henvisning til den generelle ret til tredjepartsadgang efter § 18, stk. 1-3, vil medføre, at henvisningen i § 14 følger lovforslagets model omkring at sikre en generel, universel tredjepartsadgang frem for særregler om enkelte typer af systembru-

UDKAST

gere. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer, da henvisningerne i bestemmelsen fremadrettet mere retvisende vil følge lovens metodik med en generel tredjepartsadgang for alle systembrugere.

Den foreslåede ændring af sætningen om distributionselskabers ekspliciterede forpligtelse til at tilslutte udvalgte systembrugere, vil medføre, at § 14, stk. 1, nr. 1, på dette punkt mere hensigtsmæssigt vil følge lovens metodik.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1. - 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10 [om § 18, stk. 1]

Det fremgår af § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning, at enhver har ret til mod betaling at få adgang til systemet og, hvis det er teknisk eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang, lagre, linepack og andre hjælpefunktioner, jf. dog stk. 3.

§ 18, stk. 1, i lov om gasforsyning indeholder regler om generel ret til tredjepartsadgang til både det metanbaserede og brintbaserede gassystem. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1. - 2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning, at ordet »enhver« ændres til »systembrugere«.

Formålet med ændringen er dels at præcisere lovens generelle regler om tredjepartsadgang og dels at sikre en mere hensigtsmæssig anvendelse af begreber inden for lovens systematik.

Det foreslåede vil medføre, at ordlyden af den generelle, universelle tredjepartsadgang ændres fremadrettet til lovens almindelige terminologiske systematik. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer, da enhver og systembruger materielt omfatter den eller de samme grupper af brugere. Det foreslåede vil dermed også medføre, at det i forbindelse med den sproglige systematisering præciseres, at tredjepartsadgangen gælder for alle brugere af det danske metanbaserede eller brintbaserede gassystem.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1. - 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11 [om § 18, nyt stk. 4]

Det fremgår af § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning, at enhver har ret til mod betaling at få adgang til systemet og, hvis det er teknisk eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang, lagre, linepack og andre hjælpefunktioner, jf. dog stk. 3.

§ 18, stk. 1, i lov om gasforsyning indeholder regler om generel ret til tredjepartsadgang til både det metanbaserede og brintbaserede gassystem. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1. - 2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det fremgår af § 18, stk. 3, i lov om gasforsyning, at transmissionselskaber, transmissionssystemejere, systemoperatører og distributions-, lager- og LNG-selskaber kan nægte adgang til systemet i henhold til stk. 1, hvis de ikke råder over den fornødne kapacitet, hvis adgang til systemet ville hindre dem i at opfylde de forpligtelser, som de er pålagt i § 12, stk. 1, nr. 2, 3 og 6, eller på grund af alvorlige økonomiske finansielle problemer med kontrakter, der indeholder en mindsteaftageforpligtelse (take or pay-vilkår), jf. § 22.

§ 18, stk. 3, i lov om gasforsyning indeholder regler om tilfælde, hvor der alligevel ikke er adgang. I praksis er det i overvejende grad tilfælde, hvor der ikke er tilstrækkelig kapacitet.

Det fremgår af § 18, stk. 4, i lov om gasforsyning, at afslag på en anmodning om adgang til systemet, jf. stk. 3, skal begrundes.

Loven indeholder imidlertid ikke regler om den retlige status for tredjepartsadgang til de fysiske rør og tekniske anlæg, der bliver etableret mellem en systembruger og det sammenhængende system – anlæg til sikring af den fysiske adgang/tilslutning, men eksklusivt dimensioneret til én systembrugers behov. Tilslutninger er kun perifært omtalt ved eksempelvis adgangen til ekspropriation for tilslutninger i lovens § 55, stk. 4 og 6, eller implicit behandlet ved i praksis nødvendig infrastruktur til at sikre den fysiske adgang i lovens § 18, stk. 1, og § 35 a, stk. 1, jf. § 12, stk. 1, og § 14, stk. 1.

UDKAST

Det foreslås at indsætte et nyt stykke i § 18, stk. 4, i lov om gasforsyning, hvorefter »der er ikke adgang til tilslutningsanlæg, medmindre der opstår ret til adgang.«

Formålet med ændringen er at præcisere retstillingen om tredjepartsadgang til de dele af den samlede gasinfrastruktur, som juridisk ikke er en del af det regulerede gassystem jf. § 6, nr. 26, og i praksis betegnes som såkaldte tilslutningsanlæg (implicit uden tredjepartsadgang).

Det foreslåede vil medføre, at det fremadrettet bliver fastslået, at der ikke er adgang til tilslutningsanlæg. Samtidig er formålet også, at sikre begrebet ikke bliver en mulighed for at omgå tredjepartsadgang ved klassificering som tilslutningsanlæg, hvorfor der kan opstå ret til tredjepartsadgang, hvorefter tilslutningsanlægget i stedet netop vil være almindelig monopolinfrastruktur – en del af systemet - med tredjepartsadgang.

Ved tilslutningsanlæg vil der skulle forstås rør og nødvendige tekniske anlæg, der etableres og drives af juridiske personer med henblik på at tilslutte en systembruger til systemet. Dermed består tilslutningsanlæg principielt af samme tekniske delkomponenter som enhver anden form for rørført energitransportsystem. I forhold til lov om gasforsynings kerneregulering, monopolinfrastrukturen med tredjepartsadgang, vil det foreslåede dog netop optræde som noget andet end det almindelige monopolregulerede system, fordi der ikke er tredjepartsadgang til anlæggene. Det vil også med det foreslåede være irrelevant til hvilken type infrastruktur, der sker tilslutning: transmission, distribution, lager eller LNG. Tilslutningsanlæggets udstrækning hører op ved sammenkoblingspunktet med systemet, jf. § 6, nr. 26. Fra sammenkoblingspunktet vil rørene og de tekniske nødvendige anlæg i stedet blive klassificeret som almindelig distributions-, transmissions-, lager- eller LNG-infrastruktur. Dermed vil en forudsætning være, at et tilslutningsanlæg vil være dimensioneret til at servicere én systembruger. Der bør derfor netop ikke kunne opstå ret til tredjepartsadgang som følge af eksempelvis uudnyttet kapacitet, jf. § 18, stk. 1, jf. § 18, stk. 3, nr. 1.

Det foreslåede vil dog omvendt ikke medføre, at der ikke efter frivilligt ønske fra systembrugeren kan designes et tilslutningsanlæg, som eksempelvis tager højde for brugerens forventede fremtidige behov. Det vil sige i praksis en ledig kapacitet. Imidlertid vil det eksponere tilslutningsanlægget for, at

der vil opstå ret til tredjepartsadgang. Det vil føre til en nødvendig omklassificering af hele eller dele af tilslutningsanlægget til monopolinfrastruktur, hvor der vil være almindelig tredjepartsadgang, tarifregulering med videre.

Det foreslåede vil ikke medføre, at der kan designes løsninger, som reelt vil omgå reglerne om tredjepartsadgang. Tredjepartsadgang vil altid være normerende for, om der vil være tale om et tilslutningsanlæg. Selv hvis der ikke fra starten vil være tredjepartsadgang, vil der kunne opstå ret til tredjepartsadgang et sted i et tilslutningsanlæg. Eksempelvis hvis der vil være en situation med uudnyttet kapacitet, hvor der bedes om adgang, men der nægtes adgang af systembrugeren med tilslutningsanlægget. Efter en konkret vurdering kan de nærmere undersøgelser af forholdene føre til, at der ikke burde være tale om et tilslutningsanlæg uden tredjepartsadgang. I sådanne tilfælde vil sammenkoblingspunktet med systemet skulle flyttes. Det vil betyde, at der dels vil skulle ske en omklassificering af hele eller dele af tilslutningsanlægget til almindelig distributions-, transmissions-, lager eller LNG-infrastruktur, og der dels vil skulle tages stilling til såvel ejerskabs-, drifts- og økonomiske forhold for den del af tilslutningsanlægget, der nødvendigvis vil skulle omklassificeres.

Det vil sige, at der efter det foreslåede kan opstå ret til tredjepartsadgang, hvis der viser sig uudnyttet kapacitet, som efter en konkret vurdering, burde være en del af typisk enten transmissions- eller distributionssystemerne. I sådanne tilfælde vil der enten skal ske frasalg af aktiverne som rør og tekniske anlæg til et transmissionselskab, en transmissionssystemejer, et distributionsselskab, et lagerselskab eller et LNG-selskab, eller den pågældende ejer skal efterleve reglerne for transmissionselskaber, distributionsselskaber, lagerselskaber eller LNG-selskaber inklusive den monopolregulering, som gasforsyningsloven er udtryk for.

I henhold til gældende politiske aftaler på metan- og brintområdet vil transmissions-, eller distributionsinfrastruktur alene kunne ejes og drives af enten Energinet eller Evida. Imidlertid er der potentielt risiko for, at hverken Energinet eller Evida vil kunne eller ville overtage og eje samt drive den nyopståede transmissions-, distributions-, lager- eller LNG-infrastruktur (ved flytning af sammenkoblingspunktet). Klima-, energi- og forsyningsministerens administrerer organiseringen af såvel metan- og brintforsyningen i henhold til de gældende relevante politiske aftaler.

Vedrørende spørgsmålet om særligt ledig kapacitet, vil det foreslåede ikke medføre, at eksempelvis et øjeblikks uudnyttet kapacitet vil fordre tredjepartsadgang, og dermed ovenstående behov for ovenstående opretningsproces. Hertil vil der fortsat kunne nægtes adgang under behørig begrundelse, hvor Forsyningstilsynet vil være klageinstans. Vurderer Forsyningstilsynet, at der er ret til tredjepartsadgang, vil ovenstående opretningsproces skulle gennemføres.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 og 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12 [om § 18, nyt stk. 7]

Det fremgår af § 18, stk. 1, i lov om gasforsyning, at enhver har ret til mod betaling at få adgang til systemet og, hvis det er teknisk eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang, lagre, linepack og andre hjælpefunktioner, jf. dog stk. 3.

Det fremgår af § 35 a, stk. 1, i lov om gasforsyning, at i områder, som er forsynet fra det sammenkoblede system, skal distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører efter anmodning fra ejeren af opgraderingsanlægget tilslutte anlæg til opgradering af biogas til behørig kvalitet (opgraderingsanlæg) til distributionssystemerne eller transmissionssystemet.

§ 18, stk. 1, og § 35 a, stk. 1, i lov om gasforsyning indeholder regler om ret til tredjepartsadgang. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1. - 2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Der findes ikke nogen bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte generelle regler om tredjeparters adgang efter bestemmelserne i § 18 i lov om gasforsyning.

Det fremgår dog af § 35 a, stk. 7, i lov om gasforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om et opgraderingsanlægs tilslutning til distributionssystemerne eller transmissionssystemet, herunder nærmere regler om fordelingen af omkostninger ved tilslutning og ved at være tilsluttet distributionssystemerne eller transmissionssystemet mellem ejeren af opgraderingsanlægget og distributions- eller transmissionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren.

§ 35 a, stk. 7, i lov om gasforsyning indeholder en bemyndigelse til at fastsætte regler på administrativt forskriftsniveau om en særlig type producenters adgang: opgraderingsanlæg for biogas. Bemyndigelsen er ikke blevet udnyttet. Det bemærkes, at rækkevidden af bemyndigelsen er begrænset i relation til forhold, som alene tilfalder den uafhængige regulator at regulerer – Forsyningstilsynet.

Det foreslås i § 18, stk. 7, i lov om gasforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om forhold omfattet af stk. 1-6, herunder omkostningsfordelingen mellem systembrugere og infrastrukturselskaber, om nægtelse af adgang, om infrastrukturselskabernes behandling af anmodninger, og Forsyningstilsynets behandling af klager over afslag.

Formålet med ændringen er overordnet at sikre en bemyndigelse af klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte detailregler på administrativt forskriftsniveau om regler for tredjepartsadgang i form af tilslutning af systembrugere til det metanbaserede og brintbaserede gassystem. Det foreslåede har dermed til formål at indarbejde den gældende bemyndigelse i § 35 a, stk. 7, i lov om gasforsyning, da den i øvrigt foreslås ophævet, men også at sikre en bredere bemyndigelse på netop andre og flere forhold end efter § 35 a, stk. 7, i lov om gasforsyning.

Den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 7, i lov om gasforsyning, vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om omkostningsfordelingen mellem systembrugere og infrastrukturselskaber i relation til adgangen mod betaling efter § 18, stk. 1, men dog ikke tariffer som omfattet af kravet om metodegodkendelse efter §§ 20, 20 a, 23 og 36 a. Det betyder eksempelvis, at ministeren vil blive bemyndiget til at fastsætte regler for, hvordan sammenkoblingspunktet vælges mellem én type af systembrugere og systemet. Det vil eksempelvis gælde for opgraderingsanlæg for biogas i relation til det metanbaserede gassystem, eller for elektrolyseanlæg i relation til det brintbaserede gassystem. Endvidere vil bemyndigelsen kunne anvendes til at differentiere mellem grupper af systembrugere relativt til, hvor omkostningstungt en gruppe af systembrugere er. Herved vil der navnlig være tale om mulighed for differentierede regler henholdsvis tredjepartsadgang på havet og tredjepartsadgang på land, under iagttagelse af lovens og EU-rettens generelle regler om ligebehandling og gennemsigtig-

UDKAST

hed. Tredjepartsadgang på havet vil alt andet lige altid være mere omkostningstungt end på land som følge af de sværere operationelle forhold og de højere risicobettede anlægsinvesteringer. Det vil således først og fremmest være en forudsætning for udnyttelsen af bemyndigelsen, at de administrative regler for omkostningsfordeling vil være ligebehandlende, gennemsigtige og ikkediskriminerende. Samtidig vil det dog også – henset det førmtalte med forskellen i omkostningerne ved tredjepartsadgang på havet over for på land – være forventeligt, at bemyndigelsen udnyttes til at sikre, at begrebet ligebehandling ikke misforstås til at opfatte de faktiske omkostninger vil skulle være de samme for tredjepartsadgang på havet som på land. Dertil ville ligebehandlingshensynet blive strukket for langt. Der vil dog fortsat altid, inden for en undergruppe af systembrugere som eksempelvis producerer af opgraderet biogas, skulle være tale om regler der er ligebehandlende, gennemsigtige og ikkediskriminerende.

Den foreslåede bemyndigelse vil også medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om nægtelse af adgang. Den foreslåede bemyndigelse vil således kunne supplere eksempelvis § 18, stk. 3, nr. 1-kriteriet om manglende fornøden kapacitet, og hvad der nærmere vil ligge heri. Det bemærkes i den forbindelse, at den foreslåede bemyndigelse netop vil kunne udnyttes til at fastsætte regler om, hvordan spørgsmålet om tilgængelig kapacitet skal forstås i relation til tredjepartsadgangen, i overensstemmelse med Energistyrelsens fortolkning af de særlige regler om adgang for opgraderingsanlæg for biogas i § 35 a, har været fortolket som, hvor meget teknisk kapacitet, der er til rådighed i de enkelte distributions-systemer og transmissionssystemet relativt til perioden. Spørgsmålet om tilgængelig kapacitet vil altid være relevant. Den foreslåede bemyndigelse vil ikke ændre på det materielle indhold for så vidt angår opgraderingsanlæg for biogas' tredjepartsadgang, men vil give mulighed for at fastsætte regler på administrativt niveau, som vil kunne variere fra undergruppe af systembrugere og kan variere afhængigt af, om der er tale om tredjepartsadgang til det metanbaserede gassystem eller det brintbaserede gassystem.

Den foreslåede bemyndigelse vil også medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om behandlingen af anmodninger om tredjepartsadgang, herunder infrastrukturselskabernes beføjelser og forpligtelser i relation til valg af sammenkoblingspunkt (tilslutningspunkt). Det foreslåede vil således fortsat kunne udnyttes til at fastsætte regler om, at infrastrukturselskaberne vil være underlagt forvaltningsloven for så vidt angår både deres afgørelse om sammenkoblingspunkt, men også tilfælde af

UDKAST

nægtelse af anmodningen om tredjepartsadgang. Det forventes dermed, at bemyndigelsen vil kunne udnyttes til at fastsætte regler om, at infrastrukturselskaberne ligesom ved de hidtidige regler om opgraderingsanlæg for biogas, vil skulle agere på tilsvarende vis som en myndighed i deres møde med tredjeparterne. Dette vil stille krav til infrastrukturselskaberne ved, at de vil skulle træffe afgørelse om sammenkoblingspunkt ud fra objektive, gennemsigte og ikkediskriminerende kriterier. Men også at de skal følge forvaltningsloven i behandlingen af anmodninger om tredjepartsadgang, samt at denne del af deres forretningsområde også vil være underlagt reglerne om offentlighed i forvaltningen. Ved udnyttelse af bemyndigelsen på dette punkt, vil det med andre ord stille krav til infrastrukturselskaberne ved, at de på trods af deres selskabsretlige natur, som naturligt monopol vil få til opgave at sikre objektivitet, gennemsigtighed og objektivitet blandt andet i forbindelse med tilslutninger af systembrugere til det metanbaserede og brintbaserede gassystem. Det sikres bedst ved krav om afgørelsesvirksomhed for infrastrukturselskaberne. Det vil sige, at processen for tilslutningerne sidestilles med kravene for en offentlig myndighed, svarende til den offentligretlig administration af en afgørelseskompetence. Denne konkrete bemyndigelse til at delegere afgørelsesvirksomhed til private (infrastrukturselskaberne) vil ikke automatisk påvirke det resterende forretningsområde hos infrastrukturselskaberne.

Den foreslåede bemyndigelse vil endelig også medføre, at klima-, energi og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om Forsyningstilsynets behandling af klager over afslag på tredjepartsadgang. Forsyningstilsynet der efter det foreslåede vil være klagemyndighed for infrastrukturselskabernes afgørelser vil skulle sikre retstillingen og retssikkerheden for de systembrugere, som ønsker tredjepartsadgang. Dermed vil den foreslåede bemyndigelse supplere den gældende generelle bemyndigelse i forhold til at fastsætte regler om Forsyningstilsynets opgaver i lovens § 41 a, stk. 1 og 2.

Til nr. [om § 20, stk. 1. 1. pkt., § 36 a, stk. 1, § 38, stk. 1]

Det fremgår af § 20, stk. 1, 1. pkt., i lov om gasforsyning, at priser og betingelser for benyttelse af transmissionssystemer og distributionssystemer samt LNG-faciliteter efter § 18, der udbydes af transmissionselskabet, transmissionssystemejeren, systemoperatøren og distributions- og LNG-selskabet, fastsættes af transmissions-, distributions-, eller LNG-selskabet, jf. kapitel 7.

UDKAST

§ 20, stk. 1 indeholder regler om, at transmissionssystemer, distributionssystemer og LNG-faciliteter er underlagt den såkaldte regulerede adgang.

Det fremgår af § 36 a, stk. 1, i lov om gasforsyning, at priser og betingelser for anvendelse af transmissionssystemer og distributionssystemer samt LNG-faciliteter fastsættes af transmissionsselskaber, transmissionssystemejere, systemoperatører og distributions- og LNG-selskaber efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

§ 36 a, stk. 1 indeholder regler om, at transmissionsselskaber, transmissionssystemejere, systemoperatører og distributions- og LNG-selskaber fastsætter deres tariffer efter offentliggjorte og godkendte metoder.

Det fremgår af § 38, stk. 1, i lov om gasforsyning, at priser og betingelser for ydelser fra transmissionsselskaber, transmissionssystemejere, systemoperatører og LNG-selskaber skal fastsættes således, at der ikke diskrimineres mellem systembrugere.

§ 38, stk. 1 indeholder regler om, at transmissionsselskaber, transmissionssystemejere, systemoperatører og LNG-selskaber ikke må diskriminere mellem systembrugere.

Det foreslås i § 20, stk. 1. 1. pkt., § 36 a, stk. 1, og § 38, stk. 1, i lov om gasforsyning, at der efter ordet »priser« indsættes ordet »vilkår«.

Formålet med ændringen er at sikre en mere ensartet omtale af de kontraktuelle forhold, der indgår i aftalerne mellem infrastrukturselskab og systembruger i forbindelse med adgangen. Der er i lov om gasforsyning konstateret en uregelmæssighed i forhold til denne omtale, hvor det under tiden omtales som betingelser eller vilkår.

Det foreslåede vil medføre, at der i § 20, stk. 1. 1. pkt., § 36 a, stk. 1, og § 38, stk. 1 fremadrettet vil være en eksplicitering af, at en del af adgangen til systemet vedrører, en række kontraktuelle vilkår og betingelser. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer, da der er tale om en sproglig præcisering ved, at der hidtil ved betingelser, indholdsmæssigt har skullet forstås kontraktuelle vilkår og betingelser. Det foreslåede vil ikke medføre ændringer i forhold til måden de kontraktuelle vilkår og betingelser frembringes, godkendes og offentliggøres på. Infrastrukturselskaberne vil såle-

UDKAST

des fortsat i dialog med markedet udarbejde betingelserne og vilkårene, ligesom Forsyningstilsynet fortsat vil skulle godkende de pågældende vilkår og betingelser. Endelig vil der fortsat være krav om offentliggørelse af de godkendte vilkår og betingelser.

Til nr. 14 [om § 20 a, stk. 2, 2. pkt.]

Det fremgår af § 20 a, stk. 2, i lov om gasforsyning, at lager- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører offentliggør en gang om året deres kommercielle hovedvilkår for adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner. Inden fastsættelse af vilkårene høres lager- og transmissionsselskabernes eller transmissionssystemejernes og systemoperatørernes brugere herom.

§ 20 a, stk. 2, i lov om gasforsyning, indeholder processuelle regler om, hvordan forhandlet adgang og de tilhørende vilkår og betingelser herfor, fastsættes, hvor der stilles krav om, at brugerne skal høres forinden fastsættelsen.

Det foreslås i § 20 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om gasforsyning, at sætningen »lager- og transmissionsselskabernes eller transmissionssystemejernes og systemoperatørernes brugere« ændres til sætningen »de relevante systembrugere«.

Formålet med ændringen er en ordlydsmæssig forsimpning af bestemmelsen uden materielle ændringer. Dermed er der tale om en ordensmæssig ændring.

Det foreslåede vil medføre, at hver enkelt systembrugergruppe ikke eksplicit omtales i forbindelse med kravet om høring forinden fastsættelse af vilkår og betingelser for forhandlet adgang. Den foreslåede ændring vil ikke medføre materielle ændringer, da der inden for det metanbaserede gassystem fortsat alene vil være mulighed for forhandlet adgang til lager og linepack, og dertil vil alene udvalgte grupper af systembrugerne være relevante høringsparter. Den foreslåede ændring vil ikke medføre materielle ændringer for det brintbaserede gassystem, da spørgsmålet om adgangstype – forhandlet eller reguleret – fastsættes andet steds som i lovens § 20, stk. 1, og § 20 a, stk. 1, samt den bagvedliggende EU-regulering.

Til nr. 15 [om § 23, stk. 1]

UDKAST

Det fremgår af § 23, stk. 1, i lov om gasforsyning, at for at få adgang til benyttelse af systemet skal brugerne opfylde de krav, der er fastsat herfor, jf. stk. 3.

Det fremgår af § 23, stk. 2, i lov om gasforsyning, at for at kunne blive tilsluttet systemet skal anlæg og installationer opfylde fastsatte tekniske krav og standarder.

Det fremgår af § 23, stk. 3, i lov om gasforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 og 2 nævnte forhold, herunder bestemme at visse tekniske krav og standarder for tilslutning til samt krav for benyttelse af systemet skal fastsættes af transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører.

§ 23 i lov om gasforsyning, giver hjemmel til, at der kan fastsættes tekniske krav og standarder for tilslutning og benyttelse af systemet. Bestemmelsen er i sin nuværende form udarbejdet i forbindelse med den fulde markedsåbning af gasmarkedet – liberalisering – i 2004 (2003-direktivet). Ifølge de specielle bemærkninger til § 23, fastsatte transmissionsselskaber i samarbejde med distributions-, lager- og LNG-selskaber regler for benyttelse af systemet (regler for gastransport) i medfør af den oprindelige § 23 i lov om naturgasforsyning, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 8270-8271.

Det bemærkes, at det materielle indhold af § 23 og de tidligere regler for gastransport er blevet videreført som et eksplicit krav til Energinet om fastsættelse af betingelser for gastransport, som landets transmissionsselskab og den, der på gasområdet varetager systemansvarlig virksomhed, i medfør af § 5 i bekendtgørelse nr. 1818 af 28. december 2023 om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af gassystemet.

Hjemlen til at fastsætte tekniske krav og standarder, som omfattet af krav om notifikation i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester, fremgår udelukkende af § 23.

Hertil bemærkes dog netop, at regler for gastransport, altid har omfattet andet og mere end tekniske krav og standarder, som omfattet af krav om notifikation i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv

UDKAST

(EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester. Navnlig har regler for gastransport altid omfattet også vilkår og betingelser (krav) for benyttelse af systemet. Det vil sige elementer, som optræder som kontraktuelle privatretlige forhold, og dermed noget ud over tekniske krav og standarder som omfattet af krav om notifikation i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester.

Ifølge de specielle bemærkninger til § 23, er andre end transmissionsselskabers vilkår og betingelser reguleret andre steder i loven, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 8270-8271. Det vil sige muligheden for at fastsætte kontraktuelle vilkår og betingelser, som skal offentliggøres og som skal påses af Forsyningstilsynet også følger af lovens § 20 og § 36 a, jf. § 40.

Det fremgår af § 35 b, i lov om gasforsyning, at distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører kan fastsætte nødvendige krav om, at opgraderet biogas, der ønskes injiceret i distributions- eller transmissionssystemet, leveres ved et givet gastryk og en given brændværdi. Ifølge de specielle bemærkninger til § 35 b, er det fastlagt at distributions- eller transmissionsselskaber kan fastsætte nødvendige tekniske krav og standarder for den opgraderede biogas, der ønskes injiceret, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 182 som fremsat, side 23-25.

§ 35 b, i lov om gasforsyning, optræder dermed som en eksplicit særregulering af muligheden for at fastsætte tekniske krav og standarder for opgraderingsanlæg for biogas til at blive tilsluttet og løbende benytte systemet - noget der ellers er mulighed for i medfør af lovens § 23, stk. 1 og 2.

Det foreslås at ændre § 23, i lov om gasforsyning.

Det foreslås i § 23, *stk. 1*, i lov om gasforsyning, at »adgang til systemet er betinget af, at systembrugere lever op til og overholder tekniske krav og standarder, herunder leveringskvalitet, og vilkår og betingelser for benyttelse af systemet«.

Formålet med ændringen er en præcisering af anvendelsesområdet for § 23, stk. 1, set i forhold til det gældende anvendelsesområde for § 35 b. Formålet

er også, at videreføre og præcisere det materielle indhold efter § 35 b, som foreslås ophævet. Det materielle indhold af § 35 b indeholdes allerede i dag af den gældende § 23, stk. 1, hvorefter adgangen til og benyttelse af systemet er betinget af, at systembrugerne opfylder blandt andet fastsatte tekniske krav og standarder som et givent gastryk og en given brændværdi (leveringskvalitet). Endelig er formålet også at forenkle lov om gasforsyning ved at samle det materielle indhold af den gældende § 23, stk. 1-2 i et stykke, særligt da dele, der skal notificeres i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester, ikke nødvendigvis begrænser sig til det gældende § 23, stk. 2, men allerede i dag kan angå forhold omfattet af den gældende § 23, stk. 1.

Den foreslåede ændring af § 23, stk. 1, vil først og fremmest medføre en forenkling af reglen, da det gældende stk. 2 foreslås indarbejdet i stk. 1. Herudover vil det foreslåede indarbejde ordlyden fra den gældende § 35 b, der foreslås ophævet, med henblik på at tydeliggøre omfanget af hjemlen til at fastsætte såvel tekniske krav og standarder som vilkår og betingelser for anvendelse af systemet generelt – også for opgraderingsanlæg for biogas og andre typer producenter.

Det foreslåede vil også medføre, at der fortsat sondres mellem vilkår og betingelser over for tekniske krav og standarder, hvor sidstnævnte kan kræve notifikation i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester. Hertil vil det foreslåede navnlig medføre, at det vil være op til infrastrukturselskaberne og andre myndigheder i øvrigt, selvstændigt at foretage en vurdering af, hvilke dele af samlede komplekser som betingelser for gastransport, der dels er kontraktuelle vilkår og betingelser, og hvilke der dels er tekniske krav og standarder, som kræver notifikation i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester.

Det foreslås i § 23, *stk. 2*, i lov om gasforsyning, at der fastsættes en bemyndigelse, hvorefter »klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 nævnte forhold, herunder bestemme, at visse

UDKAST

tekniske krav og standarder for tilslutning til samt krav for benyttelse af systemet skal fastsættes af gasselskaber, eller den der varetager systemansvarlig virksomhed.«

Formålet med det foreslåede er at videreføre den gældende bemyndigelse i § 23, stk. 3, i lov om gasforsyning, men med den foreslåede forenkling af § 23.

Den foreslåede bemyndigelse vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om infrastrukturselskabernes kontraktuelle vilkår og betingelser i forhold til hensyn ved udformning af dem som skal iagttages. Det foreslåede vil ikke medføre ændring af, at infrastrukturselskabernes kontraktuelle vilkår og betingelser fortsat skal anmeldes til Forsyningstilsynet, jf. 40, i lov om gasforsyning. Men det foreslåede vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at infrastrukturselskaberne eksempelvis skal iagttage særlige risikoforhold, som eksempelvis relateret til eventuelle statslige udbud af arealer til energiproduktion og eventuel tilhørende tilslutning i forbindelse med udarbejdelse af udbudsmaterialet. Det vil også kunne være hensyn til risici forbundet med forsinkelser af projekter, proces for systembrugerne manglende overholdelse af de kontraktuelle vilkår og betingelser

Den foreslåede bemyndigelse vil også medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om, hvilke tekniske standarder, herunder leveringskvalitet, som skal iagttages og gælde for henholdsvis det metanbaserede og brintbaserede gassystem.

Den foreslåede bemyndigelse vil herudover også medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om, hvilke kontraktuelle vilkår og betingelser, tekniske krav og standarder, der skal notificeres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester.

Det foreslåede vil endelig også medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren for gasselskabernes udarbejdelse af betingelser og vilkår samt tekniske krav og standarder, vil kunne fastsætte regler om opgavevaretagelsen mellem gasselskaberne, herunder navnlig den juridiske person der varetager systemansvarlig virksomhed. Det foreslåede vil dermed på linje med blandt andet bemyndigelsen i § 2 a, stk. 2, og § 12 a, stk. 4, sikre, at klima-

, energi- og forsyningsministeren kan iagttage lovens formål om at tilrettelægge landets gasforsyning, herunder brintforsyning, i overensstemmelse med hensynet til forsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø, forbrugerbeskyttelse og opfyldelse af EU-retlige forpligtelser vedrørende forsyningssikkerheden i EU, jf. § 1.

Til nr. 16 [overskriften før § 23 a]

Overskriften til § 23 a i lov om gasforsyning hedder ”Gasforsyningsafbrydelser”.

Det foreslås at *overskriften* før § 23 a udgår som følge af, at § 23 a i lov om gasforsyning foreslås ophævet.

Til nr. 17 [§ 23 a ophæves]

Den gældende § 23 a i lov om gasforsyning er en bemyndigelsesbestemmelse, som fastsætter, at klima- energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler for at håndtere gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af gasforsyningssikkerhedsforordningen, herunder bl.a. om afgrænsning og inddeling af beskyttede kundegrupper, krav til selskabers udarbejdelse, opbevaring og videresendelse af oplysninger til myndigheder om beskyttede og ikkebeskyttede kundegrupper og deres gasforbrug eller udstedelse af forbud mod forbrug af gas hos ikkebeskyttede kundegrupper.

Bemyndigelsen er udnyttet som hjemmelsgrundlag for den gældende bekendtgørelse om varetagelse af gasforsyningssikkerheden (BEK nr. 1349 af 27. november 2023), som bl.a. indeholder kapitler om Energinets opgaver, beskyttede gaskunder og gasselskabers oplysningsforpligtelser.

Bestemmelsen er således afgrænset til de emneområder, som er reguleret i gasforsyningssikkerhedsforordningen, jf. bestemmelsens formulering ”inden for rammerne af”.

Bestemmelsen er den eneste selvstændige paragraf om gasforsyningssikkerhed (gasforsyningsafbrydelser) i den gældende lov om gasforsyning, idet de få øvrige forpligtelser vedr. gasforsyningssikkerhed er indeholdt i generiske bestemmelser om visse infrastrukturselskabers forskellige opgaver, jf. omtalen i pkt. 2.4.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

UDKAST

Det foreslås, at § 23 a i lov om gasforsyning ophæves, og at det materielle indhold i bestemmelsen i stedet indarbejdes i relevante bestemmelser i det foreslåede nye kapitel 4 i lov om gasforsyning, herunder i den foreslåede nye bemyndigelsesbestemmelse i § 25, stk. 5.

Det foreslåede vil medføre, at alle selvstændige bestemmelser om gasforsyningssikkerhed vil blive samlet i et nyt selvstændigt kapitel 4 i lov om gasforsyning. Dette vil give større klarhed og gennemsikkelighed i lovgrundlaget for gasforsyningssikkerhed.

Til nr. 18 [om §§ 24-25 i nyt kapitel 4 om gasforsyningssikkerhed]

I lov om gasforsyning er der ikke et selvstændigt kapitel eller sammenhængende bestemmelser om gasforsyningssikkerhed.

Der er heller ikke bestemmelser om myndighedsansvaret eller myndighedsopgaver inden for forsyningssikkerhed i den gældende lov om gasforsyning. De få bestemmelser i lov om gasforsyning, som vedrører gasforsyningssikkerhed, er indeholdt i mere generelle bestemmelser om visse markedsaktørers forskellige opgaver.

Det fremgår således af lov om gasforsyning, jf. lovens § 12, at et transmissionsselskab, en transmissionssystemoperatør og en systemoperatør skal varetage en række opgaver. En af disse opgaver er at ”varetage opgaver vedrørende forsyningssikkerheden i Danmark”, jf. § 12, stk. 1, nr. 3. Denne bestemmelse erstattede en tidligere ordlyd i samme bestemmelse, som fastsatte entydigt, at Energinet havde ansvaret for forsyningssikkerheden i Danmark. Ændringen blev foretaget i 2019 ved L 1294, og det fremgår bl.a. af lovbemærkningerne til bestemmelsen, at ændringen har til formål at gøre det klart, at opgaver for et transmissionsselskab alene vedrører en delmængde af det samlede antal opgaver i forbindelse med at varetage forsyningssikkerheden i Danmark. Således skal et transmissionsselskab alene varetage visse opgaver og dermed ikke har eneansvar for den samlede gasforsyningssikkerhed.

Bestemmelsen suppleres af en bestemmelse (§ 12 a), som fastsætter, at den, der varetager systemansvarlig virksomhed, skal bidrage til at sikre, at der skabes de bedst mulige betingelser for konkurrence på markeder for gas samt forsyningssikkerhed i Danmark. Bestemmelsen henviser til § 12.

UDKAST

Det fremgår samtidig af lov om gasforsyning (§ 15, stk. 1, nr. 3), at et lagerselskab skal stille nødvendig lagerkapacitet til rådighed for de opgaver, som er nævnt i § 12, stk. 1, nr. 3. Denne bestemmelse er indeholdt i en bredere bestemmelse (§ 15) om et lagerselskabs generelle opgaver. Lagerselskaber har således kun en pligt til at stille sig til rådighed over for transmissionselskaber og systemoperatører, og der er ikke hjemmel i den gældende lov om gasforsyning (eller en afledt bekendtgørelse) for en myndighed til at pålægge lagerselskaber særskilte forsyningssikkerhedsopgaver, selvom oplagring af gas (og dermed underjordiske lagerfaciliteter) er centrale for gasforsyningssikkerheden.

Lov om gasforsyning indeholder endelig en bestemmelse (§ 23 a), som bemyndiger klima-, energi, og forsyningsministeren til at fastsætte regler om bl.a. afgrænsning og inddeling af beskyttede kundegrupper, krav til selskabers udarbejdelse, opbevaring og videreforsendelse af oplysninger til myndigheder om beskyttede og ikkebeskyttede kundegrupper og deres gasforbrug eller udstedelse af forbud mod forbrug af gas hos ikkebeskyttede kundegrupper.

Bestemmelsen er knyttet direkte gasforsyningssikkerhedsforordningen og giver mulighed for at fastsætte regler for at håndtere gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af gasforsyningssikkerhedsforordningen. Bestemmelsen er altså afgrænset til de emneområder, som er reguleret i gasforsyningssikkerhedsforordningen, og er i dag en del af hjemmelgrundlaget for den gældende bekendtgørelse om varetagelse af gasforsyningssikkerheden, jf. de specielle bemærkninger til lovforslagets nr. 17.

Gasforsyningssikkerhedsforordningen (artikel 3) fastsætter i øvrigt, at ”gasforsyningssikkerheden er et fælles ansvar, som påhviler naturgasvirksomhederne, medlemsstaterne, navnlig gennem deres kompetente myndigheder, og Europa-Kommissionen, inden for deres respektive aktivitets- og kompetenceområder”.

Termen ”naturgasvirksomheder” i gasforsyningssikkerhedsforordningen svarer til ”gasselskaber” i lov om gasforsyning. I loven (§ 6, nr. 12)) er gasselskaber defineret som ”enhver fysisk eller juridisk person, der varetager mindst én af følgende funktioner: Produktion, transmission, distribution, forsyning, køb eller oplagring af gas, herunder LNG, og som er ansvarlig

UDKAST

for de kommercielle, tekniske eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse funktioner, men ikke er forbruger.” Gasselskaber i lov om gasforsyning omfatter dog også virksomhed inden for brint.

Der er heller ikke nogen retlige bestemmelser, som fastslår, at Energistyrelsen er den kompetente myndighed i Danmark i forhold til de myndighedsopgaver, som fremgår direkte af gasforsyningssikkerhedsforordningen, eller opgaver, som har ophæng i gasforsyningssikkerhedsforordningens muligheder. Gasforsyningssikkerhedsforordningen fastsætter, at hver medlemsstat skal udpege en kompetent myndighed og offentliggøre navnet på sin kompetente myndighed, jf. forordningens artikel 3, stk. 2 og 3. Energistyrelsen er administrativt udpeget til at være den kompetente myndighed over for Europa-Kommissionen.

Det foreslås, at der indsættes et *nyt kapitel 4 om gasforsyningssikkerhed* i lov om gasforsyning.

Det foreslåede har til formål at fastsætte en sammenhængende lovramme for gasforsyningssikkerhed i lov om gasforsyning, hvilket er nyt. Det foreslåede kapitel 4 vil dermed også have til formål at fremhæve gasforsyningssikkerhed som et særskilt og vigtigt reguleringsområde, ligesom kapitlet har til formål at fremhæve og styrke Energistyrelsens centrale rolle inden for gasforsyningssikkerhed i lov om gasforsyning, herunder at styrke ministerens kompetence til at pålægge og delegerer opgaver inden for gasforsyningssikkerhed til en bredere kreds af aktører.

(Til § 24, stk. 1)

Efter det foreslåede § 24, *stk. 1, 1. pkt.*, påhviler gasforsyningssikkerheden i Danmark klima-, energi- og forsyningsministeren, gasselskaber og relevante myndigheder.

Det foreslåede vil fastsætte en ramme for myndighedsansvaret, og det vil desuden medføre, at det kommer til at fremgå direkte i den danske lov om gasforsyning - som en indledende bestemmelse i det foreslåede nye kapitel om gasforsyningssikkerhed - at ansvaret for forsyningssikkerheden inden for gassektoren er bredt og kan involvere flere forskellige aktører på gasmarkedet. Det vil sige, at ansvaret ikke alene påhviler en kompetent myndighed eller Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed.

UDKAST

Det foreslåede vil ikke i sig selv afføde forpligtelser eller rettigheder for de relevante aktører, men det knæsetter et forsyningssikkerhedsmæssigt grundprincip om ansvaret og de relevante myndigheder og markedsaktører. Det foreslåede vil fungere som en rammesættende bestemmelse for det, som i øvrigt foreslås i kapitel 4.

Efter det foreslåede § 24, stk. 1, 2. pkt., udfører klima-, energi- og forsyningsministeren, gasselskaber og relevante myndigheder opgaver og bidrager til gasforsyningssikkerheden inden for deres respektive kompetence- og aktivitetsområder.

Det foreslåede har til formål at fastsætte overordnet juridisk ramme, der kan virke som grundlag for at fastsætte nærmere bestemmelser om forpligtelser for forskellige aktører, herunder en bred bemyndigelse for ministeren til at fastsætte mere detaljerede regler om konkrete opgaver og forpligtelser for forskellige aktører i forskellige situationer.

Det foreslåede har et indhold, der er kalkeret over den indledende bestemmelse i gasforsyningssikkerhedsforordningen (artikel 3), som fastslår, at gasforsyningssikkerheden er et fælles ansvar, som både påhviler myndigheder (navnlig den kompetente myndighed) og naturgasvirksomheder samt Europa-Kommissionen.

Det foreslåede vil medføre, at det kommer til at fremgå direkte af lov om gasforsyning, at ansvaret for gasforsyningssikkerheden både påhviler gasselskaber og myndigheder – med fokus på klima-, energi- og forsyningsministeren.

Tidligere lå ansvaret for gasforsyningssikkerheden i Danmark som nævnt entydigt hos transmissionselskabet i henhold til lov om gasforsyning, og andre aktører har derfor ikke opfattet gasforsyningssikkerhed som deres ansvarsområde. Det er vigtigt, at aktører i gasmarkedet kan læse og forstå direkte fra lov om gasforsyning, at de kan blive pålagt handlepligter løbende eller i krisesituationer for at bidrage til at sikre gasforsyningssikkerheden som en offentlig serviceforpligtelse.

Et eksempel kunne være pligten (og rettigheden) for distributionsselskabet til at gå ind fysisk og lukke for gasforsyningen hos de største danske gasforbrugende virksomheder, som er ikke-beskyttede gaskunder i en nødsituation, hvis disse virksomheder ikke efterkommer et påbud om, at reducere

eller stoppe for deres gasforbrug. Dette kan være en nødvendig foranstaltning i en nødsituation, men det er også en særdeles indgribende foranstaltning, som kræver klar lovhjemmel.

Til § 24, stk. 2

Efter det foreslåede § 24, *stk.* 2, udpeger klima-, energi- og forsyningsministeren den kompetente myndighed for Danmark i medfør af artikel 3, stk. 2, i gasforsyningssikkerhedsforordningen. Den kompetente myndighed skal sikre gennemførelsen af de opgaver, som er fastsat i denne forordning.

Det foreslåede vil medføre, at det vil komme til at fremgå direkte af lov om gasforsyning, at ministeren udpeger den kompetente myndighed efter gasforsyningssikkerhedsforordningen, og at ministeren derfor har kompetencen til at udføre alle de opgaver, som den kompetente myndighed skal eller kan udføre med afsæt i gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at det kan læses og forstås direkte af lov om gasforsyning, at ministeren udpeger den kompetente myndighed i Danmark for de opgaver, som den nationalt udpegede kompetente myndighed skal eller kan udføre med udgangspunkt i gasforsyningssikkerhedsforordningen. Der er således en tæt sammenhæng mellem gasforsyningssikkerhedsforordningen og de opgaver, som skal udføres nationalt. Gasforsyningssikkerhedsforordningen fastsætter f.eks., at hver medlemsstat skal lave forebyggende handlingsplaner og nødplaner for at forebygge og håndtere nødsituationer, og de enkelte aktørers opgaver skal beskrives. Men medlemsstaten fastsætter selv forpligtelser for forskellige aktører, og forpligtelserne vil skulle have tilstrækkelig national hjemmel og i det hele taget spille sammen med nationale bestemmelser

Det forventes, at Energistyrelsen vil blive udpeget til den kompetente myndighed, og at den formelle udpegning vil ske ved en revision af bekendtgørelsen om Energistyrelsens opgaver og (delegationsbekendtgørelsen), så det kan læses og forstås direkte, at ministeren har udpeget Energistyrelsen, og at Energistyrelsen har ansvaret for alle de opgaver, som den nationale kompetente myndighed skal eller kan udføre i henhold til gasforsyningssikkerhedsforordningen.

UDKAST

Det foreslåede vil således give sikkerhed hos gasmarkedets aktører og andre myndigheder for, at Energistyrelsen har kompetence og legitimitet til at udføre de myndighedsopgaver, som fremgår eller følger af gasforsyningsikkerhedsforordningen.

Der er ikke bestemmelser i den gældende lov om gasforsyning, som fastlægger ministerens ansvar og myndighedsopgaver over for gasmarkedets aktører eller måden, som ministeren kan eller skal udøve sine beføjelser på. De beføjelser, som ministeren udøver i dag, er således knyttet til det faktum, at Energistyrelsen administrativt er udpeget til at være den kompetente myndighed efter gasforsyningsikkerhedsforordningen og at ministeren (ved Energistyrelsen) dermed har ansvaret for at gennemføre de opgaver, som forordningen henlægger til den kompetente myndighed i medlemsstaten.

Til § 24, stk. 3

Efter det foreslåede § 24, *stk. 3*, har klima-, energi- og forsyningsministeren det overordnede ansvar for at vurdere gasforsyningsikkerheden og fastsætte og koordinere foranstaltninger og samarbejde med danske myndigheder, gasselskaber og gaskunder for at sikre gasforsyningsikkerheden i Danmark, jf. tillige *stk. 2*.

Det foreslåede vil medføre, at det vil fremgå af i lov om gasforsyning, at ministeren har det faglige ansvar for at vurdere gasforsyningsikkerheden i lyset af f.eks. risikovurderinger og scenarier for forsyningssituationen, og for at fastlægge og koordinere det faglige arbejde med at sikre gasforsyningsikkerheden i Danmark. Bestemmelsen vil således have et mere nationalt sigte og fastlægge, at ministeren har myndighedsansvaret også for den nationale planlægning og de nationale foranstaltninger og ordninger, som ministeren vurderer, at der skal til for at sikre gasforsyningsikkerheden i Danmark.

Ministerens vil skulle iværksætte de foranstaltninger, som ministeren vurderer kan bidrage systemmæssigt og samfundsøkonomisk effektivt til at sikre det niveau for gasforsyningsikkerhed, som ministeren til enhver tid vurderer er nødvendigt. Det vil kunne være tiltag, som ministeren selv udfører, eller det kan være tiltag, som kræver en indsats fra udvalgte gasselskaber eller større gasforbrugende virksomheder, og som ministeren typisk koordinerer og fastlægger rammerne for.

UDKAST

Både fastlæggelse af de overordnede rammer for gasforsyningssikkerheden og koordinering af foranstaltninger og valg af konkrete tiltag vil kræve et solidt samarbejde mellem ministeren og markedets aktører, og den foreslåede bestemmelse har derfor også til formål at gøre det klart, at ministeren skal samarbejde bredt med gasselskaberne. Det vil naturligvis være i forhold til Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed, som ministeren allerede i dag samarbejder tæt med, men det vil også omfatte de øvrige forsyningskritiske infrastrukturselskaber. Det gælder ikke mindst det danske distributionsselskab (Evida), hvis operationelle opgaver i forbindelse med balancering af distributionssystemet og netplanlægning vil spille en stadig vigtigere rolle for gasforsyningssikkerheden i takt med, at det danske gasforbrug overgår til at blive dækket med gas fra biogasanlæg, som producerer og leverer opgraderet biogas til distributionssystemet – dvs. uden behov for at dække de danske gaskunders forbrug med importeret gas eller gas fra de danske nordsøfelter via det overordnede transmissionssystem.

Det forudsættes, at ministeren vil samarbejde tæt med de største gasforbrugende virksomheder, som har status af ikke-beskyttede gaskunder, og som kan blive påbudt at skulle reducere eller stoppe deres gasforbrug i en erklæret nødsituation (emergency).

et Det intense arbejde med gasforsyningssikkerhed under gaskrisen (2022) har vist, at der er behov for et tættere samarbejde med gaskunderne. Det gælder især de ikke-beskyttede gaskunder, som omfatter de største danske gasforbrugende virksomheder, hvoraf mange producerer samfundskritiske produkter. Den danske nødplan er derfor blevet ændret således, at visse ikke-beskyttede gaskunder er kategoriseret som ikke-beskyttede gaskunder med et samfundskritisk gasforbrug, og hvor en afbrydelse af disse gaskunders gasforbrug i en nødsituation vil have en vidtrækkende og uacceptabel påvirkning af det danske samfund. Denne kategorisering inden for denne særlige gruppe af gaskunder (de største danske virksomheder) vil stedse kræve en tæt dialog, hvor der vil være et stort behov for at kunne give informationer til og få informationer mv. fra virksomhederne om deres produktion, produkter og produktionsapparat for bl.a. at kunne vurdere deres muligheder for at gå over til alternative brændsler i produktionen eller konsekvenserne for virksomheden, hvis deres gasforsyning bliver afbrudt.

Det vil også være afgørende, at der er et veletableret tydeligt samarbejde med forskellige myndigheder – både i forbindelse med den generelle gasforsyningssikkerhed, men særligt i krisesituationer, hvor der både kan være

en usikker gasforsyning og en øget risiko for sabotage mod den forsyningskritiske energiinfrastruktur. Disse sektormyndigheder vil for eksempel være Beredskabsstyrelsen, Sikkerhedsstyrelsen, Fødevarestyrelsen, Lægemiddelstyrelsen, Miljøstyrelsen m.fl.

Energistyrelsen varetager i praksis ministerens ansvar for arbejdet med gasforsyningssikkerhed, og Energistyrelsen udfører rollen via delegation fra ministeren, jf. omtalen i lovforslagets pkt. 2.4.1. Energistyrelsens rolle som kompetent myndighed for Danmark i henhold til gasforsyningssikkerhedsforordningen forventes i forlængelse heraf tydeliggjort i bekendtgørelsen om Energistyrelsens opgaver og beføjelser.

Det foreslås, at forslaget til stk. 3 vil henvise til det foreslåede stk. 2 via ordlyden ”jf. stk. 2”.

Stk. 2 handler om ministerens ansvar og opgaver i henhold til gasforsyningssikkerhedsforordningen, og henvisningen har til formål at præcisere den tætte sammenhæng mellem ministerens tiltænkte ansvar i henhold til lov om gasforsyning og det ansvar, som den kompetente myndighed har efter gasforsyningssikkerhedsforordningen. Gasforsyningssikkerhedsforordningen har fokus på gasforsyningssikkerheden i Unionen, men de enkelte medlemslande har et stort nationalt råderum til at vælge nationale strategier og modeller, samt tildele forskellige aktører forskellige roller i forhold til at leve op til gasforsyningssikkerhedsforordningens fælles krav.

Meget af det praktiske arbejde med gasforsyningssikkerhed vil være knyttet til planlægning og arbejde med forebyggende handlingsplaner og nødplaner mv., som er opgaver, der er obligatoriske henhold til gasforsyningssikkerhedsforordningen. Disse planer skal også dække regionale foranstaltninger og samarbejder, ligesom gassolidaritet mellem medlemsstaterne i krisesituationer er blevet et vigtigt emne i lyset af gaskrisen og behovet for at fjerne afhængigheden af enkelte gaskilde. Gasforsyningssikkerhed vil således hele tiden skulle betragtes som både et nationalt, regionalt og europæiske anliggende.

Til § 25, stk. 1

I lov om gasforsyning er der enkelte bestemmelser om bl.a. transmissionselskabers/systemoperatørers forpligtelser til at varetage opgaver i forhold til gasforsyningssikkerhed og distributionsselskabers/lagerselskabers forpligtelser til at bistå transmissionselskaber/systemoperatører i forhold til

gasforsyningssikkerhed, jf. pkt. 2.4.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der er ikke bestemmelser om andre aktører, og dermed ikke om de gasselskaber, som konkret forsyner gasforbrugere med gas..

En ”forbruger” er i lov om gasforsyning (§ 6, nr. 8) defineret som ”en kunde, som køber gas til eget forbrug”, dvs. definitionen omfatter både virksomheder og private gaskunder som slutkunder.

Gasselskaber, som forsyner forbrugere med gas, benævnes gasleverandører. Gasleverandører er som udgangspunkt ikke reguleret eller kontrolleret i forhold til, hvordan de disponerer på energimarkederne, og der er ikke bestemmelser i den gældende lov om gasforsyning, som giver mulighed for at pålægge gasleverandører særlige pligter eller opgaver i forhold til gasforsyningssikkerhed.

Der er dog en bemyndigelse i § 23 a i lov om gasforsyning, som giver ministeren ret til at fastsætte regler med henblik på at håndtere gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af gasforsyningssikkerhedsforordningen. Bestemmelsen er knyttet til og afgrænset af gasforsyningssikkerhedsforordningens ramme, og forordningen indeholder ikke konkrete, materielle bestemmelser om konkrete forpligtelser for forskellige typer gasselskaber. Der er derimod generelle krav om, at det forskellige aktørers evt. forpligtelser skal være beskrevet i de nationale forebyggende handlingsplaner og nødplaner. De nationale forebyggende handlingsplaner og nødplaner er grundlæggende administrative og beskrivende planer, der ikke er knyttet sanktionsmuligheder til. Gasforsyningssikkerhedsforordningen har heller ikke sanktionsbestemmelser eller krav til, hvordan sanktioner i national ret skal gennemføres. Det fremgår dog af lov om gasforsyning, at overtrædelser af gasforsyningssikkerhedsforordningen kan straffes med bøde, jf. lovens § 49, stk. 2.

Den gældende lov om gasforsyning fastsætter, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde, den der undlader at efterkomme påbud eller forbud efter loven, jf. § 49, stk. 1, nr. 6. Det betyder at hvis der er hjemmel til at udstede påbud eller forbud til en given aktør, så er der også hjemmel til at sanktionere manglende efterlevelse.

Efter det foreslåede i § 25, *stk. 1*, kan klima-, energi- og forsyningsministeren pålægge gasselskaber, som forsyner danske gasforbrugere med gas, specifikke opgaver til sikring af gasforsyningssikkerheden i Danmark.

Det foreslåede vil give hjemmel til, at ministeren kan pålægge gasselskaber, som forsyner forbrugere på det danske marked med gas, konkrete opgaver for at bidrage til at sikre gasforsyningssikkerheden.

Det foreslåede vil give hjemmel i lov om gasforsyning til at kunne pålægge specifikke pligter til gasleverandører og til at kunne fastsætte mere detaljerede regler om evt. handlepligter i en bekendtgørelse (gasforsyningssikkerhedsbekendtgørelsen). Og det vil gøre det muligt at sanktionere overtrædelser.

Det bemærkes, at gasforsyningssikkerheden til enhver tid skal sikres på den mindst indgribende og mest omkostningseffektive måde, og både gasproducenter og gasleverandører skal have ret til at disponere og konkurrere frit i det indre energimarked. Men de selskaber, der rent faktisk producerer gasen eller forsyner de danske gaskunder med gas, bør dog kunne pålægges særlige pligter, hvis det vurderes at være nødvendigt – enten som en forebyggende foranstaltning eller i en konkret krisesituation.

Til § 25, *stk. 2* Efter det foreslåede i § 25, *stk. 2*, kan klima-, energi- og forsyningsministeren pålægge forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber specifikke forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger til sikring af gasforsyningssikkerheden, herunder nødvendige foranstaltninger for i en erklæret nødsituation at sikre gasforsyningen til beskyttede gaskunder eller foretage fysisk afbrud af ikke-beskyttede gaskunder, som uberettiget forbruger gas.

Det foreslåede skal bl.a. forstås på baggrund af den gældende bestemmelse i § 12, *stk. 1, nr. 3*, i lov om gasforsyning, som blot fastsætter, at et transmissionsselskab, en transmissionssystemejer og en systemoperatør skal ”varetage opgaver vedrørende forsyningssikkerheden i Danmark.”

Det foreslåede vil præcisere, at forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber ikke blot varetager opgaver på eget initiativ, men at de forsyningskritiske infrastrukturselskaber også skal handle på baggrund af de faglige vurderinger og strategiske beslutninger, som ministeren træffer på området. Det forventes for eksempel, at ministeren fastsætter de scenarier og principper for

UDKAST

forsyning og forsyningssikkerhed mv., som Energinet vil skulle lægge til grund for sine indkøb af ydelser (for eksempel nødlagerkapacitet og fysisk gas til nødlager) for at sikre gasforsyning til de danske beskyttede gaskunder i en nødsituation.

Det foreslåede har endvidere til formål at sikre, at ingen ikke-beskyttede gaskunder forbruger gas uberettiget. Det foreslåede vil på denne baggrund sikre det nødvendige hjemmelsgrundlag for afbrud af ikke-beskyttede gaskunder for at sikre forsyningen til de beskyttede gaskunder, som for eksempel. husholdninger, hospitaler og plejehjem, der er de mest sårbare gasforbrugere.

Afbrydelse af ikke-beskyttede gaskunder vil efter det foreslåede ske ved, at Energinet eller distributionsselskabet (Evida) sender teknikere ud for at afbryde forsyningen fysisk på virksomhedens adresse, såfremt den pågældende virksomhed ikke selv reducerer eller stopper sit gasforbrug efter at have fået påbud om at gøre det. Stort set alle danske gasforbrugere er koblet på distributionssystemet, så i praksis vil det være distributionsselskabet, som vil skulle gennemføre det fysiske afbrud.

Fysisk afbrud på en privatadresse er et særdeles intensivt indgreb i forhold den berørte virksomhed, og det vurderes derfor, at det er nødvendigt at sikre direkte lovhjemmel i lov om gasforsyning for at kunne påbyde denne konkrete opgave. Der henvises i øvrigt til det omtalte i lovforslagets pkt. 2.4.1 om gasforsyningssikkerhedsforordningens krav (artikel 10, stk. 1) i forhold til at forhindre, at ikke-beskyttede gaskunder uberettiget forbruger gas.

Der kan dog også være tilfælde, hvor et forsyningskritisk infrastrukturselskab selv kunne have interesse i at modtage et formelt påbud om at udføre en særlig handling. Det kunne for eksempel være ved en særlig ressourcekrævende eller omkostningstung foranstaltning, hvor et påbud kan give selskabet en større regulatorisk sikkerhed for opgavens nødvendighed og udførelse i forhold til selskabets ejer eller ledelse eller i forhold til den nationale regulerende myndighed. Den regulerende myndighed skal godkende metoder for tariffastsættelse og betingelser for adgang hos bl.a. transmissionselskaber, systemoperatører og distributionsselskaber, jf. § 36 a, stk. 1, i lov om gasforsyning. Som udgangspunkt er det forbrugerne, der betaler for omkostningerne til gasforsyningssikkerhed via deres tariffer, og den nationale regulerende myndighed skal godkende de metoder, som ligger til grund for de tariffer, som de regulerede selskaber opkræver.

Ministerens adgang til at give påbud er efter det foreslåede begrænset til forsyningskritiske infrastrukturselskaber. Dette skal forstås på baggrund af, at der inden for energi- og forsyningssektoren tales om forsyningskritiske infrastrukturselskaber, og at disse selskaber har en særlig position – de er forsyningskritiske – i forhold til at sikre gasforsyningssikkerheden som en samfundsopgave. Ud over Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed vil andre infrastrukturselskaber efter omstændighederne kunne være kritiske for gasforsyningssikkerheden, og vil kunne indgå formelt i (sam)arbejdet om gasforsyningssikkerhed, ligesom de vil kunne få pålagt konkrete opgaver efter behov.

Det vil være gaslagerselskaber (ansvarlig for driften af de underjordiske gaslagre) , som er strategisk vigtige i en nødsituation, hvor der mangler gas i markedet, men som i dag kun har pligt til at stille lagerkapacitet og udtræk til rådighed for de gasforsyningssikkerhedsopgaver, som systemoperatøren udfører, jf. § 15, stk. 1, nr. 3, i lov om gasforsyning, som henviser tilbage til § 12, stk. 1, nr. 3, om transmissionsselskabers/systemoperatørers opgaver inden for gasforsyningssikkerhed.

Distributionselskaber (ansvarlig for driften af distributionssystemet) vil også være forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber.

Andelen af opgraderet biogas er steget kraftigt over de seneste få år og forventes at kunne dække hele det danske gasforbrug allerede i 2029. Næsten al opgraderet biogas kommer ind i det danske gassystem via distributionssystemet i modsætning til den fossile gas, som kommer ind i det danske gassystem fra Nordsøen eller Tyskland. De handlinger, som vil skulle sikre gasforsyningssikkerheden i en krisesituation, vil i høj grad skulle ske på distributionsniveau. Det er også distributionselskabet, som distribuerer gasen og har forbrugsdata og stamdata for næsten alle danske gaskunder. I en ultimativ nødsituation er det også distributionselskabet, som skal tage ud for at afbryde forsyningen fysisk hos de ikke-beskyttede gaskunder, som aftager gas uberettiget i en gaskrise, hvor Danmark formelt har erklæret en nødsituation.

Til § 25, stk. 3

Der er ikke lovbestemte regler om delegation i lov om gasforsyning.

UDKAST

Gasforsyningssikkerhedsforordningen fastsætter, at medlemsstaterne kan give den kompetente myndighed i en medlemsstat mulighed for at uddelegere specifikke opgaver, der er fastsat i forordningen, til andre organer, jf. artikel 3, stk. 2. Delegerede opgaver efter forordningen skal varetages under den kompetente myndigheds tilsyn, og at de skal specificeres i den forebyggende handlingsplan og i nødplanen, jf. artikel 3, stk. 2.

Det fremgår endvidere af gasforsyningssikkerhedsforordningen, at foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden, der er beskrevet i en forebyggende handlingsplan og en nødplan, skal være klart definerede, gennemsigtige, forholdsmæssige, ikkediskriminerende og kontrollerbare, og de må ikke uretmæssigt forvride konkurrencen eller den effektive funktion af det indre gasmarked, og de og må ikke bringe gasforsyningssikkerheden i andre medlemsstater eller i Unionen i fare, jf. artikel 8, stk. 1.

Efter det foreslåede i § 25, *stk. 3*, kan klima-, energi- og forsyningsministeren delegere operationelle og koordinerende opgaver til sikring af gasforsyningssikkerheden, herunder opgaver fastsat i gasforsyningssikkerhedsforordningen, til forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber.

Det foreslåede vil medføre, at det kommer til at fremgå af lov om gasforsyning, at ministeren kan delegere ansvaret for visse konkrete opgaver til forsyningskritiske infrastrukturselskaber.

Det forventes, at Energistyrelsen i praksis vil være den delegerende myndighed, jf. det anførte om delegation i lovforslagets pkt. 2.4.1.

Ministeren (Energistyrelsen) samarbejder allerede i dag tæt med Energinet som udøver af systemansvarlig virksomhed, og samarbejdet er i væsentlig grad aftalebaseret. Forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber vil efter det foreslåede omfatte Energinet og gaslagerselskaber, men også distributionselskaber, idet distributionselskaber fremadrettet vil skulle arbejde med at tilpasse distributionssystemet til en mere alsidig gasproduktion og et mere svingende gasforbrug og i det hele taget tilpasse distributionssystemet til en situation, hvor gas (og brint) vil blive brugt anderledes end i dag. Forslaget vil kunne medvirke til at sikre, at gasforsyningssikkerhed bliver et integreret element i dette arbejde.

Operationelle eller koordinerende opgaver vil for eksempel kunne være at koordinere og styre de foranstaltninger, som er nødvendige i forbindelse med køb af forskellige ydelser for at kunne forsyne beskyttede gaskunder i en erklæret nødsituation i henhold til gasforsyningssikkerhedsforordningen.

UDKAST

Det vil typisk kunne være indkøb af ydelser hos gaslagerselskaber (for eksempel nødlagerkapacitet og gas til nødlager), som Energinet vil skulle indkøbe med afsæt i en tæt dialog med ministeren, der vurderer det beskyttelsesniveau og risikoscenarier mv., som indkøbet skal baseres på. Nødforsyningsydelser bruges i kriseniveauet nødsituation (emergency), hvis gasmarkedet er brudt sammen og det ikke længere er muligt for markedets aktører at købe tilstrækkelige mængder gas på de kommercielle gasmarkeder (kaldet volumenhændelse i den danske nødplan) eller hvis der sker et nedbrud på gasinfrastrukturen (kaldet infrastrukturhændelse i den danske nødplan).

Det foreslåede skal forstås på baggrund af den eksisterende generiske bestemmelse i lov om gasforsyning (§ 12, stk. 1, nr. 3) om, at et transmissionselskab, en transmissionssystemejer eller systemoperatør varetager opgaver vedrørende gasforsyningssikkerheden. Denne bestemmelse siger ikke noget om, hvilke opgaver, der er eller kan være tale om, ligesom bestemmelsen ikke fastsætter, hvordan evt. opgaver bliver sat i værk og skal udføres. Det foreslåede vil fastsætte, at der vil være tale om delegation af operationelle og koordinerende opgaver til forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber.

Det foreslåede bemyndiger også ministeren til at kunne delegere specifikke operationelle og koordinerende opgaver specifikt i medfør af gasforsyningsikkerhedsforordningen til forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber, jf. formuleringen ”herunder opgaver fastsat i gasforsyningssikkerhedsforordningen, ...”. Det foreslåede gennemfører gasforsyningssikkerhedsforordningens artikel 3, stk. 2, idet Energistyrelsen forventes at administrere ordningen, jf. det anførte om delegation i lovforslagets pkt. 2.4.1. Energistyrelsen forventes efter det foreslåede § 24, stk. 2 at blive udpeget som den kompetente myndighed efter gasforsyningssikkerhedsforordningens artikel 3, stk. 2.

Det foreslåede har således til formål at skabe grundlag for, at ministeren vil kunne benytte de forsyningskritiske infrastrukturselskabers viden og kompetencer og delegere forskellige opgaver på vegne af ministeren til disse selskaber. I praksis vil det være Energistyrelsen, der vil delegere opgaver til især Energinet. Det kan f.eks. være opgaver i relation til konkret teknisk krisestyring og mulighed for øjeblikkelig beslutningstagen under særlige omstændigheder som f.eks. en beslutning om at erklære nødsituation ved en akut hændelse, hvis det ikke kan afvente en myndighedsbehandling.

UDKAST

Der vil også kunne være tale om mere tekniske opgaver, der skal gennemføres i henhold til gasforsyningsikkerhedsforordningen. Den kompetente myndighed vil bl.a. skulle udarbejde forebyggende handlingsplaner og nødplaner i henhold til gasforsyningsikkerhedsforordningens artikel 8, stk. 2. Her vil de forsyningskritiske gasinfrastrukturselskabers indsigt i og overblik over det samlede gassystem være af afgørende betydning for planernes kvalitet, og det vil kunne give mening at delegerede opgaver i forbindelse med udarbejdelsen af disse planer til forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber.

Til § 25, stk. 4

Efter det foreslåede i § 25, *stk. 4*, skal delegerede opgaver, jf. stk. 3, varetages under klima-, energi- og forsyningsministerens tilsyn.

Det foreslåede har til formål at fastslå, at ministeren ved delegation af opgaver vil skulle føre tilsyn med, at opgaven bliver udført på den tilsigtede måde. Det selskab, som får delegeret en opgave, vil have de samme pligter og beføjelser, som ministeren har som delegerende myndighed, men ministeren vil fortsat have ansvaret for opgavens udførelse.

Gasforsyningsikkerhedsforordningen fastsætter direkte, at delegerede opgaver efter forordningen skal varetages under den kompetente myndigheds tilsyn, jf. artikel 3, stk. 2.

Til § 25, stk. 5

I den gældende lov om gasforsyning er der en bemyndigelse for klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte nærmere regler om et transmissionsselskabs, en transmissionssystemejers og en systemoperatørs varetagelse af opgaver vedrørende forsyningsikkerheden i Danmark, jf. § 12, stk. 3, jf. § 12, stk. 1, nr. 3. Den, der varetager systemansvarlig virksomhed, skal bidrage til at sikre, at skabes de bedst mulige betingelser for forsyningsikkerhed i Danmark, jf. § 12 a, stk. 1, nr. 2, og ministeren kan fastsætte nærmere regler om dette forhold, jf. § 12 a, stk. 4.

Ministeren er desuden bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om lager-selskabers pligt til at stille nødvendig lagerkapacitet til rådighed for transmissionsselskabers eller systemoperatørers varetagelse af de i § 12, stk. 1, nr. 3, nævnte opgaver (dvs. opgaver vedrørende forsyningsikkerheden i Danmark), jf. § 15, stk. 2, i lov om gasforsyning,

Ministeren er endvidere bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om et distributionsselskabs pligt til at bistå transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører med opgaver vedrørende forsynings-sikkerheden, jf. § 14, stk. 2, jf. § 14, stk. 1, nr. 3, i lov om gasforsyning.

Alle tre bemyndigelsesbestemmelser er således knyttet specifikt til bestem-melsen om, at et transmissionsselskab, en transmissionssystemejer og en sy-stemoperatør skal varetage opgaver vedrørende forsyningsikkerheden i Danmark, jf. § 12, stk. 1, nr. 3, i lov om gasforsyning

§ 23 a i lov om gasforsyning bemyndiger klima-, energi- og forsyningsmi-nisteren til at fastsætte nærmere regler om håndtering af gasforsyningsaf-brydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af forsyningsikker-hedsforordningen. De nærmere regler kan bl.a. vedrøre afgrænsning af be-skyttede kundegrupper, krav til selskabers udarbejdelse og videregivelse af oplysninger til myndigheder om kundegrupper og deres gasforbrug, samt udstedelse af forbud til ikke-beskyttede gaskunder mod forbrug af gas eller fjernvarme, samt etablering af en kompensationsordning, der finder anvendelse ved en solidaritetskrise.

Bemyndigelsen i § 23 a er begrænset til at vedrøre forhold, som er omfattet af gasforsyningsikkerhedsforordningen og som vedrører håndtering af gas-forsyningsafbrydelser. Det foreslås derfor at ophæve bemyndigelsen i § 23 a, således at indholdet i § 23 a i relevant omfang bliver skrevet ind i en bredere bemyndigelse i det foreslåede kapitel 4 om gasforsyningsikkerhed.

Det vil således fortsat være relevant, at ministeren vil kunne fastsætte regler om afgrænsning og inddeling af beskyttede gaskunder, idet dette er nødven-digt for at kunne opfylde forpligtelserne i gasforsyningsikkerhedsforord-ningen, herunder artikel 6, stk. 1, som fastsætter en minimum gasforsynings-standard

Det vil endvidere fortsat være relevant, at ministeren vil kunne fastsætte regler om gasselskabers pligt til at give oplysninger om beskyttede og ikke-beskyttede kundegrupper og deres gasforbrug til myndigheder, og nær-mere regler om reduktion eller forbud for ikke-beskyttede gaskunders for-brug af gas eller fjernvarme. Oplysningerne om gaskundernes gasforbrug anvendes i dag og vil fremadrettet skulle anvendes til at definere kubikme-tergrænsen, som angiver hvilke gaskunder der er hhv. beskyttede og ikke-

beskyttede. Gaskunder med et forbrug over kubikmetergrænsen er ikke-beskyttede. Oplysninger om forbrug vil også konkret skulle anvendes til at håndtere end gasforsyningskrise, hvor det er nødvendigt at monitorere gasforbruget. Regler om reduktion eller forbud mod gaskunders forbrug af gas eller fjernvarme vil også fremadrettet være nødvendige for at kunne håndtere en gasforsyningskrise, hvor det samlede gasforbrug skal reduceres for at sikre gasforsyningen tilbeskyttede gaskunder, jf. bestemmelserne i gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Endelig vil det være relevant, at der fortsat er mulighed for, at ministeren kan fastsætte regler om etablering af en kompensationsordning, der finder anvendelse i en solidaritetskrise. Denne bestemmelse vil være relevant i en situation, hvor Danmark bliver bedt om solidaritet og skal afgive solidaritetsgas, og hvor virksomheder kan lide et økonomisk tab.

Efter det foreslåede i § 25, *stk. 5*, kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte nærmere regler om varetagelse af gasforsyningssikkerheden og forhold omfattet af § 25, *stk. 1-4*, herunder særligt, men ikke udelukkende, inden for de områder, som er omtalt nedenfor som nr. 1-4.

Det foreslåede vil give hjemmel til klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte mere detaljerede regler om ansvar, roller og opgaver for forskellige aktører i gassektoren, herunder forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber, gasleverandører og de største gasforbrugende virksomheder i Danmark. Det foreslåede vil også bemyndige ministeren til at kunne fastlægge de konkrete handlepligter for forskellige aktører og de nationale ordninger, som vurderes at være nødvendige for at sikre gasforsyningssikkerheden i Danmark.

Til § 25, *stk. 5*, nr. 1

Efter det foreslåede i *stk. 5, nr. 1*, kan ministeren i forlængelse af *stk. 5* blandt andet fastsætte nærmere regler om gasselskabers og gasforbrugende virksomheders opgaver og oplysningsforpligtelser.

Bestemmelsen skal forstås i lyset af bl.a. den nationale nødplan, som beskriver forskellige pligter for gasselskaber, herunder gasleverandørerne men også de største gasforbrugende virksomheder (ikke-beskyttede gaskunder), som f.eks. skal reducere eller stoppe deres gasforbrug, hvis de får pålæg om det i en nødsituation.

Det er vigtigt, at ministeren kender det samlede gasforbrug og gasforbruget fordelt på forskellige kundegrupper – specielt for at kunne koordinere og styre deciderede nødsituationer. Derfor skal ministeren kunne fastsætte regler om krav til gasselskabers udarbejdelse, opbevaring og videresendelse af oplysninger om forskellige kundegrupper og deres gasforbrug til myndighederne.

Oplysninger om gaskunder, der behandles og videresendes af selskaberne, er omfattet af databeskyttelsesforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679). Det forventes ikke, at der vil blive behandlet følsomme oplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9. og databeskyttelsesforordningen vil i øvrigt blive taget i betragtning i forbindelse med den konkrete udmøntning af bestemmelsen.

Til § 25, stk. 5, nr. 2

Efter det foreslåede i stk. 5, nr. 2 kan ministeren i forlængelse af stk. 5 blandt andet fastsætte nærmere regler om planlægning af forebyggende foranstaltninger, gennemførelse af risikovurderinger og fastsættelse af beskyttelsesniveauer for gasforsyningssikkerhed.

Planlægningen af forebyggende foranstaltninger sker henholdsvis i form af egentlige overordnede, rammesættende planer (for eksempel nødplaner), henholdsvis i form af en mere konkret, operationaliserende udmøntning af enkeltinitiativer. Planlægning af forebyggende foranstaltninger har først og fremmest til formål at undgå en krisesituation, hvor der ikke er fuld gasforsyning af alle gaskunder. Dette kan for eksempel gøres ved at indføre foranstaltninger, der afbøder mindre hændelser, som dermed ikke udvikler sig og forårsager en egentlig krisesituation. Dernæst bør der planlægges for, hvilke foranstaltninger der kan og skal bringes i anvendelse i de tre kriseniveauer tidlig varsel (early warning), alarm (alert) og nødsituation (emergency). I kriseniveauet nødsituation (emergency) er det ekstra vigtigt, at foranstaltningerne kan håndtere og afbøde konsekvenserne, hvis der bliver behov for at reducere eller stoppe ikke-beskyttede gaskunders gasforbrug.

Risikovurderingerne kan gennemføres med udgangspunkt i scenarier for den fremtidige forsyningssituation, samt med inddragelse af en række risikoparametre som kan være politiske, teknologiske, markedsrelaterede, samfundsmæssige eller naturskabte jf. bilag V i gasforsyningssikkerhedsforordningen. Relevante risikoparametre kan for eksempel være stop for import af

UDKAST

russisk gas til EU, tekniske nedbrud i systemet som for eksempellækager og rørbrud samt cyberangreb eller for eksempel tredjelandes kontrol med infrastruktur, prissvingninger, tyveri eller oversvømmelser. Risikovurderinger kan for eksempel foretages for at vurdere, hvad konsekvenserne er for gasforsyningssikkerheden, hvis centrale dele af den danske infrastruktur ikke længere fungerer eller hvis gasmarkedet ikke kan opfylde gasforbrugernes behov for gas.

Risikovurderingerne anvendes som udgangspunkt for valg af forebyggende og afhjælpende foranstaltninger, og som grundlag for udarbejdelse nationale nødplaner.

Gasforsyningssikkerhedsforordningen fastsætter et mindstekrav til beskyttelsesniveauet for beskyttede gaskunder, jf. gasforsyningssikkerhedsforordningens artikel 6. Det fremgår heraf, at der skal træffes foranstaltninger, der skal sikre gasforsyningen til de beskyttede gaskunder i nærmere definerede tilfælde, bl.a. i en periode på 30 dage med usædvanlig stor gasefterspørgsel, der forekommer med en statistisk sandsynlighed én gang hvert 20 år. Gasforsyningssikkerhedsforordningen giver dog mulighed for at fastsætte et forhøjet beskyttelsesniveau, der går ud over perioden på 30 dage, hvis særlige betingelser er opfyldt.

Foranstaltninger, der skal anvendes i en krisesituation, kan kun iværksættes og være effektive, hvis gaskunderne og deres respektive beskyttelsesniveau er fastlagt før nødsituationen opstår. Det følger af gasforsyningssikkerhedsforordningen (artikel 2, nr. 5 og 6), at privatkunder (husholdninger) er beskyttede gaskunder i alle situationer, herunder også hvis der skal ydes solidaritet til anden medlemsstat. Dertil kan medlemsstaterne fastsætte regler om beskyttelse af andre gaskunder i såvel en national nødsituation som i en situation, hvor en anden medlemsstat anmoder om solidaritetsgas. Små og mellemstore virksomheder og væsentlige sociale tjenester kan for eksempel også være beskyttede gaskunder.

Den foreslåede vil medføre, at ministeren kan fastsætte omfanget af beskyttede gaskunder i en nødsituation inden for rammerne af gasforsyningssikkerhedsforordningen. Danmark har hidtil opretholdt det højst tilladte beskyttelsesniveau i forhold til antal beskyttede gaskunder. I forhold til hvor længe disse gaskunder skal kunne forsynes i en nødsituation, er der som udgangspunkt mulighed i forordningen til at øge det danske beskyttelsesniveau.

Til § 25, stk. 5, nr. 3

Efter det foreslåede i stk. 5, nr. 3 kan ministeren fastsætte nærmere regler om håndtering af krisesituationer, herunder foranstaltninger for at sikre nødforsyning til beskyttede gaskunder, prioritering og tildeling af gasforbrug inden for gruppen af ikke-beskyttede gaskunder og afbrud af ikke-beskyttede gaskunders uberettigede gasforbrug i en nødsituation.

Efter det foreslåede vil der kunne fastsættes nærmere regler om, hvordan en krisesituation konkret vil skulle håndteres. Bestemmelsen vil være målrettet en krisesituation, hvor gasmarkedet ikke i tilstrækkelig grad vil kunne dække alle gaskunders behov for gas, eller hvor gasinfrastrukturen er udfordret på grund af rørbrud eller tilsvarende, og det derfor vil være nødvendigt at tage ikke-markedsmæssige foranstaltninger i anvendelse. I en sådan situation, hvor der enten på grund af en volumenhændelse eller en infrastrukturhændelse er erklæret kriseniveauet nødsituation (emergency), vil forsyningen af beskyttede gaskunder skulle sikres.

De ikke-markedsmæssige foranstaltninger vil kunne være frigivelse af nødforsyningsgas fra gaslageret, påbudt reduktion af gasforbruget blandt ikke-beskyttede gaskunder og afbrud af ikke-beskyttede gaskunder, der uberettiget aftager gas fra gassystemet, selv om disse gaskunder er blevet påbudt at reducere eller stoppe deres gasforbrug.

Det er i den forbindelse bl.a. også afgørende, at en reduktion af gasforbruget ikke skal kunne medføre tekniske usikre situationer. Det er derfor hensigten, at der vil kunne fastsættes regler, der vil give mulighed for at meddele forbud afhængigt af den konkrete situation.

I forhold til efter det foreslåede at kunne fastsætte regler om fysisk afbrud af ikke-beskyttede gaskunders uberettigede gasforbrug er det hensigten, at denne bestemmelse udmøntes i gasforsyningssikkerhedsbekendtgørelsen. I bekendtgørelsen er der allerede en bestemmelse om, at ikke-beskyttede gaskunder efter anmodning skal reducere eller stoppe deres gasforbrug i kriseniveauet nødsituation (emergency). Hvis ikke-beskyttede gaskunder ikke efterkommer denne anmodning, skal det af hensyn til gasforsyningen til beskyttede gaskunder være muligt hurtigt at gribe ind, så bl.a. husholdningers, hospitalers og beredskabets nødvendige gasforbrug ikke kompromitteres i en nødsituation.

Til § 25, stk. 5, nr. 4

Efter det foreslåede § 25, stk. 5, *nr. 4* kan ministeren i forlængelse af stk. 5, blandt andet fastsætte nærmere regler om håndtering af anmodninger om solidaritet til og fra nabomedlemsstater og etablering af en kompensationsordning i forbindelse med anmodninger om solidaritet.

Det foreslåede knytter sig til gasforsyningssikkerhedsforordningens bestemmelse om solidaritet (artikel 13), som fastsætter, at en medlemsstat kan anmode en nabomedlemsstat om at levere solidaritet i form af gas, hvis medlemsstaten ikke længere kan forsyne sine egne solidaritetsbeskyttede gaskunder. Der skal så vidt muligt anvendes markedsbaserede løsninger i en gasforsyningsafbrydelse, og markedets aktører skal så vidt muligt have adgang til at reagere på situationen med markedsbaserede eller frivillige foranstaltninger. Kun hvis de markedsbaserede foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, skal medlemsstaterne anvende ikkemarkedsbaserede foranstaltninger for at yde solidaritet, jf. gasforsyningssikkerhedsforordningens artikel 11, stk. 1, litra c, jf. artikel 13, stk. 5.

Den medlemsstat, der anmoder om solidaritet, skal betale en omgående og rimelig kompensation til den medlemsstat, der yder solidaritet. Medlemsstaterne skal aftale kompensationen, og aftalen kan omfatte kategorier af omkostninger, som skal dækkes af en rimelig kompensation, som kan omfatte erstatning for indskrænkninger i industrien, og en metode, der kan bruges til at beregne en rimelig kompensation, jf. artikel 13, stk. 8, i gasforsyningssikkerhedsforordningen. Den medlemsstat, som bliver anmodet om at yde solidaritet, kan nemlig blive nødt til at stoppe forsyningen til visse virksomheder, som i en erklæret nødsituation (emergency) uden anmodning om solidaritet ellers ville være beskyttede gaskunder, og kun beskytte sine egne såkaldte solidaritetsbeskyttede gaskunder.

Efter det foreslåede vil der kunne fastsættes regler for en kompensationsordning i de tilfælde, hvor Danmark skal afgive solidaritetsgas. Efter det foreslåede vil ministeren kunne fastsætte regler for en ordning, hvor virksomheder mv., der lider et økonomisk tab som følge af en anmodning om solidaritet, skal modtage den relevante kompensation. Det er også hensigten, at ministeren for eksempel skal kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke omkostninger, der kan ydes kompensation for, og betingelserne for at opnå kompensation. Eller der kan blive tale om regler om afslag, dokumentation

UDKAST

eller tilbagebetaling af kompensation for eksempel ved manglende efterlevelse af bestemmelser om oplysningspligt. Bestemmelsen indebærer, at mellemstatslige aftaler om en kompensation kan udmøntes i konkrete kompensationsordninger for virksomheder mv., der lider tab.

Til nr. 19 [om overskriften til kapitel 6 a]

Det fremgår af overskriften til kapitel 6 a, at kapitlet vedrører levering af opgraderet biogas til systemet og rensning af biogas til bygasnet.

I kapitlet indgår blandt andet bestemmelser om opgraderingsanlæg for biogas' ret til adgang til systemet, proces for tilslutning, omkostningsfordeling med mere. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. [2.1.] i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås, at *overskriften* affattes med følgende ordlyd »pristillæg til anvendelse af biogas«.

Formålet med nyaffattelsen er, at sikre kapitlet mere retvisende angiver det materielle indhold set i forhold til lovforslagets forslag om ophævelse af reglerne i kapitlet om tredjepartsadgang (adgang) for opgraderingsanlæg for biogas.

Det foreslåede vil medføre, at kapiteloverskriften ikke indeholder henvisning til regler i kapitlet som foreslås ophævet. Det foreslåede vil dermed sikre bedre overensstemmelse mellem kapiteloverskrift og indhold i kapitlet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1-2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20 [om overskriften før § 35 a]

Det fremgår af overskriften før § 35 a, i lov om gasforsyning, at bestemmelsen vedrører tilslutning af biogasopgraderingsanlæg m.v.

Det fremgår af § 35 a, stk. 1, i lov om gasforsyning, at i områder, som er forsynet fra det sammenkoblede system, skal distributions- og transmissionselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører efter anmodning fra ejeren af opgraderingsanlægget tilslutte anlæg til opgradering

UDKAST

af biogas til behørig kvalitet (opgraderingsanlæg) til distributionssystemerne eller transmissionssystemet.

§ 35 a i lov om gasforsyning, handler generelt om netop retten til adgang til infrastrukturen for opgraderingsanlæg for biogas (stk. 1), og processen herfor i forhold til omkostningsfordeling med mere (stk. 2-6). For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. [2.1.] i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås, at *overskriften* før § 35 a, i lov om gasforsyning, ophæves.

Formålet med ophævelsen er at sikre overskriften i sig selv ikke længere vil fremgå af lov om gasforsyning i relation til lovforslagets del om forslag til ophævelse af blandet andet § 35 a.

Det foreslåede vil medføre, at overskriften til bestemmelsen ikke vil fremgå. Ophævelsen vil sikre bedre overensstemmelse mellem overskrift og indhold i kapitlet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1-2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 21 [om § 35 a]

Det fremgår af § 35 a, stk. 1, i lov om gasforsyning, at i områder, som er forsynet fra det sammenkoblede system, skal distributions- og transmissionselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører efter anmodning fra ejeren af opgraderingsanlægget tilslutte anlæg til opgradering af biogas til behørig kvalitet (opgraderingsanlæg) til distributionssystemerne eller transmissionssystemet.

Det fremgår af § 35 a, stk. 2, i lov om gasforsyning, at distributions- eller transmissionselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren fastlægger tilslutningspunktet efter drøftelse med ejeren af opgraderingsanlægget og ud fra en økonomisk vurdering af de samlede omkostninger for tilslutningen og de løbende driftsomkostninger ved tilførslen af den opgraderede biogas. Distributions- eller transmissionselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren skal i fornødent omfang drøfte valg af tilslutningspunktet med andre distributions- og transmissionselska-

ber eller transmissionssystemejere og systemoperatører, før der træffes afgørelse. Afgørelsen om etablering af tilslutning af et opgraderingsanlæg til distributionssystemerne eller transmissionssystemet, herunder om tilslutningspunktet og om fordeling af omkostninger, træffes af det selskab til hvis system, det er blevet besluttet, at opgraderingsanlægget tilsluttes.

Det fremgår af § 35 a, stk. 3, i lov om gasforsyning, at forvaltningsloven gælder for distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører i det omfang, de træffer afgørelse efter stk. 2.

Det fremgår af § 35 a, stk. 4, i lov om gasforsyning, at ejeren af opgraderingsanlægget skal afholde de direkte henførbare omkostninger forbundet med tilslutningen til det anviste tilslutningspunkt efter stk. 2 samt de efterfølgende driftsomkostninger ved tilførslen af den opgraderede biogas. Øvrige omkostninger, herunder til etablering og ændringer, afholdes af distributionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren, hvis omkostningerne vedrører distributionssystemet, eller af transmissionsselskabet, hvis omkostningerne vedrører transmissionssystemet.

Det fremgår af § 35 a, stk. 5, i lov om gasforsyning, at distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører har pligt til at give enhver, der anmoder om tilslutning af et opgraderingsanlæg, alle nødvendige oplysninger, herunder en rimelig og nøjagtig tidsplan for modtagelse og behandling af ansøgningen om tilslutning, et detaljeret skøn over de samlede omkostninger for tilslutningen og de løbende driftsomkostninger ved tilførslen af den opgraderede biogas og en rimelig og vejledende tidsplan for tilslutningen.

Det fremgår af § 35 a, stk. 6, i lov om gasforsyning, at afgørelser efter stk. 2 kan påklages til Forsyningstilsynet. Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Klage indgives til distributions- eller transmissionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren der inden 4 uger efter modtagelsen videresender klagen til tilsynet med en udtalelse og de oplysninger, der har ligget til grund for afgørelsen.

Det fremgår af § 35 a, stk. 7, i lov om gasforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om et opgraderingsanlægs tilslutning til distributionssystemerne eller transmissionssystemet, herunder nærmere regler om fordelingen af omkostninger ved tilslutning og ved

UDKAST

at være tilsluttet distributionssystemerne eller transmissionssystemet mellem ejeren af opgraderingsanlægget og distributions- eller transmissionselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren.

§ 35 a i lov om gasforsyning, handler generelt retten til adgang til infrastrukturen for opgraderingsanlæg for biogas (stk. 1), og processen herfor i forhold til omkostningsfordeling med mere (stk. 2-6), samt en bemyndigelse for klima-, energi- og forsyningsministeren (stk. 7). For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. [2.1.] i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås, at § 35 a, i lov om gasforsyning ophæves.

Formålet med ophævelsen er at ensrette og samle bestemmelser om adgang til infrastrukturen, herunder processen herfor, mens der samtidig foreslås indført et mere agilt regime for detailregulering gennem bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren gennem forslagets ændringer til § 18 i lov om gasforsyning.

Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer. Lovforslagets del om tredjepartsadgang generelt, proces herfor og detailregulering umiddelbart forventes at ville implementere samme model for tilslutning af opgraderingsanlæg for biogas som den § 35 a, i lov om gasforsyning, er udtryk for. Forskellen vil blot være regler på administrativt forskriftsniveau gennem udnyttelsen af den foreslåede bemyndigelse frem for detailregulering på lovniveau. Enhver udnyttelse af den foreslåede bemyndigelse vil være omfattet af kravet om offentlig høring, hvilket vil sikre høring af parter, som hidtil har anvendt og indrettet sig i henhold til reglerne i § 35 a, i lov om gasforsyning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1-2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 22 [om overskriften før § 35 b]

Det fremgår af overskriften før § 35 a, i lov om gasforsyning, at bestemmelsen vedrører leveringskvalitet.

UDKAST

Det fremgår af § 35 b, i lov om gasforsyning, at distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører kan fastsætte nødvendige krav om, at opgraderet biogas, der ønskes injiceret i distributions- eller transmissionssystemet, leveret ved et givent gastryk og en given brændværdi.

Det foreslås, at *overskriften* før § 35 b, i lov om gasforsyning, ophæves.

Formålet med ophævelsen er at sikre overskriften i sig selv ikke længere vil fremgå af lov om gasforsyning, i relation til lovforslagets del om forslag til ophævelse af blandt andet § 35 b.

Det foreslåede vil medføre, at overskriften til bestemmelsen ikke vil fremgå. Ophævelsen vil sikre bedre overensstemmelse mellem overskrifter og indhold i kapitlet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1-2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 23 [om § 35 b]

Det fremgår af § 35 b i lov om gasforsyning, at distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører kan fastsætte nødvendige krav om, at opgraderet biogas, der ønskes injiceret i distributions- eller transmissionssystemet, leveres ved et givent gastryk og ved en given brændværdi.

§ 35 b i lov om gasforsyning indeholder regler om, at der kan fastsættes krav for at en delmængde af systembrugerne (opgraderingsanlæg for biogas) kan få adgang til systemet. Reglen supplerer dermed og overlapper § 23, i lov om gasforsyning, som også indeholder denne mulighed. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1-2.2. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at § 35 b, i lov om gasforsyning, ophæves.

Formålet med ophævelsen er at ensrette bestemmelser og undgå overlappende regulering, der dermed skal ses i sammenhæng med lovforslagets del om ændringer af § 23 i lov om gasforsyning.

UDKAST

Det foreslåede vil medføre, at § 35 b ikke længere vil fremgå af lov om gasforsyning. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer, da der også efter § 23 i lov om gasforsyning kan fastsættes krav om krav til systembrugerne for at få adgang til systemet. Der vil med andre ord ikke ske nogle materielle ændringer for så vidt angår krav om levering ved et givent trykniveau og ved en given brændværdi, når eller hvis sådanne krav vil overholde procedurekravene i direktiv 2015/1535/EU om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informations-samfundets tjenester (informationsproceduredirektivet).

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.-2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 24 [om overskriften til kapitel 7]

Det fremgår af overskriften til kapitel 7, at kapitlet vedrører gasselskabernes priser og betingelser.

I kapitlet indgår blandt andet bestemmelser om infrastrukturselskabernes fastsættelse af priser (tariffer og tarifmetoder) og betingelser (betingelser og vilkår for blandt andet brug af infrastrukturen), samspillet med Forsynings-tilsynet i forhold til metodegodkendelse af tariffer og godkendelse af vilkår og betingelser, økonomisk regulering af infrastrukturselskaberne, gasleverandørernes forpligtelser over for kunder, og Forsyningstilsynets adgang til påbud om ændring af priser og betingelser.

Det foreslås, at *overskriften* affattes med følgende ordlyd »gasselskabernes tariffer, priser, vilkår og betingelser«.

Formålet med nyaffattelsen er, at sikre kapitlet indholdsmæssigt bedre følger det materielle indhold, kapitlet vedrører.

Det foreslåede vil medføre, at kapitleverskriften vil indeholde en omtale af infrastrukturselskabernes tariffer, priser, vilkår og betingelser. Det foreslåede vil dermed sikre bedre overensstemmelse mellem kapitleverskrift og indhold i kapitlet ved at omtale de væsentligste materielle emner i kapitlet. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer.

Til nr. 25 [om § 37, stk. 2]

UDKAST

Det fremgår af § 37, stk. 1, i lov om gasforsyning, at priser for ydelser fra distributionsselskaber fastsættes under hensyntagen til selskabernes omkostninger til indkøb af energi, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, andre driftsomkostninger og afskrivninger samt forrentning af kapital.

Det fremgår af § 37, stk. 2, i lov om gasforsyning, de i stk. 1 nævnte priser skal fastsættes efter rimelige, objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte brugere af systemet og forbrugere giver anledning til.

Det foreslås i § 37, stk. 2, i lov om gasforsyning, at sætningen »de enkelte brugere af systemet og forbrugere« ændres til ordet »systembrugerne«.

Formålet med ændringen er en ordlydsmæssig forenkling af lovteksten, samtidig med at fastdefinerede samlebegreber anvendes.

Det foreslåede vil medføre, at der ikke i § 37, stk. 2, i lov om gasforsyning, længere vil fremgå en eksplicit omtale af både aftagere af energi og øvrige brugere, men i stedet vil samlebetegnelsen systembruger fremgå. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer, da systembrugerbegrebet er fællesbetegnelsen for enhver fysisk eller juridisk person, der forsyner eller forsynes fra et system. Det foreslåede vil medføre, at der i bestemmelsen anvendes en begrebssystematik vedrørende systembrugere, som lovforslaget generelt foreslår gennemført.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.-2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26 [§ 41, stk. 1]

Det fremgår af § 41, stk. 1, i lov om gasforsyning, at hvis Forsyningstilsynet finder, at priser og betingelser må anses for at være i strid med bestemmelserne i denne lov, kan tilsynet give påbud om ændring af priser og betingelser.

§ 41 i lov om gasforsyning handler om Forsyningstilsynets beføjelser til at påbyde ændringer i forholdet mellem infrastrukturselskaberne og systembrugerne. Bestemmelsen er oprindelig fra skrivningen af hovedloven i år

UDKAST

2000, og angik historisk tilsynets mulighed for at påbyde ændringer i forhandlede priser og betingelser. Ifølge de specielle bemærkninger til § 41 angår Forsyningstilsynets beføjelser blandt andet at påse markedets praksis for aftaler varighed og omfang, jf. Folketingstidende 1999-00, tillæg A, side 6579-6580.

Det foreslås i § 41, stk. 1, i lov om gasforsyning, at sætningen »priser og betingelser« ændres til sætningen »priser, vilkår og betingelser«.

Formålet med ændringen er at opdatere bestemmelsen til en terminologi, som er mere opdateret i forhold til Forsyningstilsynets opgaver i henhold til loven, navnlig i forhold til kompetencerne for Forsyningstilsynet til at efterprøve spørgsmålet om tredjepartsadgang, herunder eventuelle tekniske standarder og krav fastsat for adgang, og/eller vilkår og betingelser fastsat for anvendelse af systemet.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der i stedet for priser og betingelser i § 41, stk. 1, også fremgår vilkår. Den foreslåede ændring vil ikke medføre, at der materielt sker en udvidelse af bestemmelsens omfang, da Forsyningstilsynets beføjelser til at slå ned på tekniske standarder og krav og/eller vilkår og betingelser fastsat af infrastrukturselskaberne i øvrigt omfatter hele lovens anvendelsesområde med de beføjelser, som er Forsyningstilsynet tillagt, og i henhold til de respektive infrastrukturtypers nationale og EU-retlige reguleringsramme.

Til nr. 27 [§ 45 a, stk. 2]

Det fremgår af § 45 a, stk. 2, i lov om gasforsyning, at transmissionsselskaber, transmissionssystemejere, systemoperatører og distributions-, lager- og LNG-selskaber skal give brugerne af systemet de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til at og sikre en effektiv udnyttelse af systemet.

§ 45 a, stk. 2, i lov om gasforsyning, indeholder en forpligtelse til infrastrukturselskaberne om at levere og stille den nødvendige information til rådighed, som dels sikrer tredjepartsadgangen for brugerne, og dels sikrer en effektiv udnyttelse blandt andet gennem brugernes mulighed for at handle med metan eller brint.

UDKAST

Det foreslås, at der i § 45 a, stk. 2, i lov om gasforsyningen, ændres i sætningen »brugere af systemet« til »systembrugerne«.

Formålet med det foreslåede er at forsimple og ensrette terminologien vedrørende brugerne af infrastrukturen.

Det foreslåede vil medføre, at ordet systembruger anvendes i stedet for sætningen brugere af systemet, der indholdsmæssigt dækker over det samme. Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer.

Til nr. 28 [om § 47 a]

Det fremgår af § 47 a, i lov om gasforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om udøvelse af tilsyn og kontrol i forbindelse med opkrævning og anvendelsen af beløb, der betales af forbrugere efter § 9, stk. 1.

Det foreslås, at der i § 47 a, i lov om gasforsyning, efter henvisningen »stk. 1« indsættes en henvisning til »§ 9 a, stk. 1«.

Formålet med det foreslåede er at sikre en effektiv kontrol med administration af beløb til offentlige forpligtelser i klynger. Det vil ske ved at udvide bemyndigelsen for klima-, energi- og forsyningsministeren til også at omfattet offentlige forpligtelser i medfør af reglerne om offentlige forpligtelser i klynger omfattet af § 9 a. I forbindelse med indsættelsen af § 9 a, blev bemyndigelsen i § 47 a ved en fejl ikke blev tilsvarende udvidet.

Det foreslåede vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om, at selskaber omfattet af § 9 a, skal opgøre og indberette de opkrævede beløbsstørrelser og andre relevante forhold. Der vil endvidere kunne opstilles krav til dokumentation og regnskabsføring i forbindelse med anvendelsen af de opkrævede midler.

Til nr. 29 [om § 51, stk. 3 - klageadgang for afgørelser om certificering]

Kapitel 11 i lov om gasforsyning har regler om klageadgang til Energiklagenævnet.

UDKAST

Det fremgår af § 51, stk. 3, 1, pkt., i lov om gasforsyning, at Forsyningstilsynets afgørelser om certificering, jf. § 10 c, ikke kan indbringes for Energiklagenævnet.

Det fremgår af § 51, stk. 3, 2. pkt., at dette dog ikke gælder afgørelser, som Forsyningstilsynet træffer i en certificeringsprocedure indledt efter § 10 c, stk. 4, og hvor Forsyningstilsynet afslår certificeringen. Certificering efter § 10 c, stk. 4, handler om tilfælde, hvor der skal ske en recertificering som følge af nye omstændigheder som f.eks. transaktioner, der kan have betydning for certificeringen i forhold til kravet om ejermæssig adskillelse efter § 10 b i lov om gasforsyning.

Baggrunden for, at klageadgangen som hovedregel afskæres er, at direktivets bestemmelse om certificering af transmissionssystemoperatører (artikel 71) sammen med direkte gældende bestemmelser i gasforordningen (artikel 14) fastlægger en nøjagtig defineret proces for certificeringen med faste tidsrammer.

Det foreslås i § 51, stk. 3, 1. pkt., at der tilføjes ”og d” til ordlyden ”jf. § 10 c”.

Dette vil medføre, at der som udgangspunkt heller ikke er klageadgang til Energiklagenævnet over Forsyningstilsynets afgørelser om certificering af lagersystemoperatører i henhold til den foreslåede § 10 d, jf. lovforslagets nr. 6,

Det foreslåede har til formål at have samme tilgang til klageadgang for hhv. afgørelser om certificering af transmissionssystemoperatører (efter § 10 c i lov om gasforsyning) og afgørelser om certificering af lagersystemoperatører efter den foreslåede § 10 d.

Begge bestemmelser om certificering bygger på EU-regler i hhv. gasdirektivet (artikel 10 vedr. transmissionssystemoperatører) og gasforordningen (artikel 14 vedr. transmissionssystemoperatører og artikel 15 vedr. lagersystemoperatører). Begge EU-regelsæt er baseret på en proces, hvor der er specifikke tidsfrister, og hvor Europa-Kommissionen skal forholde sig til og udtale sig om de nationale afgørelser.

UDKAST

Det foreslås dog ikke, at der bliver tilføjet en klageadgang, der svarer til klageadgangen i § 51, stk. 3, 2. pkt., vedr. evt. recertificering, som Forsyningstilsynet træffer i en certificeringsprocedure indledt efter § 10 c, stk. 4, og hvor Forsyningstilsynet afslår certificeringen.

Dette skyldes, at Europa-Kommissionen ved certificeringer af lagersystemoperatører har beføjelser også ved re-certificeringer svarende til den almindelige procedure for certificeringer.

Det bemærkes, at det foreslåede ikke begrænser adgangen til almindelig domstolsprøvelse af afgørelser om certificering i overensstemmelse med grundlovens (§ 63) beskyttelse af retten til at få efterprøvet lovligheden af offentlige forvaltningsmyndigheders afgørelser.

Til nr. 30 [om § 55, stk. 4]

Det fremgår af § 55, stk. 4, i lov om gasforsyning, at til etablering og drift af de nødvendige tilslutninger af opgraderingsanlæg til distributionssystemerne eller transmissionssystemet, jf. § 35 a, stk. 1, kan klima-, energi- og forsyningsministeren for tilslutning til transmissionssystemet eller kommunalbestyrelsen for tilslutning til distributionssystemet, når almenvellet kræver det, og når der efter § 35 a, stk. 1, er opnået ret til tilslutning, tillade, at der iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom.

§ 35 a, stk. 4, i lov om gasforsyning, indeholder regler om, at der i praksis kan sikres de nødvendige arealer til tilslutninger, som netop ellers ikke projektgodkendes efter enten reglerne i lov om Energinet (Energinets infrastruktur), lov om gasforsyning (Evidas infrastruktur efter § 14 a) eller lov om varmforsyning (Evidas infrastruktur, som falder uden for § 14 a i lov om gasforsyning). Selvom der er tale om infrastruktur med tredjepartsadgang, er der tale om nødvendig infrastruktur til at tilvejebringe adgang for energiproducenter til det sammenhængende system.

Det foreslås i § 55, *stk. 4*, i lov om gasforsyning, at ordet »opgraderingsanlæg« ændres til sætningen »systembrugere indtil sammenkoblingspunktet, og at henvisningen »jf. § 35 a, stk. 1« ændres til en henvisning til »§ 18, stk. 1«, og at sætningen »og når der efter § 35 a, stk. 1, er opnået ret til tilslutning« udgår.

UDKAST

Det foreslåede vil ikke medføre ændringer i forhold til adgangen til ekspropriation for tilslutninger for opgraderingsanlæg for biogas, da denne ret til tilslutning i henhold til lovforslagets del herom, indholdsmæssigt vil fremgå af ændringerne til § 18 i stedet for § 35 a.

Det foreslåede vil medføre materielle ændringer for tilslutning af andre typer producenter af eller aftagere af energi. Der vil navnlig kunne iværksættes ekspropriationsforretninger for de til enhver tid gældende producenter og aftagere, som vil skulle have adgang til systemet.

Til § 2

Til nr. 1 [om § 4, stk. 3, 1. pkt., ændring af henvisning]

Det fremgår af § 4, stk. 3, 1. pkt., i lov om Energinet, at Energinet skal ansøge klima-, energi- og forsyningsministeren om godkendelse af projekter eller godkendelse af indmeldelse af projekter til EU, der er omfattet af godkendelsespligt, jf. stk. 9, nr. 3.

Det foreslås at ændre henvisningen i § 4, stk. 3, 1. pkt., i lov om Energinet, til »stk. 10«.

Formålet med ændringen er, at sikre en korrekt henvisning til bemyndigelsen i den gældende stk. 9, med den ændrede nummerering efter den foreslåede ordning med et nyt stk. 9, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.

Det foreslåede vil ikke medføre materielle ændringer i forhold til gældende ret. Det foreslåede vil medføre, at der fremadrettet vil være den rette henvisning til den relevante bemyndigelse for fastsættelse af nærmere regler om § 4 i lov om Energinet.

Til nr. 2 [om nyt stk. 9 i § 4]

Der findes ikke regler i lov om Energinet om godkendelse af etablering eller væsentlige ændringer af lagre brændbare gasser.

Det fremgår af § 4, stk. 1, i lov om Energinet, at etablering af nye eltransmissionsnet og gastransmissionssystemer og væsentlige ændringer i bestående net og systemer kan ske, hvis der er et tilstrækkeligt behov for udbygningen, herunder at udbygningen sker med sigte på øget forsyningssikkerhed, beredskabsmæssige hensyn, skabelse af velfungerende konkurrencemarkeder eller indpasning af vedvarende energi, eller hvis projekter er nødvendigt til opfyldelse af pålæg i medfør af stk. 6. Hvis et projekt har regional

UDKAST

betydning på tværs af landegrænser, skal dette indgå i behovsvurderingen. I særlige tilfælde kan ændringer i bestående eltransmissionsnet ske alene af hensyn til forskønnelse.

Det fremgår af § 4, stk. 3, i lov om Energinet, at Energinet skal ansøge klima-, energi- og forsyningsministeren om godkendelse af projekter eller godkendelse af indmeldelse af projekter til EU, der er omfattet af godkendelsespligt, jf. stk. 9, nr. 3. Det ansøgte skal være belyst i den langsigtede udviklingsplan efter stk. 2.

Det fremgår af § 4, stk. 4, i lov om Energinet, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan i en godkendelse efter stk. 3 fastsætte vilkår, herunder om indberetning, foretagelse af undersøgelser, indretning, drift og bortskaffelse eller sanering af anlæg.

Det foreslås at indsætte et nyt § 4, stk. 9, i lov om Energinet, hvorefter »stk. 1, 1.-2. pkt., stk. 3, 1. pkt., stk. 4, og stk. 9, nr. 3, finder tilsvarende anvendelse på etablering af nye anlæg til lagring af brændbare gasser og væsentlige ændringer i sådanne anlæg«.

Formålet med indsættelsen er at sikre klima-, energi- og forsyningsministeren får lejlighed til at behandle Energinets, i praksis Energinets datterselskab Gas Storage Denmark, eventuelle ansøgninger om etablering eller væsentlige ændringer af lagre med brændbare gasser. Dog uden at lade sådanne forhold omfattet af eksempelvis plankravene i § 4 i lov om Energinet.

Det foreslåede vil medføre, at Energinet skal søge klima-, energi- og forsyningsministeren om tilladelse efter § 4 i lov om Energinet for etablering af eller væsentlige ændringer af lagre med brændbare gasser. Det foreslåede vil finde anvendelse for lagre med brændbare gasser som i dag metanbase-rede lagre (Lille Torup og Stenlille gaslagre), brintbase-rede lagre (nye lokationer eller konvertering af metanlagre til brintlagre), samt sådanne lagres konvertering til anden anvendelse som eksempelvis lagring af atmosfærisk luft.

Det foreslåede vil i relation til anvendelsen af § 4, stk. 1, 1.-2. pkt., i lov om Energinet, medføre, at Energinet vil skulle dokumentere et tilstrækkeligt behov for etableringen eller ændringen (udbygningen). Det foreslåede vil i den forbindelse medføre, at der skal redegøres for formålet som en øget forsy-

UDKAST

ningssikkerhed, iagttagelse af beredskabsmæssige hensyn, skabelsen af vel-fungerende konkurrencemarkeder eller indpasningen af vedvarende energi, men dog ikke forhold relateret til § 4, stk. 6, i lov om Energinet, der eksplicit ikke foreslås at finde anvendelse for lagre med brændbare gasser. Det foreslåede vil i denne forbindelse medføre, at Energinet for sådanne projekter skal udarbejde et forretningsgrundlag til klima-, energi- og forsyningsministerens oplysning om såvel de samfundsøkonomiske forhold ved projektet i relation som ressortminister, som det selskabsøkonomiske i relation til klima-, energi- og forsyningsministeren som ejer af Energinet. Det foreslåede vil i den forbindelse bevirke, at Energinet ved konvertering af eksisterende lagre af brændbare gasser dels vil skulle redegøre for påvirkningerne af hensynene i § 4, stk. 1, 1.-2. pkt. ved konvertering væk fra eksempelvis metanlagring til brintlagring, og dels for påvirkningerne for brintsektoren ved hensynene omfattet af § 4, stk. 1, 1.-2. pkt.

Det foreslåede vil i relation til anvendelsen af § 4, stk. 3, 1. pkt., i lov om Energinet, medføre, at Energinet skal ansøge klima-, energi- og forsyningsministeren om godkendelse af projekter eller godkendelse af indmeldelse af projekter til EU, der er omfattet af godkendelsespligt, jf. stk. 9, nr. 3. Det foreslåede vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne foretage en kvalificering af væsentligheden af et givent projekt med henblik på, om ministeren finder det nødvendigt, at der gennemføres en ansøgningsproces efter § 4 i lov om Energinet, af Energinet. Det foreslåede vil indbefatte, at ministeren også for lagre med brændbare gasser i henhold til gældende ret vil kunne træffe beslutning om, hvorvidt et projekt skal behandles af ministeren. Det foreslåede vil også medføre, at indmeldelse af projekter til EU, der er omfattet af godkendelsespligt, jf. stk. 9, nr. 3, også skal godkendes af klima-, energi- og forsyningsministeren.

Det foreslåede vil i relation til anvendelsen af § 4, stk. 4, i lov om Energinet, medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved en godkendelse efter § 4, stk. 3, vil kunne fastsætte vilkår, herunder om indberetning foretaget af undersøgelser, indretning, drift og bortskaffelse eller sanering af anlæg.

Det foreslåede vil i relation til anvendelsen af bemyndigelsen i § 4, stk. 9, nr. 3, i lov om Energinet, medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om godkendelse efter stk. 3, herunder hvilke projekter og indmeldelser af projekter til EU, der kræver godkendelse efter stk. 3.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af overskriften til undergrundslovens kapitel 6 c, at kapitlet omhandler statslig deltagelse i CO₂-lagringstilladelser.

Det foreslås, at *overskriften* til kapitel 6 c ændres til *Særlige bestemmelser om statsdeltagelse i tilladelser med eneret til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂, brint, trykluft, saltvand m.v.*

Det foreslåede vil medrøre, at kapitlet vil indeholde særlige bestemmelser om statsdeltagelse i tilladelser med eneret til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂, brint, trykluft, saltvand m.v.

Den foreslåede overskrift til kapitel 6 c skal ses i sammenhæng med den i lovforslaget foreslåede udvidelse af § 23 y, der også vil sikre mulighed for statsdeltagelse i tilladelser til efterforskning og geologisk lagring af brint, trykluft, saltvand m.v. på tilsvarende vis som ved tilladelser til efterforskning og geologisk lagring af CO₂, der kan meddeles efter § 23 og efter regler udstedt i medfør af § 23 x.

Den foreslåede ændring vil således være en konsekvens af den foreslåede ændring af § 23 y, jf. lovforslagets § 3, nr. 2-4.

Til nr. 2

Det fremgår af undergrundslovens § 23 y, stk. 1, at tilladelser til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂ efter § 23 og tilladelser efter regler udstedt af § 23 x kan meddeles til staten eller et af staten ejet selskab på nærmere vilkår.

Det foreslås i § 23 y, *stk. 1*, at der efter ”geologisk lagring af CO₂” indsættes ”, brint, trykluft, saltvand m.v.”.

Den foreslåede ændring i § 23 y, stk. 1, vil medføre, at tilladelse til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂, brint, trykluft, saltvand m.v. efter § 23 og tilladelser efter regler udstedt i medfør af § 23 x kan meddeles til staten eller et af staten ejet selskab uden forudgående offentligt udbud på nærmere angivne vilkår.

UDKAST

Den foreslåede ordning vil være et supplement til de gældende regler, hvor-
efter tilladelser til efterforskning og anden anvendelse af undergrunden kan
meddelelse efter gennemførelse af offentligt udbud.

Den foreslåede ændring af § 23 y, stk. 1, vil ikke ændre ved, at andre enheder
end staten kan meddeles tilladelse til efterforskning og anvendelse af under-
grunden efter § 23 eller efter regler udstedt i medfør af § 23 x.

De nærmere vilkår for statsdeltagelse vil, som det er tilfældet i dag i forhold
til statsdeltagelse i tilladelser til lagring af CO₂, for eksempel kunne fastsæt-
tes i den pågældende tilladelse eller i regler fastsat i medfør af § 23 y, stk.
3.

Til nr. 3

Det fremgår af undergrundslovens § 23 y, stk. 2, at det i tilladelser til efter-
forskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂ efter
§ 23 og tilladelser efter regler udstedt i medfør af § 23 x kan fastsættes, at
staten eller et af staten ejet selskab på nærmere angivne vilkår skal have ret
til at indtræde i den af tilladelsen omfattede virksomhed.

Det foreslås i § 23 y, *stk. 2*, at der efter ”geologisk lagring af CO₂” indsættes
”, brint, trykluft, saltvand m.v.”.

Den foreslåede ændring i § 23 y, stk. 2, vil medføre, at det i tilladelser til
efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂,
brint, trykluft, saltvand m.v. efter § 23 og i tilladelser efter regler udstedt i
medfør af § 23 x vil kunne fastsættes, at staten eller et af staten ejet selskab
på nærmere angivne vilkår skal have ret til at indtræde i den af tilladelsen
omfattede virksomhed.

Den foreslåede ændring i § 23 y, stk. 2, vil medføre, at det vil kunne fast-
sættes, at staten eller et af staten ejet selskab skal have ret til at indtræde i
tilladelser til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk
lagring af CO₂, brint, trykluft, saltvand m.v. efter § 23 eller tilladelser efter
regler udstedt i medfør af § 23 x. Det forudsættes med forslaget, at statens
rolle vil kunne være forskellig i flere forskellige tilladelser.

UDKAST

Forslaget vil medføre, at staten eller et af staten ejet selskab, vil kunne indtræde i en eksisterende tilladelse til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂, brint, trykluft, saltvand m.v., hvis der er fastsat vilkår herom i udbudsmaterialet og i tilladelserne.

Hvis en tilladelse er meddelt til flere deltagere i forening, er det fast praksis på undergrundslovens område, at den pågældende tilladelse indeholder vilkår om, at deltagerne skal udarbejde en samarbejdsaftale, der skal godkendes af Energistyrelsen. Samarbejdsaftalen kan blandt andet indeholde bestemmelser om koncerninterne overdragelser og eventuel forkøbsret for de øvrige deltagere i en tilladelse, hvis en deltager ønsker at afhænde sin andel.

Såfremt staten deltager i en tilladelse, og overdragelse af andele er reguleret i den for tilladelsen gældende samarbejdsaftale, vil dette efter omstændighederne kunne betyde, at de øvrige deltagere vil få forkøbsret til statens andel.

Til nr. 4

Det fremgår af undergrundslovens § 23 y, stk. 3, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om vilkår for statslig deltagelse i tilladelser som nævnt i stk. 1, og for statslig indtræden i tilladelser som nævnt i stk. 2.

Det foreslås i § 23 y, *stk. 3*, at ”statslig deltagelse” ændres til ”statsdeltagelse”.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre, at det retlige indhold i bestemmelsen ændres, men sikrer ensretning af begrebsanvendelsen i undergrundsloven.

Bemyndigelsen er ikke udnyttet.

Til § 4

Til nr. 1

Efter planlovens § 11 a, stk. 1 (også kaldet kommuneplankataloget), skal kommuneplanen indeholde retningslinjer for en lang række emner. Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til emnerne i kommuneplankataloget og

UDKAST

sikre, at retningslinjerne på en hensigtsmæssig måde dækker hele kommunens areal og er så præcise, at der ikke kan være tvivl om indholdet.

Det fremgår af planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 5, at kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af tekniske anlæg, herunder arealer til fælles biogasanlæg. De tekniske anlæg, der skal fastsættes retningslinjer for, omfatter bl.a. transport- og kommunikationsanlæg, forsyningsanlæg og andre tekniske anlæg.

Af planlovens § 11 b, stk. 2, følger, at kommunalbestyrelsen tillige kan fastsætte retningslinjer i kommuneplanen for andre forhold end dem, der udtrykkeligt er nævnt i kommuneplankataloget i § 11 a, stk. 1.

Det fremgår af planlovens § 11, stk. 3, at kommuneplanen skal indeholde kort, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjer og til kommuneplanens rammer. Retningslinjerne for arealanvendelsen m.v. skal relateres til kortene, dvs. at de forskellige udpegede områder tydeligt skal fremgå af kortet, og det skal angives, hvilke kortbilag der er grundlaget for retningslinjernes bestemmelser.

Det er kommunalbestyrelsen, der prioriterer emnerne i kommuneplanens retningslinjer, herunder hvor detaljeret emnerne skal behandles.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret om kommuneplanlægning henvises til pkt. 2.7.1 i lovforslaget.

Det foreslås, at der i § 11 a, stk. 1, nr. 5, efter ordet ”til” indsættes ”pyrolyseanlæg og”.

Det foreslåede vil medføre, at det vil blive obligatorisk for kommunalbestyrelsen at fastsætte retningslinjer i kommuneplanen for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg og på kortbilag udpege egnede arealer til formålet.

Fastsættelse af retningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg vil kunne medvirke til at fremme udbredelsen af pyrolyseanlæg, da kommunalbestyrelsen i kommuneplanen på forhånd vil skulle tage stilling til, hvor og efter hvilke retningslinjer der efter omstændighederne vil kunne placeres pyrolyseanlæg i kommunen. Retningslinjerne vil kunne oplyse borgere, investorer og andre interessenter om mulige placeringer af pyrolyseanlæg og

UDKAST

vil efter omstændighederne kunne danne grundlag for en hurtigere lokalplanlægning for et konkret pyrolyseanlæg samt en hurtigere behandling af ansøgning om landzonetilladelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7.2-2.7.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2025.

Det foreslås i *stk. 2*, at forhold og afgørelser i medfør af § 23, stk. 1-3, § 35 a, stk. 2, og § 35 b, i lov om gasforsyning, forbliver i kraft, indtil de afløses eller ophæves af afgørelser truffet efter denne lov, eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af reglerne i denne lov.

Det foreslåede vil medføre, tekniske krav og standarder, samt vilkår og betingelser, fastsat i medfør af § 23, stk. 2, og § 35 b, i lov om gasforsyning, forbliver i kraft indtil de afløses eller ophæves af nye vilkår og betingelser, fastsat i medfør af § 23, stk. 1, nr. 1, og/eller tekniske krav og standarder, fastsat i medfør af § 23, stk. 1, nr. 2, i lov om gasforsyning.

Det foreslåede vil medføre, at afgørelser truffet i medfør af § 35 a, stk. 2, i lov om gasforsyning, forbliver i kraft, indtil de afløses eller ophæves af afgørelser truffet efter denne lov, eller afløses eller ophæves af afgørelser truffet i medfør af forskrifter udstedt i medfør af reglerne i denne lov.

Det foreslås i *stk. 3*, at loven ikke finder anvendelse på planforslag, der offentliggøres før lovens ikrafttræden. For sådanne planforslag finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslåede vil blandt andet medføre, at det statslige tilsyn efter planlovens § 29 i forhold til et planforslag, der er offentliggjort før denne lovs ikrafttrædelse, vil ske efter de bestemmelser i planloven, som var gældende på tidspunktet for kommunalbestyrelsens beslutning om planforslaget.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
	<p>§ 1</p> <p>I lov om gasforsyning, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1100 af 16. august 2023, som ændret ved § 2 i lov nr. 1787 af 28. december 2023, foreta- ges følgende ændringer:</p>
<p>§ 6. I denne lov forstås ved føl- gende: 1)-34) ---</p>	<p>2. I § 6 indsættes efter nr. 10, som nyt nummer:</p> <p>»11) Gasforsyningsikkerhed: Sandsynligheden for, at der er den tilstrækkelige mængde gas til rå- dighed, tilstrækkelig kapacitet og den nødvendige operationelle funktionalitet i gassystemet til at sikre fuld forsyning af alle danske gasforbrugere under normale for- hold, i situationer med usædvanlig høj efterspørgsel eller i krisesitua- tioner.«</p> <p>Nr. 11-14 bliver herefter nr. 12-15.</p>
	<p>3. I § 6 indsættes efter nr. 14, der bliver nr. 15, som nyt nummer:</p> <p>16) Ikke-beskyttet gaskunde: En gasforbruger, som har et gasforbrug over en årligt fastsat tærskelværdi, og som kan blive påbudt at reducere eller stoppe sit gasforbrug, hvis Danmark er i kriseniveauet nødsi- tuation (emergency).«</p>

UDKAST

	<p>Nr. 15 bliver herefter nr. 17.</p> <p>4. I § 6 indsættes efter nr. 18, der bliver nr. 20, som nyt nummer:</p> <p>»21) Lagersystemoperatør: Enhver fysisk eller juridisk person, der foretager oplagring af metanbaseret gas, og som er ansvarlig for driften af en metanbaseret gaslagerfacilitet.«</p> <p>Nr. 19-34 bliver herefter nr. 22-37.</p>
<p>§ 9. Følgende omkostninger til offentlige forpligtelser skal afholdes af alle forbrugere tilsluttet det sammenkoblede system:</p> <p>1) ---</p> <p>2) Distributionsselskabernes nødvendige omkostninger til dækning af de opgaver, disse er pålagt efter bestemmelserne i § 11, stk. 3, og § 14, stk. 1, nr. 6, samt pålagte opgaver vedrørende gassikkerhed.</p> <p>Stk. 2-3. ---</p>	<p>5. I § 9, stk. 1, nr. 2, ændres »gassikkerhed.« til: »gassikkerhed og gasforsyningssikkerhed.«</p>
	<p>6. Efter § 10 c indsættes:</p> <p>»certificering af lagersystemoperatører</p> <p>§ 10 d. Forsyningstilsynet er den certificerende myndighed for lagersystemoperatører i Danmark.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Forsyningstilsynet certificerer lagersystemoperatører i henhold til de procedurer og krav til certificering af lagersystemoperatører, som er fastsat i artikel 15 i Europa-</p>

UDKAST

	<p>Parlamentets og Rådets forordning om de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Forsyningstilsynet fremsender kopi af afgørelser om certificering til klima-, energi- og forsyningsministeren og orienterer løbende klima-, energi- og forsyningsministeren om forhold af betydning for certificeringen.«</p>
<p>§ 12. Et transmissionsselskab, en transmissionssystemejer og en systemoperatør skal</p> <p>1) i fornødent omfang tilslutte anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg), jf. § 35 a, stk. 1 og 2, distributionssystemer og forbrugere,</p> <p>2)-8) ---</p> <p><i>Stk. 2-4.</i> ---</p>	<p>7. I § 12, stk. 1, nr. 1, ændres »anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg)« til: »systembrugere«, »§ 35 a, stk. 1 og 2« ændres til: »§ 18, stk. 1-3«, og »distributionssystemer og forbrugere« ændres til: »og andre infrastrukturselskaber«.</p>
<p>§ 12 a ---</p> <p><i>Stk. 1-2.</i> ---</p> <p><i>Stk. 3.</i> Den, der varetager systemansvarlig virksomhed, kan ud over det, der er nævnt i stk. 1 og 2, hvis det er nødvendigt og rimeligt, varetage den overordnede sammenhængende og helhedsorienterede koordinering for systemet, herunder opgaver på vegne af en eller flere juridiske personer efter § 10 a, § 15 a, stk. 1, § 20, stk. 1, § 35 a, stk. 2, og § 36 a, stk. 1.</p> <p><i>Stk. 4.</i> ---</p>	<p>8. I § 12 a, stk. 3, ændres »§ 20, stk. 1, § 35 a, stk. 2« til: »§ 18, stk. 1-3, § 20, stk. 1«.</p>

UDKAST

<p>§ 14. Et distributionsselskab skal</p> <p>1) i fornødent omfang tilslutte anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg), jf. § 35 a, stk. 1, og forbrugere,</p> <p>2)-9) --- Stk. 2-9. ---</p>	<p>9. I § 14, stk. 1, nr. 1, ændres »anlæg til opgradering af biogas (opgraderingsanlæg)« til: »systembrugere«, »§ 35 a, stk. 1,« ændres til: »§ 18, stk. 1-3«, og »og forbrugere« udgår.</p>
<p>§ 18. Enhver har ret til mod betaling at få adgang til systemet og, hvis det er teknisk eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang, lagre, linepack og andre hjælpefunktioner, jf. dog stk. 3.</p> <p>Stk. 2-5. ---</p>	<p>10. I § 18, stk. 1, ændres »Enhver« til: »Systembrugere«, og »jf. dog stk. 3« ændres til: »jf. dog stk. 3-5«.</p>
	<p>11. I § 18, indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:</p> <p>»Stk. 4. Der er ikke adgang til tilslutningsanlæg, medmindre der opstår ret til adgang.«</p> <p>Stk. 4-5 bliver herefter stk. 5-6.</p>
	<p>12. I § 18, indsættes efter stk. 5, der bliver stk. 6, som nyt stykke:</p> <p>»Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om forhold omfattet af stk. 1-6, herunder omkostningsfordelingen mellem systembrugere og infrastrukturselskaber, om nægtelse af adgang, om infrastrukturselskabernes behandling af anmodninger, og</p>

UDKAST

	Forsyningstilsynets behandling af klager over afslag.
<p>§ 20. Priser og betingelser for benyttelse af transmissionssystemer og distributionssystemer samt LNG-faciliteter efter § 18, der udbydes af transmissionsselskabet, transmissionssystemejeren, systemoperatøren og distributions- og LNG-selskabet, fastsættes af transmissions-, distributions- eller LNG-selskabet, jf. kapitel 7. Transmissionsselskaber, transmissionssystemejere, systemoperatører og distributions- og LNG-selskaber skal offentliggøre tariffer og betingelser for benyttelse af transmissionssystemer og distributionssystemer samt LNG-faciliteter efter § 18.</p> <p><i>Stk. 2-4. ---</i></p>	<p>13. I § 20, stk. 1, 1. pkt., § 36 a, stk. 1, og § 38, stk. 1, indsættes efter »Priser«: », vilkår«.</p>
<p>§ 20 a. ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> Lager- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører offentliggør en gang om året deres kommercielle hovedvilkår for adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner. Inden fastsættelse af vilkårene høres lager- og transmissionsselskabernes eller transmissionssystemejernes og systemoperatørernes brugere herom.</p> <p><i>Stk. 3. ---</i></p>	<p>14. I § 20 a, stk. 2, 2. pkt., ændres »lager- og transmissionsselskabernes eller transmissionssystemejernes og systemoperatørernes brugere« til: »de relevante systembrugere«.</p>

UDKAST

<p>§ 23. For at få adgang til benyttelse af systemet skal brugerne opfylde de krav, der er fastsat herfor, jf. stk. 3.</p> <p><i>Stk. 2.</i> For at kunne blive tilsluttet systemet skal anlæg og installationer opfylde fastsatte tekniske krav og standarder.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 og 2 nævnte forhold, herunder bestemme, at visse tekniske krav og standarder for tilslutning til samt krav for benyttelse af systemet skal fastsættes af transmissionsselskaber.</p>	<p>15. § 23 affattes således:</p> <p>»§ 23. Adgang til systemet er betinget af, at systembrugere lever op til og overholder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tekniske krav og standarder, herunder leveringskvalitet, 2) vilkår og betingelser for benyttelse af systemet. <p><i>Stk. 2.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 nævnte forhold, herunder bestemme, at visse tekniske krav og standarder for tilslutning til samt krav for benyttelse af systemet skal fastsættes af gasselskaber, eller den der varetager systemansvarlig virksomhed.«</p>
<p><i>Gasforsyningsafbrydelser</i></p>	<p>16. Overskriften før § 23 a udgår.</p>
<p>§ 23 a. Med henblik på håndtering af gasforsyningsafbrydelser i en gasforsyningskrise inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningsikkerheden kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler, herunder på følgende områder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Afgrænsning og inddeling af beskyttede kundegrupper. 2) Krav til selskabers udarbejdelse, opbevaring og videresendelse af oplysninger til myndigheder om beskyttede og ikkebeskyttede kundegrupper og deres gasforbrug. 	<p>17. »§ 23 a ophæves«.</p>

<p>3) Udstedelse af forbud til kunder omfattet af ikkebeskyttede kundegrupper mod forbrug af gas eller fjernvarme.</p> <p>4) Etablering af en kompensationsordning, der finder anvendelse i forbindelse med en solidaritetskrise.</p>	
	<p>18. Efter § 23 a, som ophæves, indsættes som nyt kapitel:</p> <p>»Kapitel 4</p> <p>Gasforsyningssikkerhed</p> <p>§ 24. Gasforsyningssikkerheden i Danmark påhviler klima-, energi- og forsyningsministeren, gasselskaber og relevante myndigheder. Disse aktører udfører opgaver og bidrager til gasforsyningssikkerheden inden for deres respektive kompetence- og aktivitetsområder.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren udpeger den kompetente myndighed for Danmark i medfør af artikel 3, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden (gasforsyningssikkerhedsforordningen) og skal sikre gennemførelsen af de opgaver, som er fastsat i denne forordning.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren har det overordnede ansvar for at vurdere gasforsyningssikkerheden og fastsætte og</p>

koordinere foranstaltninger og samarbejde med danske myndigheder, gasselskaber og gaskunder for at sikre gasforsyningssikkerheden i Danmark jf. tillige stk. 2.

§ 25. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan påbyde gasselskaber, som forsyner danske gasforbrugere med gas, specifikke opgaver til sikring af gasforsyningssikkerheden i Danmark.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan påbyde forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber specifikke forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger til sikring af gasforsyningssikkerheden, herunder nødvendige foranstaltninger for i en nødsituation at sikre gasforsyningen til beskyttede gaskunder eller foretage fysisk afbrud af ikke-beskyttede gaskunder, som uberettiget forbruger gas.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan delegere operationelle og koordinerende opgaver til sikring af gasforsyningssikkerheden, herunder opgaver fastsat i gasforsyningssikkerhedsforordningen, til forsyningskritiske gasinfrastrukturselskaber.

Stk. 4. Delegerede opgaver, jf. stk. 3, varetages under klima-, energi- og forsyningsministerens tilsyn.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om varetagelse af gasforsyningssikkerheden og forhold omfattet af stk. 1-4, herunder regler om

UDKAST

	<p>1) gasselskabers og gasforbrugende virksomheders opgaver og oplysningsforpligtelser,</p> <p>2) planlægning af forebyggende foranstaltninger, gennemførelse af risikovurderinger og fastsættelse af beskyttelsesniveauer for gasforsyningssikkerhed,</p> <p>3) håndtering af krisesituationer, herunder foranstaltninger for at sikre nødforsyning til beskyttede gaskunder, prioritering og tildeling af gasforbrug inden for gruppen af ikke-beskyttede gaskunder og afbrud af ikke-beskyttede gaskunders uberettigede gasforbrug i en nødsituation,</p> <p>4) håndtering af anmodninger om solidaritet til og fra nabomedlemsstater og etablering af en kompensationsordning i forbindelse med solidaritetsanmodninger.«</p>
<p style="text-align: center;">Kapitel 6 a</p> <p style="text-align: center;"><i>Levering af opgraderet biogas til systemet og rensset biogas til bygasnet</i></p>	<p>19. Overskriften til kapitel 6 a affattes således:</p> <p style="text-align: center;">»Kapitel 6 a Pristillæg til anvendelse af biogas«.</p>
<p>Tilslutning af biogasopgraderingsanlæg m.v.</p>	<p>20. Overskriften før § 35 a ophæves.</p>
<p>§ 35 a. I områder, som er forsynet fra det sammenkoblede system, skal distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører efter anmodning fra ejeren af opgraderingsanlægget tilslutte anlæg til opgradering af biogas til behørig kva-</p>	<p>21. § 35 a ophæves.</p>

litet (opgraderingsanlæg) til distributionssystemerne eller transmissionssystemet.

Stk. 2. Distributions- eller transmissionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren fastlægger tilslutningspunktet efter drøftelse med ejeren af opgraderingsanlægget og ud fra en økonomisk vurdering af de samlede omkostninger for tilslutningen og de løbende driftsomkostninger ved tilførslen af den opgraderede biogas. Distributions- eller transmissionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren skal i fornødent omfang drøfte valg af tilslutningspunktet med andre distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører, før der træffes afgørelse. Afgørelsen om etablering af tilslutning af et opgraderingsanlæg til distributionssystemerne eller transmissionssystemet, herunder om tilslutningspunktet og om fordeling af omkostninger, træffes af det selskab, til hvis system det er blevet besluttet at opgraderingsanlægget tilsluttes.

Stk. 3. Forvaltningsloven gælder for distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører, i det omfang de træffer afgørelse efter stk. 2.

Stk. 4. Ejeren af opgraderingsanlægget skal afholde de direkte henførbare omkostninger forbundet

med tilslutningen til det anviste tilslutningspunkt efter stk. 2 samt de efterfølgende driftsomkostninger ved tilførslen af den opgraderede biogas. Øvrige omkostninger, herunder til etablering og ændringer, afholdes af distributionselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren, hvis omkostningerne vedrører distributionssystemet, eller af transmissionsselskabet, hvis omkostningerne vedrører transmissionssystemet.

Stk. 5. Distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører har pligt til at give enhver, der anmoder om tilslutning af et opgraderingsanlæg, alle nødvendige oplysninger, herunder

- 1) en rimelig og nøjagtig tidsplan for modtagelse og behandling af ansøgningen om tilslutning,
- 2) et detaljeret skøn over de samlede omkostninger for tilslutningen og de løbende driftsomkostninger ved tilførslen af den opgraderede biogas og
- 3) en rimelig og vejledende tidsplan for tilslutningen.

Stk. 6. Afgørelser efter stk. 2 kan påklages til Forsyningstilsynet. Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Klage indgives til distributions- eller transmissionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren, der inden 4 uger efter modtagelsen videresen-

UDKAST

<p>der klagen til tilsynet med en udtalelse og de oplysninger, der har ligget til grund for afgørelsen.</p> <p><i>Stk. 7.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om et opgraderingsanlægs tilslutning til distributionssystemerne eller transmissionssystemet, herunder nærmere regler om fordelingen af omkostninger ved tilslutning og ved at være tilsluttet distributionssystemerne eller transmissionssystemet mellem ejeren af opgraderingsanlægget og distributions- eller transmissionsselskabet eller transmissionssystemejeren og systemoperatøren.</p>	
<p>Leveringskvalitet</p>	<p>22. Overskriften før § 35 b ophæves.</p>
<p>§ 35 b. Distributions- og transmissionsselskaber eller transmissionssystemejere og systemoperatører kan fastsætte nødvendige krav om, at opgraderet biogas, der ønskes injiceret i distributions- eller transmissionssystemet, leveres ved et givet gstryk og en given brændværdi.</p>	<p>23. § 35 b ophæves.</p>
<p style="text-align: center;">Kapitel 7 <i>Gasselskabernes priser og betingelser</i></p>	<p>24. Overskriften til kapitel 7 affattes således:</p> <p style="text-align: center;">»Kapitel 7 Gasselskabernes tariffer, priser, vilkår og betingelser«.</p>
<p>§ 37. ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> De i stk. 1 nævnte priser skal fastsættes efter rimelige, objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte brugere af</p>	<p>25. I § 37, stk. 2, ændres »de enkelte brugere af systemet og forbrugere« til: »systembrugerne«.</p>

UDKAST

<p>systemet og forbrugere giver anledning til.</p>	
<p>§ 41. Hvis Forsyningstilsynet finder, at priser og betingelser må anses for at være i strid med bestemmelserne i denne lov, kan tilsynet give påbud om ændring af priser og betingelser.</p> <p><i>Stk. 2.</i> ---</p>	<p>26. I § 41, stk. 1, ændres to steder »priser og betingelser« til: »priser, vilkår og betingelser«.</p>
<p>§ 45 a. ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> Transmissionselskaber, transmissionssystemejere, systemoperatører og distributions-, lager- og LNG-selskaber skal give brugerne af systemet de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til og sikre effektiv udnyttelse af systemet.</p> <p><i>Stk. 3-4.</i> ---</p>	<p>27. I § 45 a, stk. 2, ændres »brugerne af systemet« til: »systembrugerne«.</p>
<p>§ 47 a. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om udøvelse af tilsyn og kontrol i forbindelse med opkrævning og anvendelse af beløb, der betales af forbrugerne efter § 9, stk. 1.</p>	<p>28. I § 47 a, indsættes efter »stk. 1«: » og § 9 a, stk. 1«.</p>
<p>§ 51. ---</p> <p><i>Stk. 1-2.</i> ---</p> <p><i>Stk. 3.</i> Forsyningstilsynets afgørelser om certificering, jf. § 10 c, kan ikke indbringes for Energiklagenævnet. Dette gælder dog ikke afgørelser, som Forsyningstilsynet træffer i en certificeringsprocedure indledt efter § 10 c, stk. 4, og hvor Forsyningstilsynet afslår certificeringen.</p>	<p>29. I § 51, stk. 3, 1. pkt., ændres »jf. § 10 c,« til: »jf. § 10 c og d,«.</p>

UDKAST

<p><i>Stk. 4-5. ---</i></p>	
<p>§ 55. --- <i>Stk. 1-3. ---</i></p> <p><i>Stk. 4.</i> Til etablering og drift af de nødvendige tilslutninger af opgraderingsanlæg til distributionssystemerne eller transmissionssystemet, jf. § 35 a, stk. 1, kan klima-, energi- og forsyningsministeren for tilslutning til transmissionssystemet eller kommunalbestyrelsen for tilslutning til distributionssystemet, når almenvellet kræver det, og når der efter § 35 a, stk. 1, er opnået ret til tilslutning, tillade, at der iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom.</p> <p><i>Stk. 5-6. ---</i></p>	<p>30. I § 55, stk. 4, ændres »opgraderingsanlæg« til: »systembrugere indtil sammenkoblingspunktet«, »jf. § 35 a, stk. 1« ændres til: »jf. § 18, stk. 1«, og », og når der efter § 35 a, stk. 1, er opnået ret til tilslutning,« udgår.</p>
	<p>§ 2 I lov om Energinet, jf. lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 4. --- <i>Stk. 1-2. ---</i></p> <p><i>Stk. 3.</i> Energinet skal ansøge klima-, energi- og forsyningsministeren om godkendelse af projekter eller godkendelse af indmeldelse af projekter til EU, der er omfattet af godkendelsespligt, jf. stk. 9, nr. 3. Det ansøgte skal være belyst i den langsigtede udviklingsplan efter stk. 2.</p> <p><i>Stk. 4-9. ---</i></p>	<p>1. I § 4, stk. 3, 1. pkt., ændres »stk. 9« til: »stk. 10«.</p>
	<p>2. I § 4, indsættes efter stk. 8 som nyt nummer: »Stk. 9. Stk. 1, 1.-2.</p>

UDKAST

	<p>pkt., stk. 3, 1. pkt., stk. 4, og stk. 9, nr. 3, finder tilsvarende anvendelse på etablering af nye anlæg til lagring af brændbare gasser og væsentlige ændringer i sådanne anlæg.«</p> <p>Stk. 9 bliver herefter stk. 10.</p>
	<p>§ 3</p> <p>I lov om anvendelse af Danmarks undergrund, jf. lovbekendtgørelse nr. 1461 af 29. november 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p style="text-align: center;">Kapitel 6 c</p> <p style="text-align: center;"><i>Særlige bestemmelser om statslig deltagelse i CO₂-lagringstilladelser.</i></p>	<p>1. Overskriften til kapitel 6 c affattes således:</p> <p style="text-align: center;">»Kapitel 6 c</p> <p style="text-align: center;"><i>Særlige bestemmelser om statsdeltagelse i tilladelser med eneret til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂, brint, trykluft, saltvand m.v.«.</i></p>
<p>§ 23 y. Tilladelse til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂ efter § 23 og tilladelser efter regler udstedt i medfør af § 23 x kan meddeles til staten eller et af staten ejet selskab på nærmere angivne vilkår.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Det kan i tilladelser til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂ efter § 23 og tilladelser efter regler udstedt i medfør af § 23 x fastsættes, at staten eller et af staten ejet selskab på nærmere angivne</p>	<p>2. I § 23 y, <i>stk. 1</i>, indsættes efter »geologisk lagring af CO₂«: », brint, trykluft, saltvand m.v.«.</p> <p>3. I § 23 y, <i>stk. 2</i>, indsættes efter »geologisk lagring af CO₂«: », brint, trykluft, saltvand m.v.«.</p>

UDKAST

<p>vilkår skal have ret til at indtræde i den af tilladelsen omfattede virksomhed.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om vilkår for statslig deltagelse i tilladelser som nævnt i stk. 1 og om vilkår for statslig indtræden i tilladelser som nævnt i stk. 2.</p>	<p>4. I § 23 y, <i>stk. 3</i>, ændres »statslig deltagelse« til: »statsdeltagelse«.</p>
	<p>§ 4 I lov om planlægning, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 223 af 1. marts 2024, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 11 a. Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for</p> <p>1-4) ---</p> <p>5) beliggenheden af tekniske anlæg, herunder arealer til fælles biogasanlæg,</p> <p>6-30 ---</p>	<p>1. I § 11 a, <i>stk. 1, nr. 5</i>, indsættes efter »til«: »pyrolyseanlæg og«.</p>

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94, som ændret ved direktiv 2019/692/EU af 17. april 2019 om ændring af direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas, EU-Tidende 2019, nr. L 117, side 1